

EL FIGAROT

CELEBREM-HO

JUNTS DURANT L'ANY 89

GRANS AVANTATGES
FABULOSOS OBSEQUIS
GRANS OFERTES • VIATGES • FINANCIACIÓ ESPECIAL

1 8 9 9 1 9 8 9

VILAFRANCA DEL PENEDES

Avinguda Barcelona, 76

Tel. 892 05 33

90
aniversari
1899-1989

VILANOVA I LA GELTRÚ

Francesc Macià, 1

Tel. 893 37 62

Quer MOBLES

EL FIGAROT

BUTLLETÍ DELS CASTELLERS DE VILAFRANCA Segona època. n.º 8 i 9 - Abril del 1989

Edita: Colla Castellers de Vilafranca

Estatge Social: General Prim, 11 - Vilafranca - Aptat. correus 313

Consell de Redacció: Toni Miralles, Joan Roig, Biel Senabre

Col·laboren en aquest número: Josep M.ª Llop, Eloi Miralles, Carles Casanellas, Antoni Sabaté i Mill, Antoni Ribas, Lluís Galofré, Joan Fradera, Jaume Boquera, Jordi Mir, Antoni Massanell, Jordi Carbonell, la Comissió de Cultura i la Comissió de Festes.

Els articles no signats són responsabilitat de la redacció.

Col·laboradors fotogràfics: J.M.ª Petrus, Josep A. Esteve, J.M. Aguilar, J. Torner.

Foto portada: R. Aranda Recasens.

Fotocomposició, fotolits, muntatge i impressió: Gràfiques Kerpe Dip. L.B. 29.663/86

Un any important

Dins de l'evolució de la colla als últims anys, la temporada passada va contribuir a refermar els aspectes més importants que s'han apuntat en aquesta dècada dels vuitanta. Bàsicament, pensem que hi ha quatre elements que han contribuït a consolidar la nostra colla com una de les capdavanteres del món casteller.

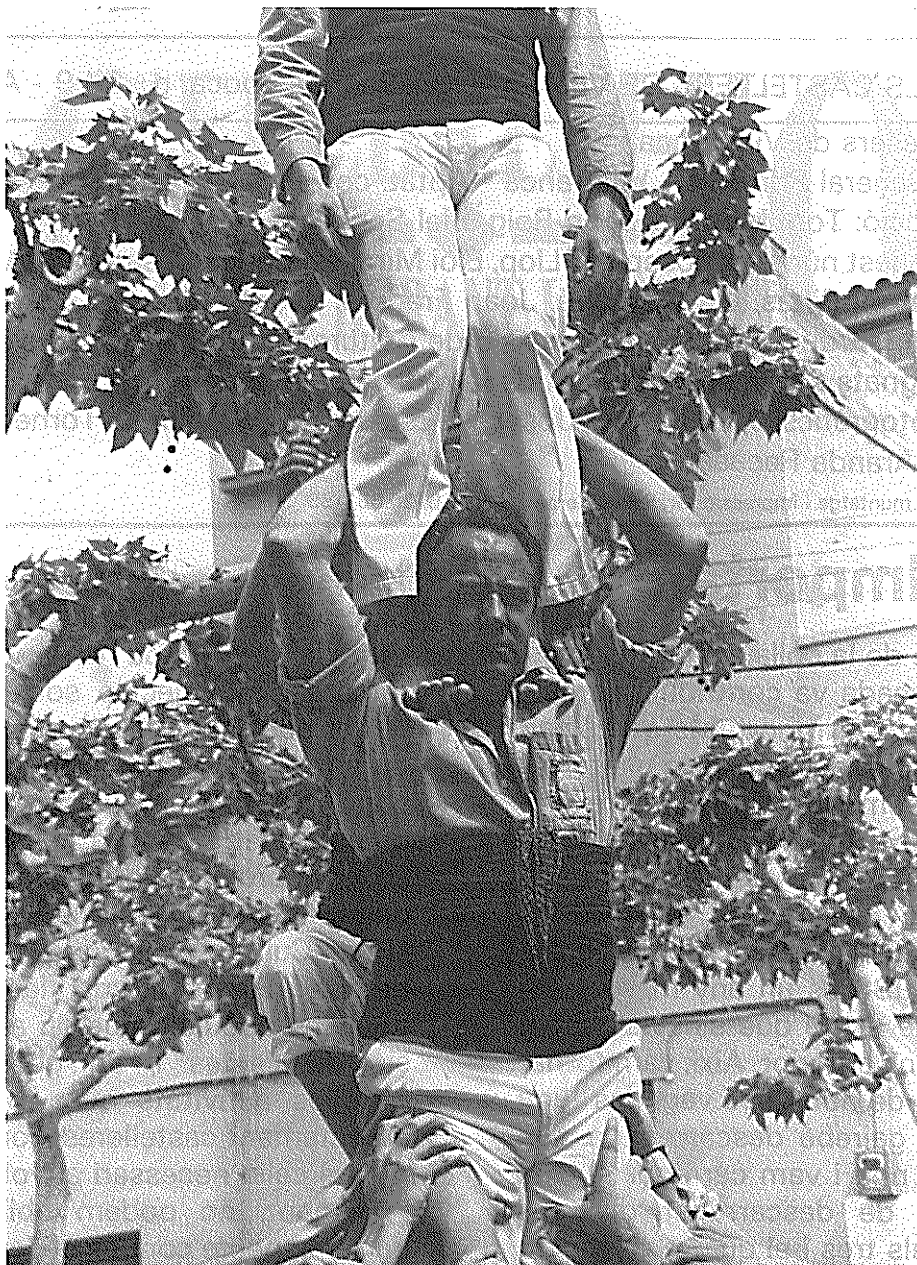
Primerament, i en el vessant dels castells aconseguits, el 1988 és un any marcat per la consolidació de tot el que s'havia assolit per primer cop l'any anterior. Així, vam tornar a carregar el tres de nou dues vegades -una de les quals era gairebé descarregada-, un cop el quatre de nou i vam carregar el cinc de vuit, a més de descarregar diverses vegades el dos, els tres i el quatre de vuit.

També cal destacar la gran exhibició del dia de Sant Fèlix i el segon lloc al Concurs de Tarragona i, finalment, el nou de set de la diada de la colla. Tot plegat fa que el balanç sigui ben positiu, sobretot per la consolidació dels grans castells abans apuntada, i que això ens obligui a veure la temporada que ara comença amb força optimisme.

Però l'any 88 també és el del quarantè aniversari de la colla, aniversari que va ser degudament celebrat. Quatre dècades són un període de temps prou ampli per consolidar un pòsit històric que també serveix de base per encarar amb confiança el futur.

Aquests quaranta anys d'activitat castellera, però, es veuen enfortits en aquestes darreries de la dècada dels vuitanta per una remarcable projecció social, i aquest és el tercer punt que creiem que es va consolidar durant el 88. A banda de la continuació del condicionament del nostre local social, el qual permet d'obrir la colla a tot Vilafranca, aquesta projecció es referma també amb els diferents certàmens que organitza la Comissió de Cultura, amb les exposicions a la sala de Cal Figarot, amb les celebracions i revetlles populars que du a terme la Comissió de Festes i, en general, amb totes aquelles activitats que, tot i que no són estrictament castelleres, contribueixen a formar el caliu necessari al voltant de la colla. Finalment, no podem oblidar tampoc un darrer aspecte com és el de la projecció més enllà de les terres genuïnament castelleres que ha tingut la colla durant el 1988. A banda de les nombroses sortides arreu del Principat i de la Catalunya nord, la participació en l'expedició a Itàlia i al Vaticà del desembre passat ha contribuït a reforçar el coneixement de la nostra colla; i no cal dir que del fet casteller, en zones allunyades d'aquestes contrades de tradició castellera. Aquesta consolidació en els grans castells, en la base històrica, en l'aspecte social fora de la colla i en la projecció més enllà de les nostres comarques, permet de parlar d'un any important a l'hora de referir-se al 1988

Joan Torné: «Consolidarem els castells de nou i arribarem a descarregar-los»

El Joan Torné és un dels segons 'titulars' dels castells de vuit i terç fix als de nou i, a més a més de tot això, és un dels membres de la junta que s'encarrega de supervisar i de seguir de prop la marxa de les obres de cal Figarot. La conversa, doncs, girarà entorn d'aquestes qüestions: ens donarà la seva opinió de la temporada passada i de la que ve, parlarem de les qualitats d'un bon segon i ens informará de la problemàtica de les obres. Això no vol dir, ni de bon tros, que els temes castellers se li acabin aquí. Ja se sap, però, que les ganes de fer-la petar són llargues i, en canvi, l'espai de l'article és curt. Dels altres temes, doncs, el Joan sempre us en dirà la seva si li demaneu parer perquè, comptat i debatut, tothom també sap que intentar passar a paper una conversa castellera és gairebé com demanar la lluna en un cove.

Joan Torné, pilaner fix, segon en castells de vuit i terç en els de nou, també és un dels encarregats de les obres del local social, Cal Figarot.

«La temporada passada va ser molt bona i vam arribar als objectius que ens havíem marcat de bon començament».

Quan vam iniciar la temporada passada, tots ens vam posar uns objectius generals. Hi vam arribar o ens va faltar alguna cosa per aconseguir-los?

«Jo crec que vam complir els propòsits que ens vam fixar a començament d'any d'una manera general. De totes maneres, nosaltres volíem descarregar aquests castells grossos com el tres i el quatre de nou i el cinc de vuit i només els vam carregar, però penso que això no treu que la temporada fos molt bona i que puguem considerar que vam fer un bon paper, que vam arribar als objectius marcats i que, per tant, n'haguem d'estar satisfets».

Quines causes hem d'assenyalar per saber per què no s'hi van descarregar els castells que abans indicaves?

«L'explicació que jo hi dono és que vam estar de mala sort, perquè els castells bé que hi eren, i hi són. Ara bé, a part d'això, si ho rumies bé, penses que potser

si la gent hagués vingut més als assajos, hauríem pogut provar més els folres i potser hauria anat millor la cosa. Però, vaja, tal com va pintar a Tarragona, jo crec que si haguéssim tingut més sort hauríem descarregat el tres i ja n'hauríem parlat, del quatre, si l'hauríem descarregat o no».

Així doncs, penses que la gent de la colla i l'afició de Vilafranca van respondre com s'esperava que ho fessin, a les jornades de compromís?

«Sí, sí, jo crec que la colla i el poble van respondre. Per exemple, a Tarragona es va anar a totes, tant la colla com el poble, i per la Festa Major no cal ni dir-ho».

Per tant, el problema se centra més aviat ens els assajos.

«En bona part, perquè la gràcia, en aquests castells grossos, és provar el folre i insistir-hi fort per evitar improvisacions a la plaça».

Tu creus que cal posar sisens a l'assaig?

«La meua opinió és que és molt millor fer-ho. De totes maneres, hi ha vegades que som poca gent als assajos i no podem arribar tan amunt, però jo penso que és necessari provar els sis pisos, i tant».

A part del concurs de Tarragona, de què ja ens has donat l'opinió, quina valoració fas de la diada de Sant Fèlix i del dia tretze de novembre?

«Per Sant Fèlix vam arribar al màxim, tot i que ens va tornar a faltar una mica la sort, com a Tarragona. Personalment, crec que aquestes dues jornades i la temporada en general van ser un èxit rotund».

I de la diada de la colla, què en dius?, creus que és bo crear una diada sense tradició per tirar castells grossos?

«El meu parer és que és positiu perquè, si no és així, hi ha

temporades en què només tenim Sant Fèlix per tirar castells de nou; aquesta temporada que comencem per exemple. Tot i amb això, em sembla que s'hauria de triar una data que encara fes calor perquè per fer castells grossos ha de fer calor. Si fa fred la gent no va als assajos, perquè ja costa que hi vagi quan fa calor, i no hi ha tant d'ambient; per exemple, si la gent de la plaça va amb jersei i americana no es fica al rotllo, la gent ha d'anar amb camisa i llavors no li costa tant».

Com a ànlisi global, doncs, podem assenyalar que la temporada passada va ser de consolidació perquè, tot i que no hi vam descarregar els castells de nou, vam mantenir el que vam aconseguir l'any passat. Et sembla que el fet de no haver donat aquest pas endavant permet de dir que la colla no va millorar l'any passat?
«No, no, jo crec que la colla va millorar; l'any 87 va fer un gran pas endavant carregant els primers castells de nou i l'any passat també vam millorar respecte a l'any anterior, i encara ho hauríem fet més si ens hagués acompanyat la sort».

O sigui, que vam avançar perquè els castells de nou de la temporada passada són més sòlids i, per tant, som més a prop de descarregar-los?

«Sí. Els castells de nou que vam carregar l'any passat eren molt més fermes que els de l'any 87 perquè teníem més experiència i ja no es tractava només de carregar-los. Per tant, a mesura que passi el temps anirem consolidant aquests castells i arribarem a descarregar-los, i que consti que ja ho hauríem pogut fer si haguéssim tingut més sort».

Creus que s'arribaran a descarregar els castells de nou amb la mateixa seguretat com es fa en els de vuit?

«No, em sembla que això serà molt difícil. Els castells de nou costen molt de muntar perquè hi entra molta gent. Aquesta gent hauria d'anar als assajos assíduament i no en diades assenyalades només, i això és molt difícil d'aconseguir, i m'estic referint tant als components de la colla com al poble en general. Aquests castells necessiten l'ajuda de tota l'afició com cap altre».

El que passa és que també s'havia dit el mateix dels castells de vuit quan es van tornar a assolir.

«Sí, però hem de tenir en compte que llavors eren molt difícils perquè les colles eren molt diferents de les actuals. Ara també ho són, però d'aquí als castells de nou hi ha un salt molt gran».

Així doncs, aquest any 89 hem de descarregar el tres i el quatre de nou.

«Sí hem de descarregar el tres i el quatre de nou i no cal ni dir que també el cinc de vuit. I a part d'això, jo crec que, segons com vagin les coses, hauríem d'anar per la torre de nou».

«Un segon, a més de força i caixa, ha de tenir nervi i ha de saber-hi ser».

L'experiència del Joan Torné com a segon ningú no li pot posar en dubte. Aquesta experiència li és molt útil per explicar-nos què necessita un bon segon.

«Un segon, a més de força i caixa, ha de tenir nervi i ha de saber-hi ser, és a dir, ha de saber anar de segon».

Creus que un casteller ha de pujar de segon als castells de set abans de fer-ho als de vuit?

«Sí, tot casteller que vulgui parar a segons, a part de venir als assajos, ha de fer bastants castells de set abans de pujar als de vuit».

Quina relació hi ha entre un segon i les primeres mans, us en refieu gaire?

«És clar que te'n refies, de les primeres mans. De totes maneres un segon s'ha de fiar sobretot del seu propi cos, ha de mirar de quedar ben dret ell, i les mans són un bon punt d'ajuda quan ve ventallada cap un dels costats. De vegades estàs aguantant bé un castell i tot d'un plegat ve una rebrincada d'un costat i les mans t'han d'aguantar d'aquell costat. O sigui, que és un punt molt útil com a ajuda».

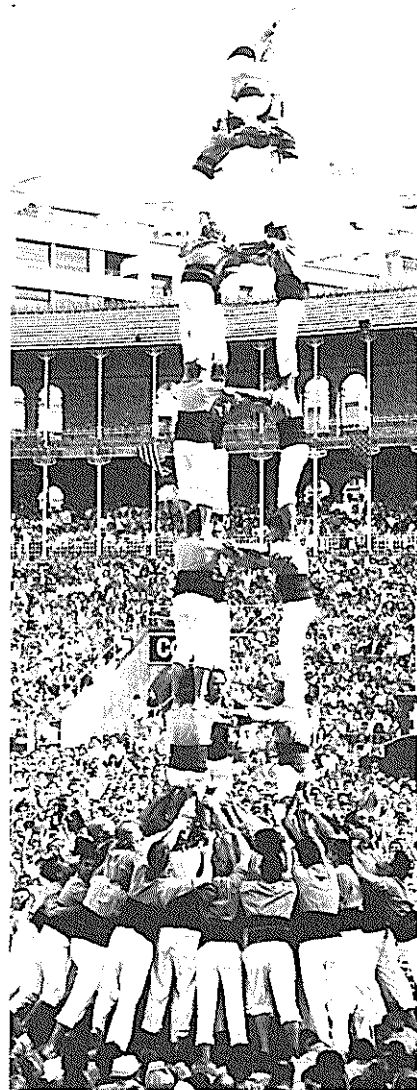
Hem observat com sempre et fas tibar la faixa per un determinat casteller; és una mania teua o és que ho fa molt bé?

«No és cap mania, sinó que

necessito que la faixa estigui ben tibada i, dins de la colla, el que m'ho fa millor és el Cisco i per això sempre m'enfaixa ell. Això no vol dir que no hi hagi algú que ho faci igual, però per a mi, ningú la tibia com ell».

Ets molt aficionat a seguir alguns 'rituals' abans de pujar a un castell?

«Sempre em poso el mocador a la faixa amb les dues puntes sortint cap enfora. I una altra mania que tinc és que em trec la cadena, me la fico a la boca i aleshores la poso en un mocador i, un cop fet el castell, me la torno a posar... i si faig tres castells,

El Joan Torné a terços del tres de nou amb folre del concurs de Tarragona.

cada cop repeteixo el mateix, i no l'he perduda mai».

«És lògic que, si a la colla hi ha cent persones, també hi hagi cent opinions sobre les obres»

El membre de la junta encarregat de les obres és, precisament, el Joan Torné. Ens sembla obligat, doncs, que ens expliqui la feina que li representa aquest càrrec.
«De feina, no me'n porta gaire. Es tracta sobretot de ser-hi a sobre per vigilar i controlar tots els detalls, ja que la colla té un arquitecte però no té cap apare-

llador i, per tant, surten problemes i dificultats que s'han de traslladar al responsable corresponent».

Hi ha hagut algun problema pel fet que algú no hagi estat d'acord amb la manera com es feien les coses.

«De problema greu, no. Ara bé, és lògic que, si a la colla hi ha cent persones, també hi hagi cent opinions diferents i el que per a uns és d'una manera, per a uns altres és d'una altra».

Aquestes opinions han servit per variar alguna cosa?

«Algunes vegades s'han canviat algunes coses a través de l'opinió de gent de la colla, se l'ha escoltada i s'ha variat algun detall. De totes maneres no han estat aspectes molt importants i

no ha passat gaire sovint».

Ens és molt difícil d'acabar la conversa sense referir-nos al mot amb què es coneix el Joan Torné a la colla. D'on ve això de 'guapu', Joan?

«Aquest és un mot que em van posar, com es fa a molta gent a totes les colles, perquè fa uns anys hi havia un altre casteller a la colla a qui li deien 'guapu', i resulta que aquest es va fer mal i jo vaig pujar al seu lloc i em va quedar el seu mot a mi. Però haig de deixar clar que jo, de guapo, no en tinc re».

S'ho cregui o no, és ben evident que, si pregunteu per un casteller que va de segon i que és l'encarregat de les obres dins de la junta, tothom us respondrà el mateix: ah, vols dir el 'guapu'.

També fem envetats per a balls populars (diablers, bastoners...)

Notícia del nostre desaparegut Ball de Valencians

Fa pocs dies, un jove vilafranquí, especialment sensible al nostre patrimoni documental, Josep Colomé i Ferrer, dedicat actualment a la investigació històrica, va donar al fons de l'Arxiu Bibliogràfic «Pere Regull», del Museu, la fotocòpia d'un document del segle XVIII, procedent de l'original que es guarda al «Archivo General de Simancas». Cito nominalment la persona del donant per raó, primer, de la importància del document en ell mateix i, en segon lloc, perquè un gest de tan generosa i sol·lícita espontaneïtat no és cosa de tots els dies en aquests topants.

Es tracta d'un informe oficial de cinquanta folis manuscrits signats pel seu autor Manuel Llorca Agulló, advocat del col·legi de Madrid i de *los Reales Consejos*. Aquest lletrat madrileny exercí els càrrecs de *Alcalde Mayor* i de *Corregidor interino* de Vilafranca i *pueblos vecinos* des de 1782 a 1786. L'informe consta de vint-i-vuit capítols, en cada un dels quals s'exposen els aspectes més ordinaris i candents de l'actualitat municipal vilafranquina durant aquells anys del regnat de Carles III.

D'aquests capítols, n'hi ha un

dedicat íntegrament a les actuacions -intrèpides unes vegades i d'altres no massa honestes- del *Ball de Valencians*, manifestació prototípica dels castellers actuals, i, per tant, l'antecedent més antic conegut fins ara dels existents a casa nostra, no ja al segle XVIII, sinó, com afirma el mateix informe, *en tiempos más antiguos*. En tant que ball popular, la seva missió comportava, segons l'alcalde i corregidor Llorca, anar al davant de tots els altres balls que precedien les processons solemnes. El títol del capítol 7 traspua tota l'enèrgica simplicitat d'una maledicció. Diu així: *Sobre que se extermine el uso de los castillos de los Vailes nombrados valencianos, y aun se prohíba absolutamente el uso de tales bayles*. De fet, la decidida voluntat d'extermini que obsessionava l'alcalde major queia sobre mullat, ja que el *Ball de valencians* havia estat interdit molt abans, per la Reial Cèdula de 1777. No obstant això, el ball, pel que es pot clarament deduir, no va deixar de sortir mai al carrer. A l'hora de fer complir la Cèdula Reial, les autoritats menudes, pressionades per les amenaces de rebomboris i avalots populars, decidien fer l'or-

ni i tirar al dret. Així és com la resistència del poble a obeir l'ordre reial es convertia, fins a cert punt, en una mena de motí de Squillacce a escala local.

Tècnicament, els castells constituïen una de les dues fases que integraven el *Ball de valencians*; l'altra fase consistia en uns moviments de dansa dels quals no ens ha quedat cap vestigi.

Durant un temps, una ingènua i beata versió d'un sector folklorista s'embadalia imaginant-se els membres components dels balls populars com gent pacífica i dòcil al dictat d'una utòpica societat patriarcal. Evidentment no es pot dir tampoc que, en sentit contrari, fossin per definició els més tabalots i díscols de cada casa. Per gent bronquiosa i de mala jeia, la del «Ball de Serrallonga». En canvi, els castellers del *Ball de valencians*, més que de bullanguers i busca-raons, tenien fama de ser propensos a practicar a la quieta una activitat poc honorable. Si l'autor de l'informe no exagera, cosa que no és probable, a l'habilitat de carregar castells afegien, quan venia a tomb, la de fer saltar les baldes de finestres i balcons i passar per damunt les tanques dels horts d'altri. Per tal

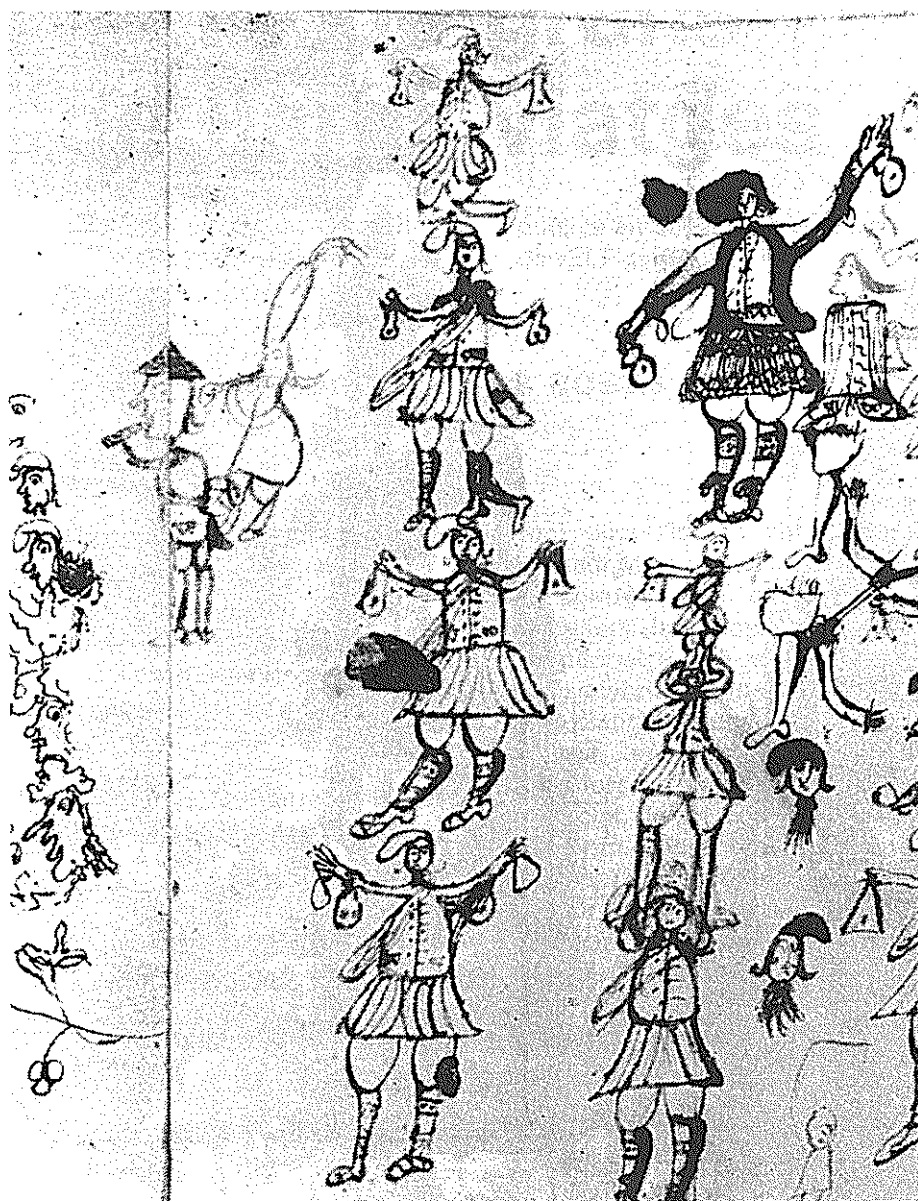
Cap.º 7.
*Sobre que se extermine el uso de los Castillos en
los Vailes nombrados de Valencianos, y aun
se prohíba absolutamente el uso de tales bayles*
*Que al paso que por pura diversion honesta se permitió el
establecimiento (en los tiempos pasados) en este Principado y en Valencia
el bayle vulgar dicho de Valencianos -para andar delante de la Proce-*

de recolzar la seva mala opinió sobre els castellers i la recomanació d'extingir-los, l'alcalde major Llorca treu a rel·luir un fet concret: el «nefand» robatori de les faves de l'hort dels frares del convent de Sant Francesc. Acció reproble sobre la qual, dada la cassus-sa que menaven molts vilafranquins en aquell temps de les casaques i perruques empolvades, no és exagerat de pensar que actes considerats escandalosos com el denunciat no fossin perpetrats per una inconscient voluntat de justícia compensativa. Per inconfessables que resultin alguns actes del seu passat llunyà, val a dir que la circumspecta civilitat dels castellers d'ara, que travesen una Edat d'Or, el redimeix absolutament.

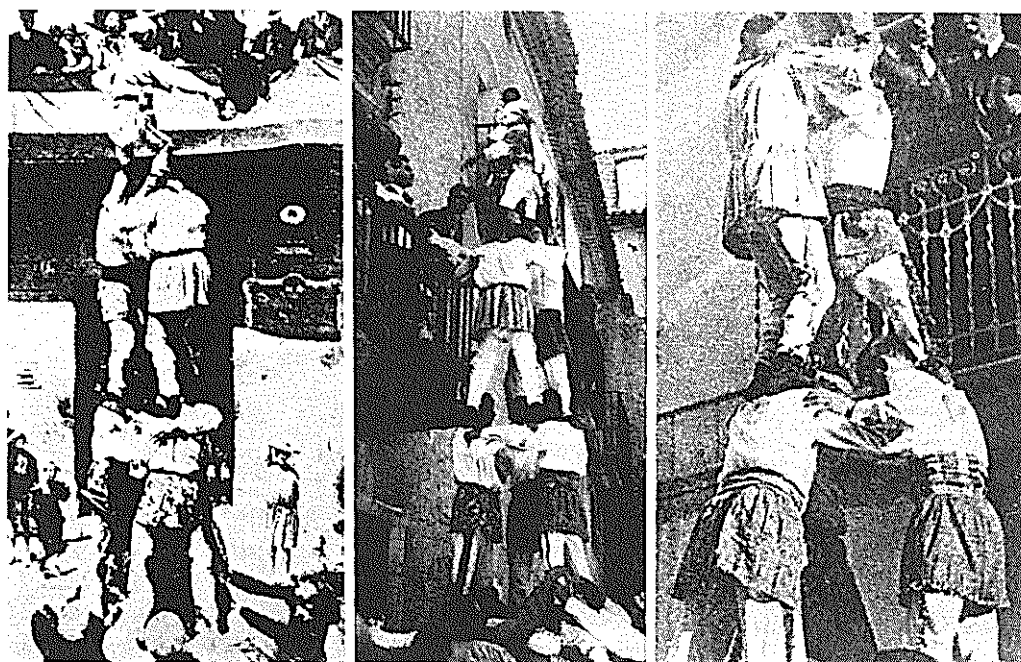
No en va han merescut ser considerats, amb ample assentiment social, com un dels símbols de la identitat d'un país.

No era d'aquestes escenes pintoresques d'allò que ens havíem proposat donar compte. En realitat, el mòbil de la nostra informació es limitava a aquests tres punts, a saber: primer, certificar l'existència d'un *Ball de valencians* autòcton; segon, corroborar documentalment la denominació primitiva dels castellers, i tercer, remuntar de manera fefaent en segles l'antiguitat castellerà. La golafreteria de l'erudició històrica és insaciabile. Què hi voleu fer!

A. Sabaté Mill

Antoni Marco (o Marcó), seminarista de Tarragona, va dibuixar aquestes figures al llibre «Logicae Rudimenta», en una data que voreja el 1786. Cal fixar-se sobretot en el dibuix del pilar de tres (extret del «Món Casteller». Volum I. Pàgina 75).

El «Ball de Valencians» d'Arbeca als anys 1925 i el 1926. En aquest article es dona fe de l'existència d'un «Ball de Valencians» a la nostra població al segle XVIII i fins i tot, com s'afirma en el text, en temps encara més antics (Fotos del «Món Casteller». Volum I. Pàg. 65)

**1988,
grans
castells**

**i llargs
viatges**

1988, un any de grans castells i de llargs viatges

Agost

Dimarts, dia 16, Castellvell i el Vilar

En un dia no gaire habitual per fer castells, ens vam traslladar a aquesta població del Bages. Els castells plantats sense cap mena de problemes van ser el tres de set, el quatre de set, el cinc de sis net i, per acabar, també vam descarregar dos pilars de quatre al balcó i dos pilars de quatre normals amb el pilar de cinc al mig.

Dissabte, dia 20, Prada de Conflent

Com quasi cada any, fem una sortida a la Catalunya Nord. Aquest cop hi va tocar de gaudir dels nostres esvelts castells a la comarca del Conflent, i més concretament a Prada de Conflent. Els castells aixecats en aquell indret van ser el tres de set i el quatre de set, al matí, i el tres de set, el dos de sis, el cinc de sis net i un pilar de cinc i un de quatre, a la tarda. D'aquesta sortida, si en volem conèixer tot allò que no convé dir en una crònica castelle-

ra però que és bo de saber-ho, llegiu l'interessant article que es

publica en aquest mateix número de «El Figarot».

No ens van anar bé les coses a Igualada

Diumenge, dia 21, Igualada

La sortida a la capital de l'Anoia no va ser del tot reeixida. Potser perquè feia mal temps o potser perquè, qui més qui menys, tot-hom tenia el cap posat ja en la Festa Major. El cert és que només vam aconseguir de carregar-hi un castell de vuit. De totes maneres,

com diria l'incansable seguidor igualadí Marcel·lí Valls, «el valor i el coratge dels experimentats castellers de la camisa verda no va permetre que el defalliment s'ensenyorís de llurs voluntats» i, així, plantàrem una esvelta torre de set, un carro gros carregat amb força i bravura i un majestuós cinc de set, tot i que maldàrem infructuosament pel Castell de vuit. «D'aquesta manera, es féu palesa una altra volta la bellesa i l'emoció d'aquesta manifestació tan nostrada, símbol i senyera del nostre poble, que són els castells».

Abans de l'actuació vam fer el pilar de quatre a l'entrada a la plaça i el pilar de cinc de salutació, pilar de cinc que vam repetir en acabar l'exhibició. Davant de cal Marcel·lí, hi vam plantar un pilar de quatre amb l'igualadí de segon.

El curset sobre els castells de la Universitat Catalana d'Estiu es va completar amb una exhibició castellera

Carro gros plantat davant la Casa de la Vila d'Igualada

Carles Domènech, cap de colla dels Castellers de Vilafranca, lliura una placa a l'aficionat igualadí Marcel·lí Valls

Tres de nou, dos de vuit i cinc de vuit: la millor actuació per Sant Fèlix

Dilluns, dia 29, Vilafranca

Com cada any, el dia 29 és el dia de la «reflexió» de cara a l'endemà, diada gran del món casteller, i en especial per als vilafranquins. Vam encetar l'actuació amb el dos de set, tot preparant la gent del folre per al dos de vuit, vam continuar amb el quatre de vuit, descarregat perfectament, i amb el cinc de set, que va ser també una altra prova per al cinc de vuit de l'endemà. Per acabar aquesta actuació de la vigília, vam fer el pilar de cinc de comiat.

Cercavila i processó. Tant a la cercavila del migdia com a la processó del vespre, vam anar fent castells com diversos pilars de quatre, pilars de quatre aixecats per sota, quatre de sis net, quatre de sis amb l'agulla net, tres de sis net, entre d'altres.

Dimarts, dia 30, Vilafranca

La diada de Sant Fèlix d'aquest any passarà amb lletres d'or a la història dels castells, en general, i a la nostra, en particular, per diverses raons. En conjunt, la diada va mostrar un seguit de construccions d'una qualitat excel·lent, poques vegades vistes en un mateix escenari abans. Entre aquestes, cal destacar per dret propi els dos tresos de nou i els dos cinc de vuit, i no convé deixar enrera les quatre torres de vuit, ni els dos quatre de vuit ni el tres de vuit.

Pel que fa a la nostra història particular, el tres de nou carregat, el dos de vuit descarregat i el cinc de vuit carregat completa la millor actuació al llarg dels quaranta anys del nostre historial. A més a més, el tres de nou és el primer

castell de nou carregat en aquesta diada de Sant Fèlix ja que cal recordar que fins ara tots els intents muntats el dia 30 havien caigut sense haver fet l'aleta. Fent memòria, veiem que a l'any 1985 vam intentar el primer castell de nou per Sant Fèlix: el quatre de nou.

Un any més tard, el 1986, tampoc no vam tenir èxit en els dos intents de quatre de nou. L'any passat vam tornar a demanar el favor del sant per descarregar el tres de nou, però el vam haver de desmuntar amb els sisens posats i vam haver d'esperar a l'endemà per carregar-lo.

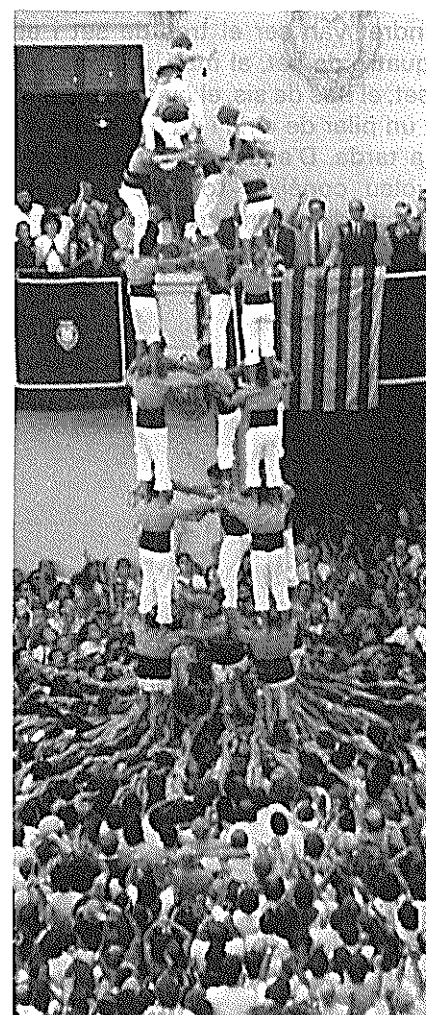
L'actuació d'aquest any es va iniciar amb el pilar de quatre que va servir per entrar a la plaça, plena de gom a gom, i, seguidament, vam aixecar el pilar de cinc

Un tres de nou molt treballat va obrir plaça en una diada de Sant Fèlix memorable

La torre de vuit amb folre descarregada va confirmar la gran exhibició del dia 30

I amb un cinc de vuit vam completar la millor actuació de tota la nostra història

de salutació.

D'arrencada ens ho vam jugar tot a una carta ja que vam tirar el tres de nou. Als assajos aquest castell ja pintava molt bé i, a la plaça, va quedar molt ben agafat i ben quadrat, cosa que va fer pensar que es podria descarregar. De totes maneres, ens vam apuntar el primer castell de nou carregat durant aquest any.

A la segona ronda vàrem descarregar el dos de vuit, el qual es va haver de treballar una mica però va servir per tornar a posar la colla a punt de cara a la decisiva tercera ronda. Com a tercer castell, vam carregar la catedral dels castells: el cinc de vuit. I amb aquest castell completàvem la millor actuació realitzada per Sant Fèlix en la nostra història. Aquest cop, el Sant havia fet honor a la seva diada i ens donà son favor. Que duri.

Com a darrer castell, vam aixecar dos pilars de cinc simultàniament.

Tarda, a la processó. Durant la processó de la tarda vam fer diversos pilars de quatre, cinc de cinc nets i un pilar de cinc. Davant del monument a Milà i Fontanals, a la Rambla, vam plantar un tres de set i a l'entrada de Sant Fèlix, un pilar de cinc. Pilar de cinc que vam repetir a l'hora d'acomiar les colles castelleres que enguany van venir a Vilafranca el dia trenta.

Dimecres, dia 31, Vilafranca

El dia de Sant Ramon és un dia per prendre-se'l amb calma (castellerament parlant, s'entén). Però només cal recordar l'any passat per veure com de vegades s'ha aprofitat per fer el que no s'ha aconseguit el dia abans. Enguany, però, no ens havia quedat res al pap i vam aprofitar el «Sant Fèlix xic» per arrodonir els castells de la Festa Major amb un pilar de cinc, un dos de set descarregat sense problemes, un quatre de vuit completat perfectament i un cinc de set. Per acabar l'actuació vam fer dos pilars de cinc, un dels quals va ser portat al balcó.

Tarda a la processó. A la processó de la tarda vam aixecar diversos pilars de quatre per sota, vam fer uns quants quatres de sis amb l'agulla nets i tresos de sis nets, a més del pilar de cinc a l'entrada del sant.

Setembre

Dijous, dia 8,

Sant Sadurní d'Anoia

La sortida a Sant Sadurní va ser prou reeixida ja que hi vam descarregar tots els castells: el dos de set, el quatre de vuit, el cinc de set i el pilar de cinc de comiat.

Dissabte, dia 10, La Bleda

En canvi, a La Bleda va ser tot al contrari perquè el quatre de vuit ens va fer la punyeta en els dos intents que hi vam tirar. El primer es va haver de desmuntar a l'alçada de dosos i el segon també ens vam veure obligats a desmuntar-lo. L'actuació havia començat amb el tres de set i, després dels esmentats intents de carro gros, vam acabar amb el cinc de set i el quatre de set amb l'agulla.

Dimecres, dia 14, Cal Figarot (40 aniversari)

Per commemorar el dia exacte de la primera sortida de la colla, ara

fa quaranta anys, vam aixecar castells al pati de Cal Figarot. L'actuació va consistir a recordar els mateixos castells que es van fer a Sant Cugat Sesgarrigues, en aquella primera vegada. Així, vam plantar el tres de set, el quatre de set (parat a segons pel Jaume Palau i l'Oriol Rosell), dos dosos de sis simultanis (l'un parat a segons pel Jaume del Ràpit i pel Garça) i vam acabar amb cinc pilars de quatre, el del mig parat pel president del Patronat, Josep Just.

Diumenge, dia 18, Vallirana

El tres de set va ser el castell que va obrir l'actuació en aquesta població del Baix Llobregat. Vam continuar amb el quatre de set, amb el cinc de set, amb el tres de sis aixecat per sota i net i vam acabar amb el pilar de cinc amb dos pilars de quatre simultanis al voltant (cal destacar que un d'aquests pilars de quatre era parat a segons per l'alcalde de Vallirana).

Bona diada de castells per la Mercè

Dissabte, dia 24, Barcelona

Enmig de l'ambient festiu que és habitual el dia de la Mercè a la plaça Sant Jaume de Barcelona,

La diada de la Mercè va servir per posar a punt els grans castells i, així, hi vam descarregar el dos de set, els tres de vuit i el quatre de vuit

la colla va fer l'última prova abans del Concurs de Tarragona. A banda del pilar de cinc aixecat davant de l'església de la Mercè a la sortida d'ofici i del pilar de quatre a l'entrada a ofici, l'actuació en si a la plaça, plena a vessar en aquest inici de la diada castellera, va començar amb una perfecta torre de set.

Després d'aquest bon inici, a la segona ronda es va tirar el quatre de vuit. Aquest carro gros va tenir algun problema després de fer l'aleta, però es va descarregar amb mestratge i sense excessius problemes.

A la tercera ronda la plaça era molt més buida i al balcó de l'Ajuntament no hi havia ni una ànima perquè el rostit devia ser a punt i es veu que la gana podia més que els castells -o és que potser les autoritats barcelonines ja havien vist tot el que volien veure-. Tot i amb això, vam descarregar el tres de vuit, després d'haver-ne de desmuntar un intent inicial amb els dosos posats. Finalment, vam plantar un pilar de cinc de comiat... i cap a dinar.

Un segon lloc amb cert regust amarg

Octubre

Diumenge, dia 2, Tarragona (XII Concurs)

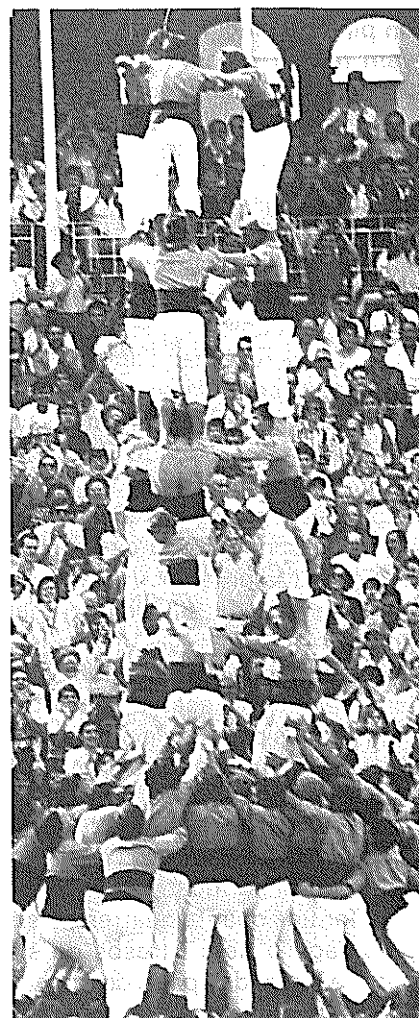
En principi, la gran diada castellera del XIIe Concurs de Tarragona es presentava com la millor del segle, si bé al final va ser una gran diada, d'aquelles que fan època. Efectivament, els Castellers de Vilafranca, amb una mica més de sort, hauríem pogut fer la millor exhibició de la història; però ens va manca aquesta sort i la nostra

actuació va ser molt bona, amb un tres de nou que era gairebé descarregat i un quatre de nou que no va ser carregat de ben poc. Per tant, el segon lloc final és un bon resultat, però tots vam sortir amb la sensació que es podia haver fet alguna cosa més. El primer lloc, se'l va endur la colla Joves Xiquets de Valls,

mentre que la colla Vella dels Xiquets de Valls va quedar en tercer lloc.

A la primera ronda, els Castellers de Vilafranca vam començar molt forts: vam plantar un ferm i segur tres de nou amb folre que mereixíem haver descarregat ja que, quan va fer llenya, el Fernandito i el Cisco ja eren fora del rotllo. Però no vam tenir prou sort.

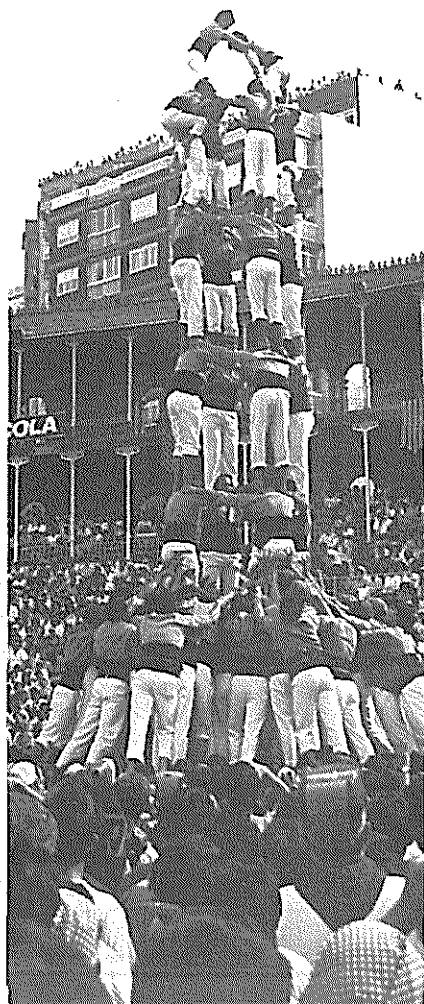
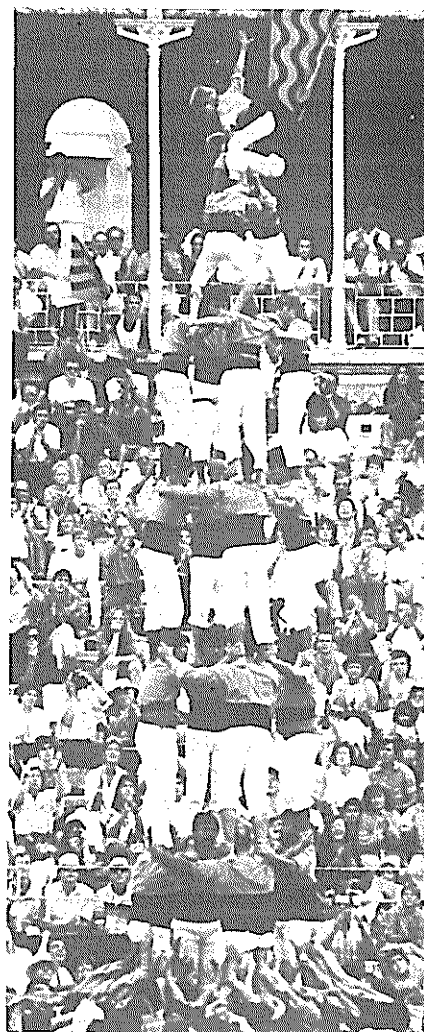
El segon castell del Concurs havia de ser el quatre de nou, i ben just va anar de ser carregat. Però un cop més, els inconvenients que sorgeixen a última hora en els castells ens van impedir de coronar-lo i el vam haver de desmuntar amb els dosos posats. A la ronda de repetició, amb els nervis i el cansament que començaven a

notar-se, vam tornar a tirar el quatre de nou però aquesta vegada no va anar gens bé i va fer llenya quan entraven els sisens. Després de tot això, a la tercera ronda vam descarregar una molt treballada torre de vuit amb folre. Tot i amb això, aquesta torre ens va tornar a animar un xic més per encarar la ronda de millorament. En aquesta ronda de millorament teníem preparat, per si hagués calgut, el cinc de vuit. Però el

concurs ja era decidit en els seus primers llocs i, en comptes del cinc, vam descarregar sense cap mena de problemes el quatre de vuit. En conclusió, doncs, un tres de nou carregat, un dos de vuit i un carro gros, a més dels intents de quatre de nou completen una remarcable actuació i ens donen aquest meritiós segon lloc. L'actuació es va acabar a quarts de cinc amb el pilar de cinc de comiat.

El XII Concurs de Tarragona va començar amb un esplèndid tres de nou que va caure quan ja pràcticament era descarregat (fotos de la pàgina anterior). A la segona ronda no ens vam treure pas aquesta malastrugança de sobre i, quan ja teníem gairebé carregat el quatre de nou, vam haver de descarregar-lo. Tot i amb això, encara es van conservar forces per descarregar la torre de vuit amb folre i, a la ronda de millorament, el quatre de vuit. Tot plegat, un segon lloc en el barem final que ens va deixar a tots un cert regust amarg.

Dimecres, dia 12, Cal Rubió

Una sortida de les anomenades 'negres', ja que el quatre de vuit se'ns va posar travessar les dues vegades que el vam intentar. El primer intent es va haver de desmuntar amb els dosos posats i el segon va fer llenya entrant l'aixecador. Tot i amb això, hi vam descarregar el cinc de set i el tres de set i, per acabar, hi vam plantar el pilar de cinc.

Diumenge, dia 16, Santa Fe

El pilar de cinc va obrir l'actuació, pilar que va servir per inaugurar la plaça de Santa Fe. Després ens vam haver de traslladar al davant de l'Ajuntament d'aquesta població on vam descarregar el tres de set, el quatre de set amb l'agulla, el cinc de set i tres pilars de quatre simultanis.

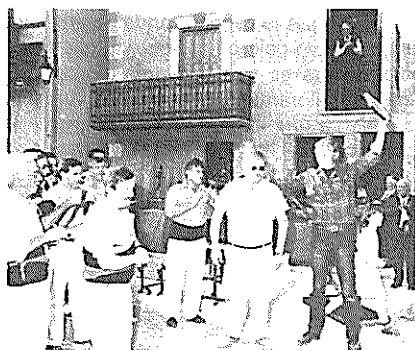
Les Masuques

Aquest ral·li casteller que vam 'córrer' durant aquest diumenge va acabar a les Masuques on vam plantar un altre cop el tres de set i el quatre de set amb l'agulla i, a més a més, vam descarregar la torre de set. Per finalitzar la matinal vam aixecar el pilar de cinc amb dos pilars de quatre al costat... i cap a dinar que ens l'havíem ben guanyat.

Diumenge, dia 23, Vilafranca del Conflent

Un altre cop anàvem a la Catalunya Nord aquest any, i un altre cop anàvem al Conflent, encara que aquesta vegada vam fer cap a la bonica població de Vilafranca del Conflent, de clar regust medieval. Cal recordar que el 1985 ja hi vam ser per primera vegada. L'actuació d'enguany es va partir en dues tongades: una al matí i una altra havent dinat. La del matí va començar amb el tres de set i va continuar amb el quatre de set, el cinc de sis net i el quatre de sis net amb l'agulla. Després d'això,

ens vam traslladar al local de festes del poble per dinar-hi i, en acabar el repàs (m: gal.l. àpat), qui va voler, va poder veure les formidables coves de les Grans Canaletes i, tot seguit, vam tornar al poble. Allí hi vam plantar un altre tres de set, un quatre de set, un tres de sis aixecat per sota i net i, per tancar l'exhibició, vam fer un pilar de cinc i després quatre pilars de quatre simultanis (un de només carregat).

L'alcalde de Vilafranca de Conflent fa un efusiu lliurament d'una placa al nostre cap

Quatre de set amb regust medieval a Vilafranca del Conflent

Tres de vuit i carro gros a Terrassa

Novembre

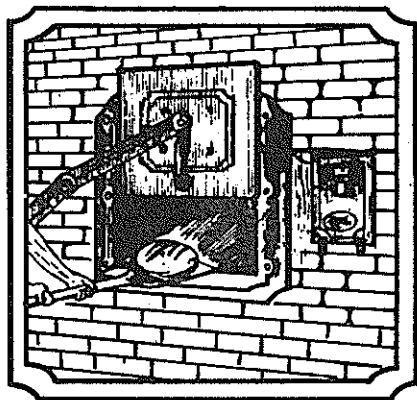
Diumenge, dia 6, Terrassa

La sortida a Terrassa va ser molt profitosa perquè hi vam poder provar les possibilitats dels castells de nou de cara a la Diada de la nostra colla que s'havia de celebrar set dies després. D'aquesta manera, doncs, vam completar una exhibició (tres de vuit, quatre de vuit i dos de set) que, si tot hagués anat bé, s'havia de superar en un pis una setmana després. A la primera ronda vam descarregar perfectament el quatre de vuit, un dels millors de la temporada i que també va servir per assajar la gent del folre del

quatre de nou.

Amb aquest model de quatre de vuit a la butxaca, a la segona ronda no vam baixar la guàrdia i vam descarregar el tres de vuit, que tampoc no va presentar excessius problemes i que també va permetre de posar a punt el folre del tres de nou.

A la tercera ronda vam descarregar la torre de set i, com a comiat, vam aixecar el pilar de cinc. Cal indicar que aquesta sortida servia per acompanyar els Castellers de Terrassa en la seva diada de la colla, castellers que van ser a Vilafranca el dia u de novembre de l'any passat, quan vam carregar el quatre de nou.

Forn i Pastisseria

J. Rius

GELIDA, 30 - TEL. 892 04 28 - MAS JORNET, 13 - TEL. 892 21 38
VILAFRANCA DEL PENEDES

El quatre de nou... i la pluja

Diumenge, dia 13, Vilafranca
(Diada de la colla)

Tot i que ens vam treure l'espina de Tarragona i vam carregar el quatre de nou, l'actuació de la primera part del dia de la colla no va sortir tan rodona com esperàvem ja que el temps ens va jugar una mala passada. Amb aquest quatre de nou, de totes maneres, hem aconseguit, per segon any consecutiu, coronar tots els castells de vuit i el tres i el quatre de nou (ara només ens falta descarregar aquests dos últims castells).

El quatre de nou va ser el castell amb què vam obrir plaça. Després de desmuntar el peu un cop amb els quarts posats, el castell va pujar bastant bé en la segona oportunitat. Tot i això, en la part més delicada, quan entra el pom de dalt, el castell va quedar una mica rebregat, però es va carregar perfectament. Quan l'aixecador estava sortint, va fer llenya. Mentre preparàvem el peu d'aquest quatre de nou, els negres núvols que s'havien ensenyorit de l'ambient ja havien donat el primer avís deixant caure unes espuernes de pluja, que no van impedir de tirar el castell. Però, després d'aquest primer avís, va venir el segon i definitiu, precisament quan preparàvem el peu del tres de nou. Aquesta vegada ja no eren espuernes, sinó que queien unes senyores gotes que anaven deixant xops. Per tot plegat, el tres de nou va pujar precipitat i no va aguantar les sotregades dels pisos de dalt. El castell, que havia demostrat tantes garanties per Sant Fèlix i a Tarragona, no es podia carregar.

A cuita-corrents, i sota un bon xàfec, vam plantar el pilar de cinc de comiat. El vermut de després dels castells va tenir un gust lleugerament amarg.

Desembre

Dimarts, dia 21, Vilafranca

Sortida amb motiu de la inauguració del nou supermercat vilafranquí «L'Esclat». L'actuació va oferir una torre de sis carregada, un quatre de set descarregat, un tres de set també completat sense problemes i un pilar de cinc.

POEMA

Us faltava fer un castell

Als «Castellers de Vilafranca»

*Us faltava fer un castell.
Un castell de nou: el quatre.
Cert que heu hagut de combatre,
mes no us heu deixat abatre
sinó posat ja el penell.*

*Us faltava fer un castell.
I l'heu vist fet. Al.lleluia!
Però de cop se l'enduia
un mal vent... Quin desgavell!*

*Us faltava fer un castell
per completar, enguany, la sèrie.
I així ha estat: la vostra dèria
-que qualifico d'aèria-
ja és un fet. I, a més, molt bell.*

*Us faltava fer un castell...
Ara, assolida la gesta,
celebreu-lo!, feu-ne festa!,
lluïu-lo com un joiell!*

Antoni Massanell i Esclassans
15 de novembre de 1988

La pluja i els nervis van impedir que el tres de nou s'afegís a aquest quatre de nou

Josep M.ª Espinàs és un excel·lent observador de tot allò que l'envolta, i una bona mostra d'aquesta qualitat es pot comprovar cada dia a l'«Avui», a la secció fixa «A la vora de...». Però mai no hauríem parlat dels escrits de Josep M.ª Espinàs, perquè això seria posar-nos allà on no ens demanen, si no fos pel fet que aquest escriptor barceloní va aprofitar la seva secció diària a l'«Avui» per escriure dos articles, a parer nostre, del tot encertats. Sovint ens queixem,

i amb raó, del deficient tractament que dedica la premsa barcelonina al fet casteller. Però aquest no és, ni de bon tros, el cas de Josep M.ª Espinàs. Tot i venir del Cap i Casal, Espinàs exposa en aquests dos articles una visió clara i precisa dels castells: en un, tot just després de Sant Fèlix, demostra una sensibilitat finíssima per reconèixer aquells detalls que a molts passen per alt; en l'altre, publicat uns dies després, fa un encertadíssim tractat sobre els castells, el

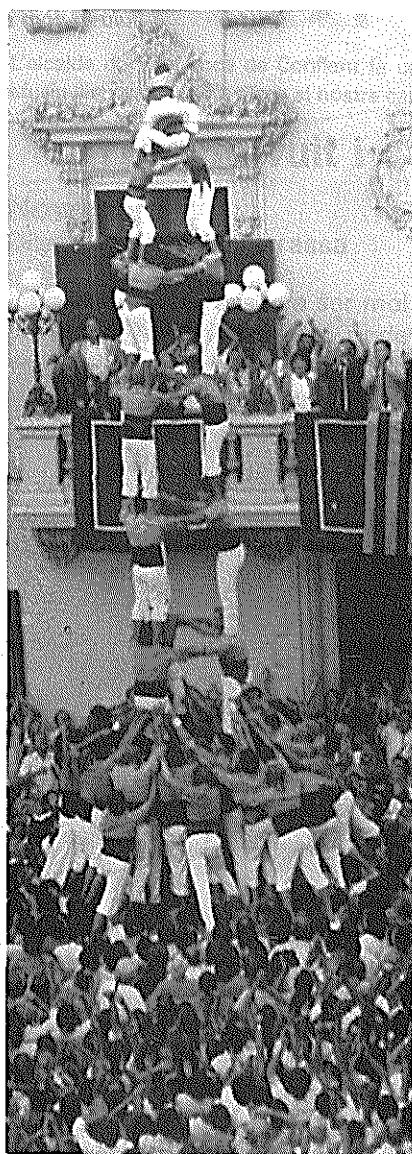
risc i els immigrants. Per tot plegat hem cregut que hauria estat del tot injust no fer-se'n ressò i, comptant amb la benevolença del seu autor, us els reproduïm tot seguit. Si fa més de vint anys, Espinàs parlava d'una diada de Sant Fèlix que, com ell mateix va comprovar l'any passat, ara ja ha quedat molt enrera, esperem que no en trigui vint més per contemplar una altra gran diada castellera. Per Sant Fèlix d'aquest any, a la plaça de la Vila, en tindrà una bona oportunitat.

Feia una vintena d'anys que no havia estat a Vilafranca del Penedès el dia de Sant Fèlix. Ara hi he tornat, per veure els castellers. Sóc afortunat: el dia que vaig ser-hi per primera vegada es van fer, l'un darrera l'altre, dos quatre-de-vuit, un esdeveniment aleshores extraordinari. De la festa castellera de dimart passat els entesos afirmen que ha estat la més notable d'aquest segle. He d'agrair als meus amics Montserrat i Jordi que m'incitessin a anar-hi, i als nous amics vilafranquins Pilar i Lluís, aquest últim a més casteller, la seva orientadora companyia en l'enorme enrenou de la festa.

Vaig poder veure els castells des d'un terrat, casualment des de la mateixa casa que vint anys enrera m'havia servit d'observatori, i vaig tenir el goig de tornar a saludar l'hospitalària senyora Remei i la seva família. Des d'aquell mirador vaig observar com tota la plaça de la vila esclatava d'entusiasme i bullia de passió quan els Castellers de Vilafranca van aconseguir un tres-de-nou, i, encara que no el poguessin descarregar, la proesa era excepcional. Després d'un començament tan fort, semblava que l'espectacle podia decaure, però a més dels Minyons de Terrassa -no era previsible que el Vallès pogués donar una colla tan notable- i dels Xicots de Vilafranca, les dues colles de Valls hi volien dir la seva. No detallaré els castells que va fer cada colla, que ja ho han anotat les cròniques. La Jove de Valls va fer també un tres-de-nou i el va descarregar, i això va provocar l'apoteosi. Si hi afegim els cinc-de-vuit de vilafranquins i vallencs, estava justificat parlar de «la millor jornada castellera del segle».

Jo podia observar com, després

Vilafranca dels castellers

«Tota la plaça de la vila esclatava d'entusiasme i bullia de passió quan els Castellers de Vilafranca van aconseguir un tres de nou»

de cada gran èxit, els castellers alçaven els braços oblidant l'esforç i l'ofec, i al cap d'un quart d'hora encara veia com hi havia castellers que s'abraçaven perquè fins aleshores no s'havien retrobat en aquell batibull. El petit anxaneta era petonejat i mimat, i algú se l'enduia a braços per salvar aquell tresor de la multitud enfebrada. Són moments que s'han de veure, i viure.

Precisament perquè tenen una crisi de jovenets, la històrica Colla Vella de Valls no és avui dia, com ho va ser en altres èpoques, la indiscutible primera. Però la categoria moral no es perd. Així, quan els de la Vella van veure que els de la Jove i els Castellers de Vilafranca havien fet dos prodigiosos tres-de-nou amb folre, no van caure en la temeritat d'una competència enrabada. Van començar un quatre-de-vuit i aleshores algú va xiular, per ferir-los, però tota la plaça vilafranquina, que és un fòrum casteller exemplar, va accentuar l'aplaudiment. Fa vint anys un quatre-de-vuit era el sùmmum. Avui ja no, però la Vella de Valls el va carregar i descarregar amb la màxima perfecció, desmuntant-lo pis per pis amb la més elegant i segura lentitud. A la Jove de Valls, en canvi, la més poderosa ara, potser li caldria moderar la petulància en el triomf. Però ja se sap que sense rivalitats i apassionament no hi hauria castells, i en tot cas és just felicitar la Jove per una exhibició tan impressionant.

Els meus amics vilafranquins també estaven contentíssims pels seus èxits sense precedents, i en prova de solidaritat els vaig acompanyar cantant els goigs de sant Fèlix.

Josep M. Espinàs
«Avui», 3-9-88

La passió integradora

L'assistència, l'altre dia, a la gran festa castellera de Vilafranca del Penedès, em va fer pensar altra vegada que les torres humanes no són, només, una atractiva i plàstica manifestació folklòrica. Tinc la impressió que fa uns quants anys ja vaig insinuar que els castells destacaven, al meu entendre, entre d'altres activitats populars, per una característica que no és estrictament folklòrica, sinó per la seva dimensió social i política. Hi insistiré, perquè quan he expressat entre amics la meua opinió he vist que algú se'n sorprenia.

Els castells són capaços de generar un apassionament molt profund, intens i exaltat. No es tracta només d'una passió *local* -la competència entre poblacions- sinó d'una passió personal, que és la més radicalment exaltadora i transformadora de la pròpia consciència.

Les manifestacions públiques de la catalanitat, en el folklore o en d'altres camps, acostumen a ser poc passionals. Personalment m'hi sento còmode, que consti. El món de la sardana, per exemple, és un món d'expressió continguda, un alt exponent de la *cultura de la mesura*, i perdoneu la rima. La sardana fa adeptes entre gent sensible i discreta, amiga de la música i la dansa sòbria, i que hi participen amb un cert esperit o consciència de refinament moral. Que el lector entengui aquestes valoracions com el que són: com un elogi.

Però el meu elogi dels castells va per una altra banda. Són una de les rares excepcions d'apassionament col·lectiu que podem oferir-

nos a nosaltres mateixos i als qui arriben de fora. En els castells es troba un ingredient físic i sobretot psicològic que és absent en la major part del nostre folklore: el risc.

El risc és importantíssim com a factor creador de passió.

Si tants nous catalans s'incorporen entusiàsticament als castells és perquè els proporcionen unes possibilitats de risc, i implícitament d'heroïtat. Pacífica, afortunadament, però heroïtat, que a més és individual i col·lectiva, perquè els castells sí que són un esport o un treball d'equip, segurament més que cap. La quarantena d'homes que estan construint un castell depèn de la fermesa de tots, i una sola cama o un sol braç que es plegui fa impossible l'èxit. La meua idea és que Catalunya ha d'oferir passió als qui un dia van venir com a immigrants. Per això hi ha molts cognoms no catalans entre els castellers. Per això també hi ha aquests cognoms d'origen foraster entre els militants d'opcions polítiques radicals o independentistes. Tenim una base històrica de mesura i prudència que no podem negar, i que ha fet una funció que ara no és el moment de discutir. Però comprendre la suggestió del risc ens és indispensable, i els castells demostren com la passió pot ser seductora i integradora. Només aconseguirem un projecte comunitari engrescador si el país és capaç d'atraure, com fan els castells, els qui tenen la passió de jugar-se-la.

Josep M. Espinàs
«Avui» 7-9-88

«En els castells es troba un ingredient físic i sobretot psicològic que és absent en la major part del nostre folklore: el risc»

FRUITES GALOFRE

Magatzem de venda al major

Assortiment i qualitat amb fruites, verdures i fruits tropicals.

Servei propi a tota la comarca del Penedès.

Obert tots els dies al matí de 5 a 14 h. divendres tot el dia.

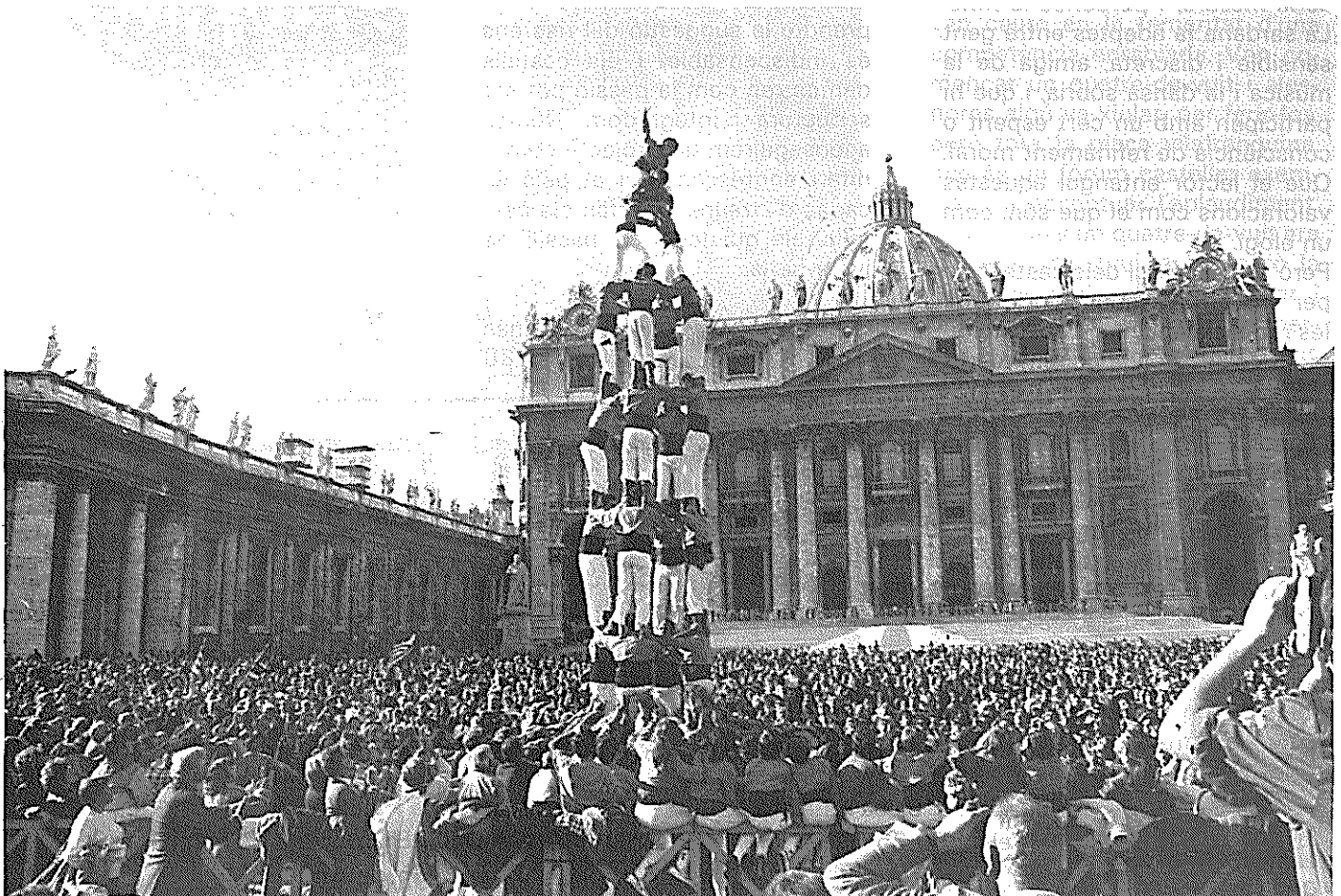
Magatzems: Bisbe Estalella, 4 i 6 i - c/. Santa Margarida i Monjos, 8

Tels. 890 25 90 - 890 41 79 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Vendes al detall: Mercat San Salvador - Parades 93-94-96

Mercat Pelegrina - Parades 30-32

El Mil·lenari, el Papa i el carro gros en ple Vaticà

Tres dies aixecant castells per terres italianes

Els passatgers que es trobaven a la terminal d'autobusos de Vilafranca el dia tres del mes de desembre passat, pels volts de les vuit de la tarda, devien preguntar-se qui era i on anava aquella gent que feia tanta gatzara mentre es col·locava en quatre autocars. La resposta és fàcil: són els Castellers de Vilafranca que, junt amb alguns familiars i simpatitzants, es desplacen a Roma integrats en els actes del Mil·lenari de Catalunya que allí s'han de dur a terme. Tenen una fita important: plantar un quatre de vuit a la plaça de Sant Pere.

Al volts de dos quarts de nou del vespre, tots col·locats i després dels comiats dels familiars i els millors desitjos del senyor Agudo, batlle de la vila, comença l'expedició.

En enfilars l'autopista, els responsables de cada autocar diuen unes paraules a l'audiència recordant que el viatge és llarg i els seients estrets, que si no hi ha problemes està previst d'arribar a Pisa a mig matí de l'endemà, i a Roma a l'entrada del vespre; es faran parades per menjar i «canviar l'aigua de les olives» aproximadament cada quatre hores.

Tot fent-la petar i buscant la millor posició de cap, cul i cames, sense adonar-nos-en ja fem la primera parada molt a prop de la Porta de Catalunya. La parada és més llarga del previst, ja que, com després anirem comprovant, hi ha molts autocar fent la mateixa ruta.

El pas per la frontera és relativament ràpid. Enfilem les autopistes franceses, i com que no hi ha son, pel·lícula rera pel·lícula, passen

els quilòmetres i la nit (es fa una parada on s'ha de fer una llarga cua d'espera per fer les necessitats. Els qui tenen tiberi o francs ho aprofiten per menjar o beure alguna cosa). En apuntar el dia passem per Mònaco i entrem a Itàlia, a la primera àrea parem per esmorzar.

La primera parada dins Itàlia, igual que les altres, és més llarga del previst, no tant per l'aglomeració d'autocars, com pel servei a les àrees italianes, que deixa molt a desitjar.

La torre de Pisa

Amb la panxa plena i el cul un xic recuperat, enfilem l'etapa que ens ha de portar fins a Pisa. Es fa una

petita parada per posar-nos la roba de casteller i entrem al recinte monumental de Pisa pels volts de les dotze del migdia.

A la ciutat monumental, hi entrem amb els grallers a primera fila fent sonar els instruments.

Els turistes no ho veien clar, però van quedar bocabadats en observar com enlairàvem un tres de set, un quatre de set, una torre de set i el pilar, castells molt treballats, ja que tant els qui pujaven com els del peu tenien les cames «rovellades» a causa de les hores d'autocar. La feina es va fer ben feta, i els reporters gràfics van tenir ocasió de recollir imatges de castells amb un fons incomparable.

Les llargues hores d'autocar, els amenaçadors núvols que cobrien el cel pisà i la gana no van impedir que s'aprofités l'incomparable marc que ofereix la torre inclinada per aixecar diversos castells. L'actuació es va completar amb el pilar de cinc, perfectament plantat i amb clara oposició a la inclinació de la torre pisana. La pelegrina del primer pla, amb el distintiu del Mil·lenari ben visible enganxat a la solapa de la jaqueta, no devia poder aguantar tantes emocions seguides i va preferir girar-s'hi d'esquena.

L'organització del Mil·lenari ens tenia preparat el dinar en un restaurant dintre del recinte monumental, cosa que és d'agrair, ja que, de ganes de caminar, no en teníem cap. Ràpidament i sense embuts vam endrapar tot el que ens van posar al davant. Després de dinar, i per pair una mica, vam tenir temps lliure. Uns el van aprofitar per pujar a la torre inclinada, quin humor!, i uns altres per prendre's un cafetó, que bé que calia, ja que les hores de viatge es notaven més després de dinar. A les quatre, tots un altre cop a l'autocar per fer l'última etapa del viatge que ens havia de portar a Roma.

L'últim tram del viatge va ser el més pesat. De nit i amb pluja, a Roma no hi arribàvem mai més. A la fi, a la vora de les nou del vespre, arribem a la ciutat dels Cèsars. Algun autocar va tenir molta feina per trobar l'hotel, era als afores, en un lloc que no consta ni als mapes, però va valer la pena el temps perdut per trobar l'hotel, ja que era nou i amb «classe».

Cal dir que ningú no s'esperava un hotel de quatre estrelles, amb una italiana a la recepció que estava més bona que la Sofia Loren en els seus millors temps, però renoi quina mala llet tenia!, tan sols li faltava el «tricornio». Sense deixar-nos temps per rentar-nos les mans, ens va enviar a sopar. Un cop tots tips, els responsables de l'expedició van començar a repartir les claus de les habitacions.

La primera nit a Roma, sense moure'ns de l'hotel, cadascú se la va muntar de la seva manera: els casats (que portaven la dona), a sopar i dormir; d'altres, després del cafè, la copa i una xerradeta, igualment van anar a recuperar hores de son. Algú es va entretenir a remenar la tele de la seva habitació i, a part de pel·lícules, va tenir l'encert de trobar un canal «porno», la notícia es va escampar com la pólvora, fins el punt que alguns responsables van haver de dormir amb la canalla perquè deixessin la tele tranquil·la. Finalment els passadissos de l'hotel van quedar tranquils i tothom va poder descansar.

El diumenge al matí, havent esmorzat, vam anar a la Ciutat del Vaticà on vam tenir una estona per visitar-la.

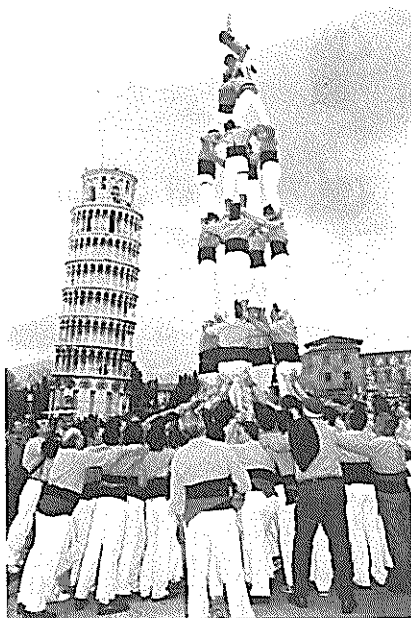
El quatre de vuit del Papa

Poc abans de l'Angelus, i coordinat amb altres actes del Mil·lenari, comencem l'actuació, amb un tres de set que tan sols es va carregar. Sota la mirada seriosa del cap de colla el repetim sense cap problema. Fem un cinc de set tot esperant que el Papa surti al balcó. A l'hora de l'Angelus, i després de les paraules del Papa, muntem el quatre de vuit sota l'atenta mirada de Sa Santedat i de tots els pelegrins del Mil·lenari. Aquest castell el va arriar el cap de colla després de demanar-nos la màxima concentració. Va ser necessari tota la força, valor, equilibri i seny per **descarregar el primer quatre de vuit a la plaça**

de Sant Pere.

Joiosos per haver aconseguit la nostra fita, vam rebre amb satisfacció les felicitacions de les autoritats i del públic present. Es va acabar l'actuació amb un pilar de cinc i dos de quatre simultanis. De retorn a l'hotel, més feliços que unes pasques, ens esperava la nena maca de la recepció. Amb la seva cara de mala llet, ens va fer anar a dinar sense canviar-nos. Alguns ho van acceptar, però n'hi va haver algun (enteneu el Rissus) que se li va encarar tot dient-li que s'havia de dutxar. La nena no li vol donar la clau, el Rissus l'exigeix, i després d'un intercanvi de paraules que crec que cap dels dos les entenen, el nostre company imposa la seva personalitat i se li dóna la clau i se'n va a la dutxa la mar de feliç. Havent dinat, tenim la tarda i la nit per nosaltres, els autocars ens deixen al centre de la ciutat i, campí qui pugui!

Durant aquestes hores es produeixen algunes anècdotes: taxistes que et foten els «quartos», castellers que no els deixen entrar a l'hotel on s'hospeda la seva dona, d'altres es queden sense lires, alguns farts de caminar no troben els monuments esperats, etc., etc. N'hi ha alguns que aprofiten la «visita» a algun bar per «fer país» i explicar què és això de fer castells. És fàcil d'imaginar, però, que amb les coses de l'idioma no costa gaire que es produeixin malentesos. Imagineu-vos, doncs, l'escena d'uns quants castellers instruint un italià sobre

El quatre de set del dissabte a Pisa va ser una avançada del carro gros de l'endemà a la plaça de Sant Pere.

El Papa va poder contemplar com es carrega i descarrega un quatre de vuit, plantat enmig d'una plaça de Sant Pere plena de pelegrins i de turistes que no sabien si retratar el castell o la majestuosa arquitectura de la basílica vaticana.

l'art casteller: - Sono uns homes qui pugen uno sobre l'altro-, que li diuen amb la millor intenció del món. El romà que no ho veu gaire clar i que els pregunta -E quanti?- volent saber la quantitat de gent que s'enfila un damunt de l'altre. Però vet aquí que els altres es pensen que l'italià s'interessava pel nombre de gent que s'havia desplaçat des de Vilafranca i li responen sense dubtar-ho ni un instant -Uns duecenti-. Ja us podeu imaginar la reacció de l'incrèdul transalpí. Amb els dits de les mans junts i cap a munt, en el més pur i genuí estil italià, anava repetint en un to mig fotetes i ple de sornegueria: -Mamma mia, mamma mia!

Finalment uns tornen a sopar a l'hotel i d'altres busquen algun racó típic per sopar i fer gatzara fins les tantes de la nit.

Tard o d'hora, tots fan cap a l'hotel per dormir.

El dilluns, l'últim dia de la nostra estada a Roma, sortim aviat per fer contents els nostres reporters gràfics. Es vol muntar una torre de set a la plaça de Sant Pere, en un emplaçament que tingui per fons tota la plaça i la basílica. La torre va anar perfecta, i els retratistes contents.

A continuació hi havia l'audiència Papal. Cony, quina cua per entrar-hi!

Revisaven tothom, un a un. L'amic Dimes, que sempre porta un ganivet per trossejar el menjar, no el deixaven entrar: -o el deixes o no entres- li diuen, (potser es pensaven que era dels de l'Alí Ahka, aquests carabinieris).

Ell proposa als guàrdies que li tinguessin mentre fos dins, però no hi va haver manera i al final va haver d'entrar sense la navalla i remugant entre dents, que no se sabia ben bé si passava el rosari de tantes lletanies com deia el pobre Dimes.

Fins que el Papa no va fer acte de presència a l'auditori, ens van informar molt detingudament del significat de l'acte, i també ens «van mentalitzar» que Sa Santedat faria un gran esforç per expressar-se en la nostra llengua. Ho va complir i es va aplaudir llargament el seu parlament. Dintre de l'auditori vam enlairar un pilar de cinc.

A la sortida de l'audiència tothom es concentrà a la Plaça de Sant Pere on els Castellers ens aco-

miadàrem de la pelegrinació amb un ventall compost per sis pilars de quatre.

A la tarda, i després de dinar, uns dedicaren les últimes hores a admirar monuments arquitectònics i d'altres a comprar records. Sopem i sortim de l'hotel a les deu de la nit amb direcció a casa. El viatge de tornada, com que quasi tothom estava amarat, i ja li teníem la posició presa al seient, es va fer més curt. La nit passa ràpida i, tot fent algunes paradetes per allò de «l'aigua de les olives», ens trobem ja de matí dins a França on parem a esmorzar.

El dinar el fem en un castell medieval a cinquanta o seixanta quilòmetres de la Catalunya Nord. Un cop dinats, alguns que estan força recuperats munten «castells» tot esperant que tota l'expedició es concentri davant els autocars.

Finalment arrenquem cap a casa. Hi arribem pels volts de les nou del vespre, cansats però amb la satisfacció d'haver col·laborat en la celebració dels actes del Mil·lenari de Catalunya i la joia d'haver descarregat un quatre de vuit a la plaça de Sant Pere.

El Vermell

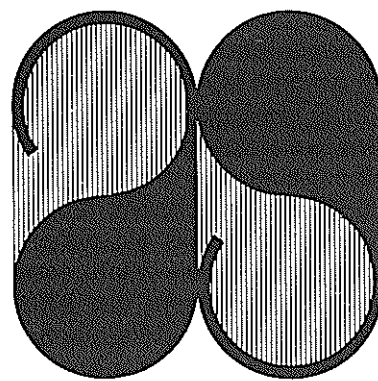

Una altra torre de set, aquest cop amb l'obelisc de la plaça i la façana de la basílica de Sant Pere com a escenari.

Tota la «secció femenina» de l'expedició no va voler desapropiar l'ocasió d'immortalitzar-se al bell mig de la plaça construïda per Bernini.

santisteban

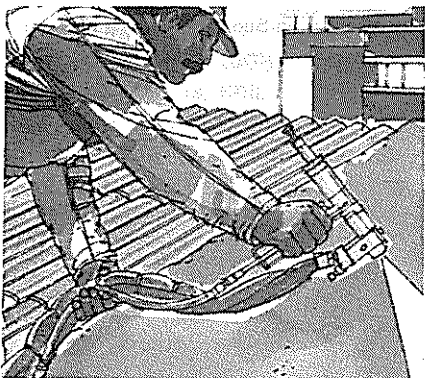
APLICACIÓ DE PINTURES - REVESTIMENTS INDUSTRIALS I ALIMENTARIS

L'impermeïllant en coberta
d'una nau industrial

- * RAIG DE SORRA
- * RESINES EPOXI-ESTRATIFICATS
- * MANIPULATS DE POLIESTER
- * IMPERMEABILITZACIONS
- * REVESTIMENT INTERIOR DIPÒSITS
- * EN CONTACTE AMB ALIMENTS

DIVISIÓ: AÏLLAMENTS TÈRMICS

PROJECCIÓ I INJECCIÓ POLIURETÀ

Granges - Cobertes - Habitatges - Cambres frigorífiques

FALSES TEULADES NAUS INDUSTRIALS

Tipus Lumisol - Pores - Alcan, Etc.

CALIRIFUGATS

Dipòsits Isotèrmics - Calderes - Tuberies

Dpt. TALLER: PINTURA DE VEHICLES INDUSTRIALS

CUBES - CISTERNES

CABINES - CARROSSERIES

ROTULACIONS

MAQUINÀRIA EN GENERAL

POLÍGON ESTACIÓ DE MERCADERIES

Avgda. Tarragona, 185 - Ctra. N-340, Km. 296,6

Tels. 890 03 37 - 890 46 44

08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS (Barcelona)

Diada de la Colla, diada del nou de set

El dia 11 de desembre es va celebrar la diada de la colla, que podríem qualificar d'històrica ja que la colla es va autoobsequiar amb el nou de set, castell que no s'havia aconseguit mai en aquest segle.

La festa va començar a les dotze del migdia amb l'assistència a la missa celebrada a la basílica de Santa Maria, on es va plantar un pilar de cinc acompanyat pel toc de castells interpretat per l'orgue. En acabar la missa es va fer la inauguració de la nova imatge de la Verge, que a partir d'ara presidirà la basílica, aixecant dos pilars de cinc, un dels Xicots i l'altre per part nostra.

El nou de set va ser la «vedette» de la diada de la colla del mes de desembre passat

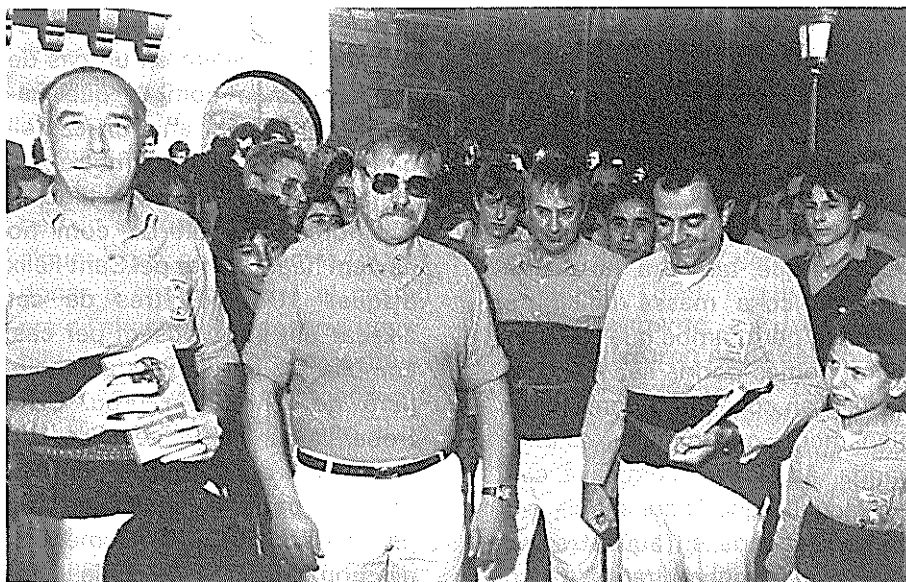
A la sortida de l'església es va repartir a tots els assistents l'estampa recordatori de la Festa de la Colla, dibuixada aquest any pel conegut artista Bernet Toledano. Pels volts de la una del migdia i davant del Palau Baltà va començar l'actuació de castells amb una bonica torre de set. Tot seguit es va enlairar l'esperat nou de set que, tot i no haver-hi una bona pinya, va pujar d'allò més bé, però, encara que es va carregar i descarregar, no es podia donar per bo ja que un dels tres anxanetes que coronen el castell no va poder travessar una de les torres. Però la gent de la colla en tenia moltes ganes i no es volia conformar a deixar-ho estar com un digne intent. Som-hi!, amunt un altre cop!, i aquesta vegada sí, **es va carregar i descarregar per primera vegada en aquest segle el nou de set**, èxit total i alegria general, que es va aprofitar per aixecar un bonic tres de set per sota i finalment dos pilars de cinc. Acabada l'exhibició castellera es van donar les tradicionals i apreciades plaques de Castellers de Soca-rel. Enguany en van ser mereixedors Josep Just, president del Patronat i Lluís Giménez, ex-cap de Colla. Enhorabona a tots dos. La fotografia de rigor de tota la colla va posar punt i final a la festa castellera, ja que era hora

d'anar-se'n a «mudar» i baixar cap el pavelló poliesportiu municipal per celebrar el dinar de germanor. Un pavelló guarnit de cap a peus que feia goig d'estar-hi i amb una temperatura molt més agradable que l'anterior any. Es va realitzar el dinar amb l'assistència de les primeres autoritats de la vila i diferents convidats. Al dinar, no hi va faltar de res: bons vins i caves, excel·lent ànec, un espectacular pastís representant el número quaranta, com a commemoració del quarantè aniversari de la colla, parlaments a càrrec de l'alcalde, Joan Aguado, del president del Patronat, Josep Just, i del cap de Colla, Carles Domènech, obsequis per a totes les senyores, licors i fàries... o sigui, perfecte.

Es va concloure la festa amb un animat ball on petits i grans van poder lluir els seus millors passos. Cal felicitar la Comissió de Festes per aquesta magnífica organització.

En conclusió, va ser una festa digna d'una colla que celebrà el quarantè aniversari, que enguany ha aconseguit dos tresos de nou amb folre, un quatre de nou amb folre, un cinc de vuit, un nou de set i una segona posició al Concurs de Castells de Tarragona. Per molts anys.

Lluís

Els castellers de soca-rel de l'any 1988 són el Josep Just, president del Patronat de Castellers de Vilafranca, i el Lluís Jiménez, ex-cap de colla

El nou de set de lluny i de prop (*)

(*) El títol d'aquest treball ha estat manllevat, en certa forma, del que va encapçalar l'article del bon amic, Antoni Sabaté Mill, a l'entorn del nostre primer tres de nou. Es justifica no tan sols per la diferència de més de cent anys que s'escolen entre les dues èpoques de la història castellera -una llunyana i l'altra recent- en què s'ha aconseguit el **nou de set**, sinó també pel fet que aquest castell el vaig haver de veure una mica **de lluny**, a causa d'un inesperat percaç físic que em va ocórrer unes setmanes abans, i també que el vaig viure ben **de prop**, per les raons que intentaré explicar tot seguit.

Ja fa uns quants anys que, a la pàgina 38 del llibre -molt interessant, per cert- «Els Castells dels Xiquets de Valls» (segona edició), del notable escriptor vallenc, Francesc Blasi i Vallespinosa, vaig poder llegir, entre d'altres, aquests paràgrafs que em van cridar l'atenció:

«L'any 1879, segons referències de relats d'aquella època, fou un dels de més empenya castellera per la qual han passat els castells d'ençà que se'n fan [...]. El 12 de setembre del mateix any, en ocasió de les festes celebrades a Valls a honor d'Andreu A. Comerma, en commemoració d'haver estat inaugurat el Dic de la Campana al Ferrol, la Colla Vella féu els següents castells: tres de nou, cinc de vuit i nou de set format per tres castells de tres pilars, amb tres aixecadors damunt de cada un dels quals l'enxaneta única del castell hi féu l'aleta [...]. Per la diada de Santa Tecla del mateix any, a Tarragona, alçaren, la Colla Nova: els quatre de nou, dos de vuit, pilar de set i tres de set; la Colla Vella: els quatre de nou, cinc de vuit, nou de set, pilar de sis amb una mà i tres de nou...» (1).
(els subratllats són meus).

Aquest castell de **nou de set** em va fer pensar no pas poques vegades que, tal volta, no deuria ser una cosa massa difícil de realitzar, però també que, segurament, només podria ser a l'abast d'una gran colla, prou nombrosa i plenament consolidada. D'altra banda, àdhuc em semblava clar que aquella que l'aconseguís per primera vegada en aquest segle s'apuntaria un bon *tanto*. Quan pensava totes aquestes coses, tot just si la nostra colla havia ence-

tat els seus primers castells de vuit....

Fent una mica d'història, ens cal recordar que a la Festa Major del 1980, les coses no van rutllar massa bé per als Castellers de Vilafranca. Vull referir-me, és clar, a l'actuació del dia 30 d'agost. En efecte, es va *engegar* de torre de vuit que, malauradament, va caure amb l'aixecador ja col·locat i després d'haver hagut de substituir l'enxaneta en l'últim moment, ja que el que inicialment estava destinat a pujar-hi no va voler fer-ho a l'hora de la veritat. Després d'aquesta frustració i només amb uns quants suplents voluntariosos per canalla, no vàrem poder fer gran cosa més: tan sols un tres de set descarregat i un tres de set aixecat per sota només carregat. La decepció va ser gran....

Recordo que cap al final de temporada, tot rememorant aquella dissortada exhibició, li vaig insinuar al cap de colla que potser fóra bo de poder tenir, en qualsevol moment determinat, algun castell que pogués solucionar-nos la *papeleta* en un cas de malastrugança com la que havíem patit aquell any, un castell que ens pogués permetre de poder sortir de la plaça amb el cap força més alt de com ho havíem hagut de fer pel Sant Fèlix d'aquell 1980. El tres de set aixecat per sota, posem per cas, complia en part aquesta funció, però no n'hi havia prou. Calia trobar algun altre revulsiu, un altre *trumfo*.... Aquella va ser, doncs, la primera vegada que vaig parlar amb en Carles Domènech del nou de set. I no seria l'última....

La temporada següent, la meva

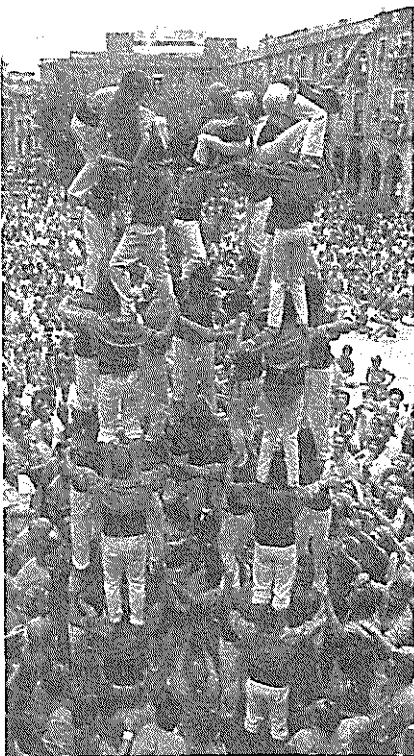
insistència va donar els primers fruits, precisament quan potser ja no hi comptava, atès que ja havien passat uns quants mesos des d'aquelles converses i gairebé res no s'havia fet al respecte. Que consti per endavant, però, que mai no vaig voler immiscuir-me en les tasques de *la tècnica*. Si vaig parlar d'aquest tema va ser únicament a tall de suggeriment i pel bé de la colla. Al cap i a la fi, el que també és cert és que, després d'algun assaig, va ser a la Festa Major de Gelida, el 23 d'agost, quan vam estrenar els dos primers **nous de cinc nets**, amb un sol enxaneta que corona-

El nou de set vist de lluny.

va els tres poms de dalt; l'un es va fer durant la cercavila, a la plaça de l'Església, i l'altre davant l'Ajuntament. Vuit dies després, ja hi vàrem posar un pis més, aconseguint el primer **nou de sis net** d'aquest segle, baldament s'hagués de canviar la *tàctica* en posar-hi tres enxanetes, per tal que el castell durés menys estona. Des d'aquell 31 d'agost de 1981, les portes del camí cap al nou de set restaven obertes de bat a bat; i, tanmateix, haurien de passar encara més de set anys abans no tastéssim la mel del triomf, set temporades durant les quals només es van poder anar fent alguns altres nous de cinc nets, encara que amb moltes intermitències.....

A primers del desembre passat, dalt de l'autocar que ens retornava a casa des de Roma, no vaig poder dissimular una íntima satisfacció quan vaig fer atenció al que deia en Josep Galofré; parlava, ni més ni menys, de *tirar* el nou de set el diumenge següent amb motiu de la diada de la colla..... La mateixa complaença es barrejava, però, inconscientment, d'una certa desconfiança, perquè em pensava que aquella delerada empresa no passaria d'uns quants bons propòsits o de la simple conversa que havia pogut escoltar aquell matí d'hivern, mentre deixàvem

El nou de sis net de la Festa Major del 1981.

enrera la llarga *Bota* italiana. I haig de reconèixer sense reserves que, sortosament, em vaig equivocar..... Efectivament, a l'assaig del divendres, dia 9, ja em vaig animar molt -ens vam animar tots- perquè vàrem poder copsar que la cosa *pintava* bé. Es va tornar a fer el nou de sis net, després de set anys i escaig de no fer-se i, a més, un **nou de sis** -amb pinya- per veure com funcionava la base. I va anar bé! El diumenge, si no hi havia pegues, tiràriem amunt el mític nou de set.....

Va ésser, doncs, l'11 de desembre al migdia, quan, en sortir de la missa de dotze i als peus de les escales que porten a la plataforma que hi ha davant de cal Fraret (actual palau Baltà), es va fer una torre de set i, després, el tres de set aixecat per sota, per anar *escalfant motors*. Aleshores, va arribar el gran moment; i jo, amb la *pota* enguixada, m'ho havia de mirar des d'un dels balcons del Museu, tot aprofitant, malgrat tot, la meua baixa circumstancial per intentar de captar una bona foto de la històrica gesta (reconec, però, que no la vaig endevinar; els fotografs de peu pla en van saber més). Em sentia lluny del castell en la distància, però també ben a prop, com una crossa més, puix que -tot sia dit sense ànim de penjar-me cap medalla- em considerava, en certa forma, com un dels pares d'aquella iniciativa.....

És fàcil d'endevinar el desconhort que em va envair en veure com un dels tres enxanetes es feia enrera i que de les tres aletes previsible només dues arribaven a plec de bé. De res no havien servit aquells vint minuts llargs de preparació del peu. Bé, més ben dit, sí que deuriem servir per a alguna cosa, ni que només fos per donar a entendre que el castell era a l'abast de les nostres possibilitats. I la colla, tota, va demostrar a cor què vols les ganes que tenia d'aconseguir-lo, quan el va tornar a intentar. I aquesta vegada -la segona, doncs- va ser la bona: el **nou de set** va ser perfectament **carregat i descarregat**. El somni s'havia fet realitat i afegíem, així, un tercer castell

de nou -per bé que aquest ho era quant a l'amplada- al nostre històric. La festa va ser completa i, aquell dia, es pot ben dir que jo vaig anar a dormir potser més content que ningú.....

Els nous de set de fa cent anys

He citat abans els textos de l'obra de Blasi Vallespinosa relatius al nou de set, però aquests no són pas els únics que parlen d'aquest castell al segle passat. Pel que sembla, es deuria fer, sobretot, en els moments de màxima plètora de l'Època d'Or castellera, encara que no pas massa vegades. Les referències que en tenim són dels anys 1879 i 81. Vegem, doncs, tot seguit, allò que diuen les cròniques d'aquella època al voltant del nou de set (els subratllats són, en qualsevol cas, meus).

Una d'elles, però, és retrospectiva (com també ho és una referència que dona Joan Ventura i Solé a la revista «Cultura» de Valls, de març del 1967); apareix a la «Crònica de Valls» (periòdic que veié la llum el 1905) i fa esment de l'any 1879, corroborant la notícia apuntada per Blasi a l'entorn de les festes celebrades a Valls en honor del vallenc general d'enginyers Andreu A. Comerma. Pel que fa als castells diu: «*A las 12, en su obsequio levantaron atrevidas torres. Fué aquel día el de mayor gloria de las colles. No se recuerda haber visto en un mismo día los castells que en el dicho se levantaron. Lo tres de nou, los cinch pilans de vuit, los nou de set (subiendo el mismo enxaneta a las tres torres), el tres de set aixecat y descarregat per baix, el pilà de set y el pilà de sis caminant. Fué el colmo*» (2).

No és difícil d'endevinar que aquesta notícia devia ser extreta de la que va publicar el «Diario de Valls», del 16 de setembre d'aquell any 1879, i que diu així: «...Efectivamente, a cosa de las doce empezaron éstas (les torres) haciendo la de "tres pilans de nou", "cinch pilans de vuit" y "nou pilans de set", subiendo la "enxaneta" en las tres torres unidas que formaban los "nou pilans" y haciendo la "figuereta" en la del centro; luego después se hizo la de un "pilà de sis" y la de un "pilà de set", estas dos "caminant", y

por fin se hicieron la de "tres pilans de set" levantándola y bajándola a fuerza de brazos y otra también de "tres pilans de set" construida de igual manera, bajando empero por el orden acostumbrado....» (3). Sorprèn quan diu allò de «*haciendo la "figuereta" en la del centro*», perquè cal preguntar-nos al respecte: hi havia realment un pom de dalt als tres pilars del mig del castell? Més aviat m'inclino a pensar que aquesta situació central podria referir-se a l'emplaçament d'un dels tres *pollegons* o poms de dalt dels tres agrupaments laterals corresponents, des de la perspectiva o en relació amb el camp visual que dominava l'al·ludit general Comerma des del balcó de l'Ajuntament vallenc, pollegó que podia fins i tot quedar més acostat a aquest que no pas els altres dos. Segui com sigui,

això no deixa de ser un enigma més a desxifrar....

Amb anterioritat a aquesta ressenya, el «Diario de Valls» també va publicar només uns pocs dies abans, concretament el 7 de setembre, els castells bastits a la Festa Major de Torredembarra: «...los "Xiquets de Valls", colla Vella, fueron los héroes de la fiesta durante el día, levantando sus admirables torres con maestría y aplomo [.....] por la mañana, al acompañar al Ayuntamiento desde las casas Consistoriales a la iglesia, levantaron frente de ésta, la famosa de "tres pilans de nou" que fue acogida con una salva de aplausos[.....] No fueron menos aplaudidas las que se levantaron al mediodía, o sea al salir de la iglesia, que consistieron en las de "cuatre pilans de nou", "cinc pilans de vuit", "pilà de set", "dos de vuit" y "nou de set", terminan-

do con la de "tres pilans de vuit" levantada a plomo» (4).

Una altra notícia apareguda al mateix «Diario de Valls», del 25 de setembre del mateix any 1879, al·ludeix als castells aixecats dos dies abans a Tarragona: «La fiesta mayor que por Santa Tecla celebró la capital de esta provincia estuvo animadísima, habiendo concurrido un número de forasteros más considerable que en años anteriores. Las collas de los Xiquets lucieron sus habilidades como siempre. La "nova" hizo el "cuatre de nou", "dos de vuit", "un de set" y "tres de set" y la "vella" hizo el "cuatre de nou", "cinch de vuit", "nou de set", "un de sis amb una mà", "cuatre de vuit" (los de Tarragona) y "tres de nou"» (5). La informació que dóna Blasi a l'entorn d'aquesta diada i que cito al començament de l'article, prové d'aquesta mateixa font.

El «Diario de Tarragona» del 25 de setembre de 1879 rebla en part aquesta notícia quan comunica que «El día de Santa Tecla los "Castells" levantaron atrevidísimas Torres en competencia: en el mediodía, frente a las Casas Consistoriales, verificando la «Colla Vella» los denominados "Cuatre pilans de nou", "Cinc pilans de vuit", "nou pilans de set" y algunas otras difíciles sin que cayera ninguna» (6). Sobta, però, que només parli d'una colla -la Vella- quan en realitat ja hem vist que eren dues les que van actuar aquell dia a Tarragona.

El periòdic, també tarragoní, «La Opinión», del mateix dia 25 de setembre, és, sens dubte, el que publica una informació més extensa sobre aquesta cabdal exhibició. N'escrivi la crònica un enfevorit corresponsal, veí del Catllar, de nom Ramon Roca i Vilà:

«Como acostumbro todos los años, el día 23 del actual me trasladé a esa capital para presenciar la competencia que se hacen las collas Nova y Vella dels Xiquets de Valls, durante los días de la fiesta mayor de la misma. Al llegar supe en seguida que querían levantar los tres de a nueve en el llano de la Catedral en el acto de entrar el Ayuntamiento en la iglesia. Al efecto me trasladé, con los aficionados de ésta, al citado punto y, efectivamente, las dos

El nou de set de la diada de la colla vist de prop.

collas levantaron casi a un mismo tiempo las torres de 3 de a 9, habiéndolo practicado bien las dos.

Las doce y media serían cuando el Ayuntamiento regresó a las Casas Consistoriales y las collas empezaban a levantar sus atrevidas torres. Empezó la Vella levantando los 4 de a 9 haciéndolo bien. En seguida lo practicó la Nueva quedando sí cabe, mejor que la Vella. Luego la Vella levantó los 5 de a 8, logrando un buen resultado. Levantóla la Nova y al tenerla hecha se cayó. La Vella acto seguido levantó los 9 de a 7, torre de mucha perspectiva y que presenta buen aspecto, pero que no es de mucho empeño y lo hizo bien, pero noté que no había achacadós o sean los niños que se colocan debajo del anchaneta. La Nova levantó los 2 de a 8 por no haber querido el anchaneta subir a los 5 de a 8, y lo practicó de un modo perfecto. La Vella levantó luego el espadat de a 7, haciéndolo muy bien.

Seguidamente lo practicó la Nova con el ya citado espadat de 7 y lo hizo perfectamente. La Vella hizo los 4 de 8 y el espadat de a 6 sostenido con una sola mano y lo practicaron bien y se concluyó quedando triunfante la Vella.

Por la tarde las dos collas se portaron bien, no pudiendo atribuirse ventaja a una ni a otra.

El segundo día se hicieron matinales en la parte baja de la ciudad, trabajando a porfía las dos collas. Aquí debo manifestar que sería muy útil, que las collas se dividieran en dos cada una, toda vez que tienen dos pares de dulzainas, pues es muy pesado el trabajo de tanta y tanta torre como se ha de levantar, y luego los Xiquets apenas tienen tiempo para almorzar una mala sardina salada, ni tiempo para desentumecer sus miembros antes del mediodía, hora en la que han de levantar los castillos de empeño.

Las doce y media serían de la mañana del segundo día, cuando la Colla Nova levantó los 9 de a 7 habiéndolo practicado con achacadós muy bien. La Vella levantó los de 4 de a 8 con espadat o agulla de 6 al medio, pero lo hizo sucio y mal. La Nova levantó la misma torre y lo practicó mucho mejor pero tampoco fue limpio. La Vella levantó los 5 de a 7 sin crossas muy bien. La Nova enseguida levantó la misma torre de 5

de a 7 limpio, es decir sin aguantar nadie, lo cual les valió una salva de aplausos. Es torre de mucho mérito y exposición. La Vella levantó por dos veces el espadat de a 7 y se les derrumbó. Probó el espadat de a 5 andando por sobre de los hombros de personas apostadas ex-profeso y cayeron las dos veces que lo practicaron. Probó subir el espadat de a 6 por las escaleras de la Catedral, cayendo la primera vez, antes de levantarlo, y la segunda vez, después de haber subido dos peldaños. Por último, subió el espadat de a 5 por las escaleras, bajándolo, pero antes de llegar a la calle mayor se les cayó.

La Nova hizo el espadat de 7 muy bien, subió el espadat de a 5 los diez y nueve peldaños de la escalera de la catedral, los bajó y lo llevó hasta las cuatro esquinas de la calle mayor, quedando victoriosa la Colla Nova...» (7). Sembla prou clar que, en aquell temps, les colles de Valls no es feien pas el ronsa a l'hora d'aixecar els seus castells. Les exhibicions eren, certament, d'upa i resulta evident també que en la crònica que ens ocupa el nou de set queda una mica diluït enmig de tanta proesa. A més, hi ha un parell de detalls que poden donar a entendre que aquest no era un castell massa sovintejat: l'un, és el fet que la Colla Vella l'hagués de bastir sense aixecadors, senyal que no devia anar sobrada de canalla, més si tenim en compte que aleshores hi pujava un sol enxaneta; l'altre, quan l'articulista fa la valoració del nou de set tot dient que és «torre de mucha perspectiva y que presenta buen aspecto», la qual cosa sembla donar a entendre que potser era la primera vegada que el veia.

Malgrat que en els quatre anys següents (1880-83) el mateix corresponsal catllarenc continua publicant articles a «La Opinión», en cap d'aquests no es torna a fer menció del nou de set i això corrobora encara més que no se'n devien fer gaires. L'última notícia que en tenim, ens ve de la mà del pròcer vilafranquí Antoni Martorell i Panyelles qui, en el seu celebrat article «Plenitud i Decadència dels Xiquets de Valls», publicat al setmanari «Lluitem» de Vilafranca, el 29-8-1910, parla dels castells de la nostra Festa Major de l'any 1881, segons ell

El primer intent de nou de set no es va poder coronar.

«l'any de les proeses». Al final de l'esmentat treball hi llegim: «*Al mitj die, amdugues colles feren els Quatre de nou, la Torre de vuit, el Castell de vuit aixecat per sota, els Cinc pilans de vuit y el Pilà de set. No hi hagué vensuts ni vencedors.*

A la mateixa hora, del endemà, aixecaren també les dugues colles, els Nou pilans de set, y després, mentres la Colla Nova enlairava el Castell de vuit y el Pilà de sis, triomfava la Colla Vella, plantant els Quatre de vuit amb pilà de sis al mitj y el titànic PILÀ DE VUIT, única vegada que s'ha vist a Vilafranca». (8).

Per cert que la notícia d'aquest parell de nous de set plantats a Vilafranca només figura reproduïda a «Fem pinyal» (9) i no pas a d'altres compendis que també ens parlen de la castellística del segle passat. L'explicació és ben senzilla: quan jo vaig escriure el text d'aquest llibre, vaig poder consultar directament, en la font original, l'article d'Antoni Martorell, cosa que no deurien poder fer ni Francesc Blasi, en les dues edicions (1934 i 48) de l'obra que he citat al començament d'aquest

estudi, ni Pere Català i Roca, a «Món Casteller» (Vol. I, pàg. 169). És fàcil de comprendre que tant l'un com l'altre -que van reproduir gairebé íntegrament l'esmentat treball en llurs tractats respectius- el van copiar del llibre del mestre de música vilafranquí, Francesc de Paula Bové, «El Penedès, Folklore dels balls, danses i comparses populars», publicat el 1926 (10). Aquest folklorista va transcriure incorrectament quatre paraules del relat en qüestió, en confondre els «nou pilans de set» amb uns *simples* «pilars de set». Per això, en la seva transcripció figura que «A la mateixa hora de l'endemà, aixecaren les dues colles els "pilars de set"...». Igualment, el també vallenc i amic, en Miquel Trenchs i Mestre, en la seva exhaustiva memòria «Els grans castells del segle passat», apareguda a la revista «Cultura» de Valls, el 1983 (11), tampoc no menciona aquests nous de set, tot i que a la «Crònica de Castells», publicada a «La Vanguardia», el 6 de setembre de 1981,

vaig tornar a insistir en la seva realització per part de les dues colles dels Xiquets de Valls, presents a casa nostra en aquella memorable Festa Major del 1881. Que consti, però, que no pretenc fer cap retret a ningú perquè aquest lapsus és perfectament comprensible per tot quan ara i aquí s'ha explicat. Espero, si més no, que d'ara endavant es tingui en compte el testimoni fefaent d'aquell il·lustre vilafranquí, gran afeccionat als castells, que fou l'Antoni Martorell i Panyelles.

Ja quasi per acabar, voldria encara parar esment en el fet que els **Castellers de Vilafranca**, a diferència de com ho feien els vallencs cent anys enrera, varem fer el **nou de set** amb tres enxanetes. Crec que potser valdria la pena, en una altra ocasió, tornar a les arrels i mirar d'intentar-lo amb un de sol que fes consecutivament les tres aletes. En tot cas, això no passa de ser un simple suggeriment als de *la tècnica*, i ells hauran de ser, en definitiva, els qui decidiran si poden assumir o bé renunciar a aquesta possibilitat.

Finalment, posats a suggerir més coses, aniria una mica més lluny i us demanaria -a tots- que llegís i us detingudament i meditessiu tant com calgui sobre aquesta altra notícia que publicava el «Diario de Valls», el 23 d'octubre del 1879: «*Difíciles y arriesgadas fueron las torres que anteayer los «Xiquets Colla Nova» levantaron frente las Casas Consistoriales, llamando especialmente la atención la de "dotze pilans de set"; fue saludada con vivas demostraciones de alegría por los numerosos aficionados que llenaban la Plaza de la Libertad y sus avenidas*» (12). Penso que aquest **dotze de set** no pot pas ser gaire més difícil d'assolir que el nou de set, oi? Amb cent castellers més a la colla potser podríem parlar-ne.....

Eloi Miralles

Notes:

(1) BLASI I VALLESPINOSA, Francesc. **Els Castells dels Xiquets de Valls** (segona edició). Impremta d'Eduard Castells. Valls, setembre 1948. Pàg. 38 (també figura a la primera edició, desembre 1934, pàg. 39).

(2) D'aquesta notícia en féu transcripció el malaguanyat amic Daniel VENTURA I SOLÉ, dissortadament traspasat el 9 d'abril d'enguany, en unes **Anotacions Castelleres** publicades a «La Veu de la Colla Vella», núm. 31. Valls, octubre 1988.

(3) Vegi's **Món Casteller**. Rafael Dalmau, editor. Barcelona, 1981. Vol. I, pàg. 148.

(4) *Ibidem*, pàg. 147.

(5) *Ibidem*, pàg. 149.

(6) *Ibidem*, pàg. 155.

(7) Notícia transcrita per l'estudiós vallenc i bon amic, Miquel TRENCHS I MESTRE, en el seu treball **Miscel·lània Castellera** -Anys 1850-1900-, de març del 1988, monografia que fou guardonada amb el premi «Pom de dalt» dedicat a temes castellers i organitzat per la Delegació d'Òmnium Cultural de l'Alt Camp.

(8) Arxiu Bibliogràfic i Hemeroteca «Pere Regull i Pagès» del Museu de Vilafranca. **Setmanari Lluitem**, núm. 33 (extraordinari de Festa Major), 29-8-1910.

(9) Vegi's **Fem pinya! Els castells, símbol i expressió del nostre poble**. Ed. Diàfora. Barcelona, abril 1981. Pàg. 24.

(10) BOVÉ, Francesc de P. **El Penedès. Folklore dels balls, danses i comparses populars**. Impremta Ramon. El Vendrell, 1926. Pàg. 106.

(11) Treball datat el juliol del 1982 i que degut a la seva extensió es va haver de publicar en diverses parts; la que conté el paràgraf corresponent al nou de set aparegué al núm. 420 de **Cultura**, Valls, juny 1983.

(12) Vegi's **Món Casteller**, Vol. I, pàg. 155.

PLANAS

GESTORIA

ASSEGURANCES

C/ Migdia, 31, 2.º C - Edifici Victoria

Tel. 817 04 95

08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS (Barcelona)

El president de la Generalitat visita Cal Figarot

El president de la Generalitat, Jordi Pujol, va visitar el dia 12 de novembre passat el nostre local social de Cal Figarot. Tot i el dia plujós, el president de la Generalitat va poder veure com aixecàvem un tres de set al vestíbul del local i, a més a més, va contemplar el resultat de les últimes obres de condicionament de la primera planta de la casa. Jordi Pujol va firmar també en el Llibre d'Honor de la colla i va tenir temps fins i tot per beure una mica de cava i per brindar pels èxits de la colla, precisament la vigília del dia del quatre de nou.

Felicitó els Castellers de
Vilafranca

pel nou local
per la bona temporada
que han tingut enguany i que
desitjo que demà puguin re-
matar encara millor, i
per la water-bout tan im-
portant que fan a l'activitat,
tan profundament catalana,
dels castells.

12 de novembre de

1988

El president de la Generalitat va inaugurar el nostre Llibre d'Honor amb el següent escrit:

Felicitó els Castellers de Vilafranca pel nou local, per la bona temporada que han tingut enguany i que desitjo que demà puguin rematar encara millor, i per la contribució tan important que fan a l'activitat, tan profundament catalana, dels castells.

Jordi Pujol
12 de novembre del 1988

Els castells del 88		2x6	4x7	3x7	4x7A	5x7	3x7S	2x7	9x7	4x8	3x8	2x8F	5x8	4x9F	3x9F
17 gener	Moja (Festa Major d'hivern)	Castells de sis													
13 març	Vilafranca (Festa Club hoquei)		D	D											
24 abril	Vilafranca (Inauguració de la P. de la Verema)				D	D		D		D					
1 maig	Gavà (Fires)	D	D	D											
15 maig	Vilafranca (Fires)									C	C	D			
4 juny	Vilafranca (L'Anxaneta)		D	D											
4 juny	Vilafranca (Homenatge «Nani»)					D									
5 juny	Santa Coloma de Gramenet				D	D					D				
26 juny	Reus (Festa Major)									Id-I	D	C			
2 juliol	Vilafranca (Festa barri Sant Julià)			D	D	D		D							
3 juliol	Canet (Festa Major)		D	D											
9 juliol	Vilafranca (Festa barri Molí d'En Rovira)			D	D	D		D							
10 juliol	Esparreguera (Festa Major)		D	D											
16 juliol	Vilafranca (Festa barri Les Clotes)					D		D		D					
17 juliol	Olesa de Bonesvalls (Festa Major)					D		D		D					
24 juliol	Els Monjos (Festa Major)				D	D						C	I		
30 juliol	Sant Vicenç dels Horts	D		D											
6 agost	Vilafranca (Festa Màrtirs)							D		D	D				
13 agost	Reus (Festa del turista)							D		D	Id-C				
14 agost	Bellvei (Festa Major)					D		D		D					
16 agost	Castellvell i el Vilar		D	D											
20 agost	Prada (Universitat Catalana d'Estiu)	D	D	2D											
21 agost	Igualada (Festa Major)					D		D		C	Id				
29 agost	Vilafranca (Festa Major)					D		D		D					
30 agost	Vilafranca (Festa Major)			D								D	C		C
31 agost	Vilafranca (Festa Major)					D		D		Id-D					
1 setemb.	Vilafranca (Festa Major)	D													
8 setemb.	Sant Sadurní (Fires)					D		D		D					
10 setemb.	La Bleda (Festa Major)			D	D	D				2Id					
14 setemb.	Vilafranca (Cal Figarot 40. ^e aniversari)		D	D											
18 setemb.	Vallirana (Festa Major)		D	D		D									
24 setemb.	Barcelona (Festa Major)							D		D	Id-D				
2 octubre	Tarragona (Concurs)									D		D		Id-I	C
12 octubre	Cal Rubió (Festa Major)			D		D				Id-I					
16 octubre	Santa Fe (Festa Major)			D	D	D									
16 octubre	Les Masuques (Festa Major)			D	D			D							
23 octubre	Vilafranca del Conflent		2D	2D											
6 novamb.	Terrassa							D		D	D				
12 novamb.	Vilafranca (Cal Figarot-visita J. Pujol)			D											
13 novamb.	Vilafranca (Diada de la Colla)													C	I
3 desamb.	Pisa		D					D							
4 desamb.	Ciutat del Vaticà			C-D		D				D					
5 desamb.	Roma							D							
11 desamb.	Vilafranca (Diada de la Colla - bis)						D	D	Id-D						
20 desamb.	Vilafranca (L'Esclat)	C	D	D											

Total

4D 13D 23D 8D 18D 1D 18D 1D 13D 5D 3D 1C 1C 2C
1C 1C 1Id 2C 2C 2C 1I 1Id 1I
5Id 3Id 1I
2I

Castells fets a assaig 2x7=9D; 5x7=1D; 4x7NETS=9D

Pilars de cinc fets a les sortides 51D; 1C; 4 balcó; 1I

Jordi Mir

Per endavant

Dia 14 de maig - **Montblanc**, Compromís de castells de vuit.

Dia 21 de maig - **Vilafranca**, Fires de Maig, primera gran diada castellera d'enguany.

Dia 27 de maig - **Vilafranca**, Torneig l'Anxaneta.

Dia 28 de maig - **Sant Sadurní d'Anoia**.

Dia 25 de juny - **Perpinyà**.

Dia 1 de juliol - **Vilafranca**, Festa del barri de Sant Julià.

Dia 2 de juliol - **Terrassa**.

Dia 14 de juliol - **Vilafranca**, Festa del barri de Les Clotes.

Dia 15 de juliol - **Sant Martí Sarroca**.

Dia 23 de juliol - **Els Monjos**.

Dia 5 d'agost - **Vilafranca**, Festa de Màrtirs Street.

Dia 13 d'agost - **Bellvei**.

Dia 20 d'agost - **Igualada**.

La Medalla de la Vila, ens l'hem guanyada a pols

Cap al final del dinar de germanor de la diada de la colla de fa dos anys, enmig de l'eufòria que comportava el fet de celebrar l'aconseguint dels nostres primers castells de nou -tres i quatre- el nostre batlle, Joan Aguado, anunciava la propera concessió a la nostra colla de la **Medalla de la Vila**, notícia que fou saludada amb una atronadora ovació. (*)

El dia fixat fou el 31 d'agost de l'any passat, a mitja tarda i abans de la sortida de la tercera processó de Festa Major. L'acte es va desenvolupar al saló de sessions de la Casa de la Vila, ple de gom a gom. El cap de colla i el president van rebre de mans de l'alcalde la preuada distinció, és a dir, la medalla en qüestió i el pergamí que acredita l'atorgament. Abans, però, el regidor de Cultura, Casimir Pla, va presentar l'acte, tot llegint la certificació que avalava aquell privilegi, i també va fer una glossa de la figura del personatge que nosaltres varem triar per tal de *contestar* i agrair la concessió de tan considerat guardó.

Des del propi Ajuntament se'ns havia suggerit que fos una personalitat aliena a la dinàmica cultural vilafranquina quotidiana, per bé que acostat al particular tarannà casteller, aquell que parlés en nom nostre. De seguida vam tenir clara l'elecció: el bon amic Joan Argenté i Artigal, advocat i poeta badaloní, reunia aquests requisits. Durant dos decennis ha estat vinculat al món dels castells, i no només com a simple afeccionat, sinó també com a notable difusor del *noble art* i com a paladí entusiasta de la nostra colla. A més, fou pregoner de la Festa Major vilafranquina del 1977 i és membre del jurat qualificador dels premis «Força, equilibri, valor i seny» i «Crossa, en memòria de Jaume Casanova». De la seva personalitat literària, no en parlarem aquí, però sí que cal subratllar que es poden trobar referències a la seva activitat en qualsevol enciclopèdia o tractat de literatura del nostre país.

No caldria dir sinó també que per

als qui donem vida a «El Figarot» representa una gran satisfacció el poder-vos oferir avui el saborós tast del magnífic parlament que va pronunciar aquella tarda inolidable del darrer dia de l'agost passat, una peça antològica que resta ja incorporada per sempre més a l'història dels Castellers vilafranquins.

Com a cloenda de l'acte, el president Josep Just també va tenir paraules d'agraïment envers el Consistori per la distinció atorgada i el batlle de la vila felicità els castellers, tot esperonant-los cap a noves fites.

Aquesta és la petita història de la concessió d'una medalla que, tot i que no ens estigui bé de dir-ho, ens l'hem guanyada a pols.

*Per tal de copsar la veritable importància de l'esdeveniment, cal fer constar que en aquests deu anys de restabliment de la democràcia només han rebut la medalla de la vila dues entitats vilafranquines més: el «Casal» i el «Coro».

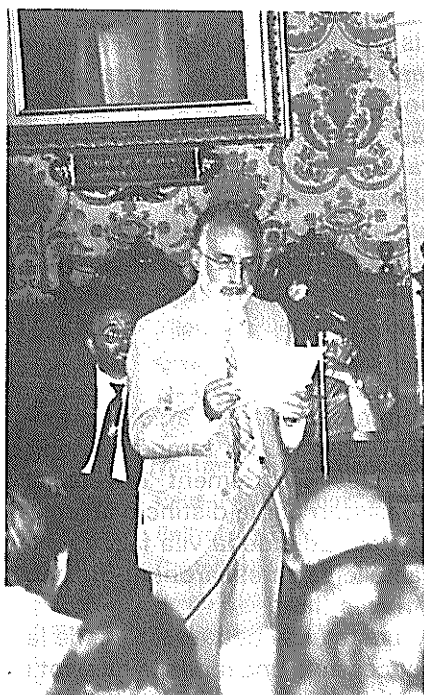

El badaloní J. Argenté va agrair, en nom dels Castellers de Vilafranca, la concessió de la Medalla de la Vila a la nostra colla.

El president del Patronat, Josep Just, també va dirigir unes paraules d'agraïment al Consistori.

«Damunt el color verd de les camises, damunt el símbol de la vida que s'obre, l'honor s'enlaira. I carrega i descarrega»

«De la profunda estimació per l'aventura dels castells, la Colla de Castellers de Vilafranca n'ha vingut parlant, al llarg de la seva història, a l'exterior de la tradicional àrea castellera»

Moltes gràcies.

Ni que hagi estat una boca individual, la meua, la que ha pronunciat aquestes paraules: «moltes gràcies», és la veu de la Colla de Castellers de Vilafranca qui pronuncia, per mitjà, naturalment, d'una boca concreta, l'agraïment de tots els seus membres a l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès per l'atorgació de la Medalla de la Vila a la Colla.

Fa quaranta anys que uns castellers penedesencs s'erigien en colla vilafranquina encapçalats per Oriol Rossell. Unes camises genèriques, tímidament a mig camí del rosa al vermell, es van enlairar, les unes damunt les altres, durant set anys i, madurades amb aquest

esforç, van acabar vermelles del tot. I aquesta maduració significava, com la fruita significa la plenitud a què ha arribat la flor inicial, l'acompliment d'una primera etapa, la realitat d'una primera collita: Vilafranca del Penedès, «la plaça més castellera», assaboria què és tenir colla castellera pròpia.

Per això a primers del 1957, un any després de la collita amb què havia acabat aquella primera etapa, quan, tal com escrivia a començaments del segle XIII en llengua provençal el poeta Ramon Vidal de Besalú, «Abrils issi 'e mays intrava» -abril se n'anava i s'iniciava el mes de maig-, la Colla de Castellers de Vilafranca, tot prenent consciència d'ésser ella mateixa i no pas qualsevol altra, es revifava i, ara ja definitivament, reprenia el camí començat el 1948, s'hi endinsava i plantava castells a Manresa. La vida, com ho fa tota la natura després d'una maduració, novament reverdia. I és ben significatiu, també, que aquest reverdiment de la Colla de Castellers de Vilafranca comportés, des de Manresa, que les camises fossin, per sempre més, no ja vermelles sinó verdes. El color de la natura quan es desclou. El color de la primavera.

Avui les camises verdes reben d'aquest Ajuntament la Medalla de la Vila. Quina reflexió en fa la Colla de Castellers de Vilafranca d'una tan important atorgació?

D'entrada, és clar, la reflexió pròpia del regregrament: la Colla és conscient de tenir un sentiment afectuós envers aquest Ajuntament pel bé que en rep. Aquest sentiment afectuós és allò que, en començar aquest parlament, ha estat verbalitzat amb les precises i clares paraules de «moltes gràcies».

Però tot seguit la Colla constata que, en la mesura que un Ajuntament s'adona que cal distingir com a una valuosa institució municipal la Colla de Castellers de Vilafranca, això significa que l'existència de la Colla té un valor vilafranquí.

Quin és el valor vilafranquí de la Colla?

Arribats en aquest punt cal posar una especial atenció. Perquè, de colles castelleres, n'hi ha, afortunadament per al fet casteller, moltes i amb això ja queda sobradament garantida la continuïtat dels castells, de les torres, dels pilars. No és, doncs, només aquesta aportació -tot i el mèrit d'haver descarregat el 5 de 8, d'haver carregat repetidament el 3 de 9 i d'haver carregat el 4 de 9- la que infon a l'executòria de la Colla de Castellers de Vilafranca un específic valor vilafranquí. Per a copsar el rellevant valor vilafranquí de les camises verdes ens hem de valdre, verd com és el color d'aquestes camises, de l'esclatant reverdiment, de la desclosa que fa la natura, a la primavera, quan la vida continguda a l'interior empeny i surt enfora.

Quan la vida surt enfora vol dir que tanta és la vida que hi ha dins; que malda per sobreixir i manifestar-se, vessar-se a l'exterior. En la nostra llengua tenim una expressió que formula amb intensitat tot això: «De l'abundància del cor, en parla la boca».

De la profunda estimació per l'aventura dels castells, la Colla de Castellers de Vilafranca n'ha vingut parlant, al llarg de la seva història, a l'exterior de la tradicional àrea castellera.

No es tracta només d'haver plantat castells del Nord al Sud i de l'Est a l'Oest dels Països Catalans -de Perpinyà a Alacant, de l'Alguer i la ciutat de Palma de Mallorca a Almacelles i Torres de Segre- o de París a Roma i al Vaticà davant Joan Pau II i de Florència a Lisboa passant per Montserrat, pel camp del Barça i per la plaça de Sant Jaume de Barcelona. Fonamentalment es tracta d'haver donat a entendre, la Colla de Castellers de Vilafranca, que l'aventura dels castells és una dimensió altra de la catalanitat, quelcom més que una pura exhibició i un impur motiu d'autosatisfacció. Es tracta d'haver sabut comunicar el fenomen casteller, tot parlant de cas-

tells, tot fent-los veure i tot fent-los viure, a persones de carn i ossos, a terres i a zones de cultura no pertanyents a la genuïna àrea castellera i haver perdurablement aconseguit que aquestes persones, aquestes terres, aquestes zones de cultura, gràcies a la cordialitat i a la lucidesa amb què els homes de les camises verdes els en feien tramesa, s'apassionessin per l'aventura dels castells: compartir el risc i el goig pels quals el poble català, posat a la plaça, es constitueix amb el seu esforç, cel amunt i des dels fonaments plantats a terra, en l'edificador de la pròpia casa col·lectiva.

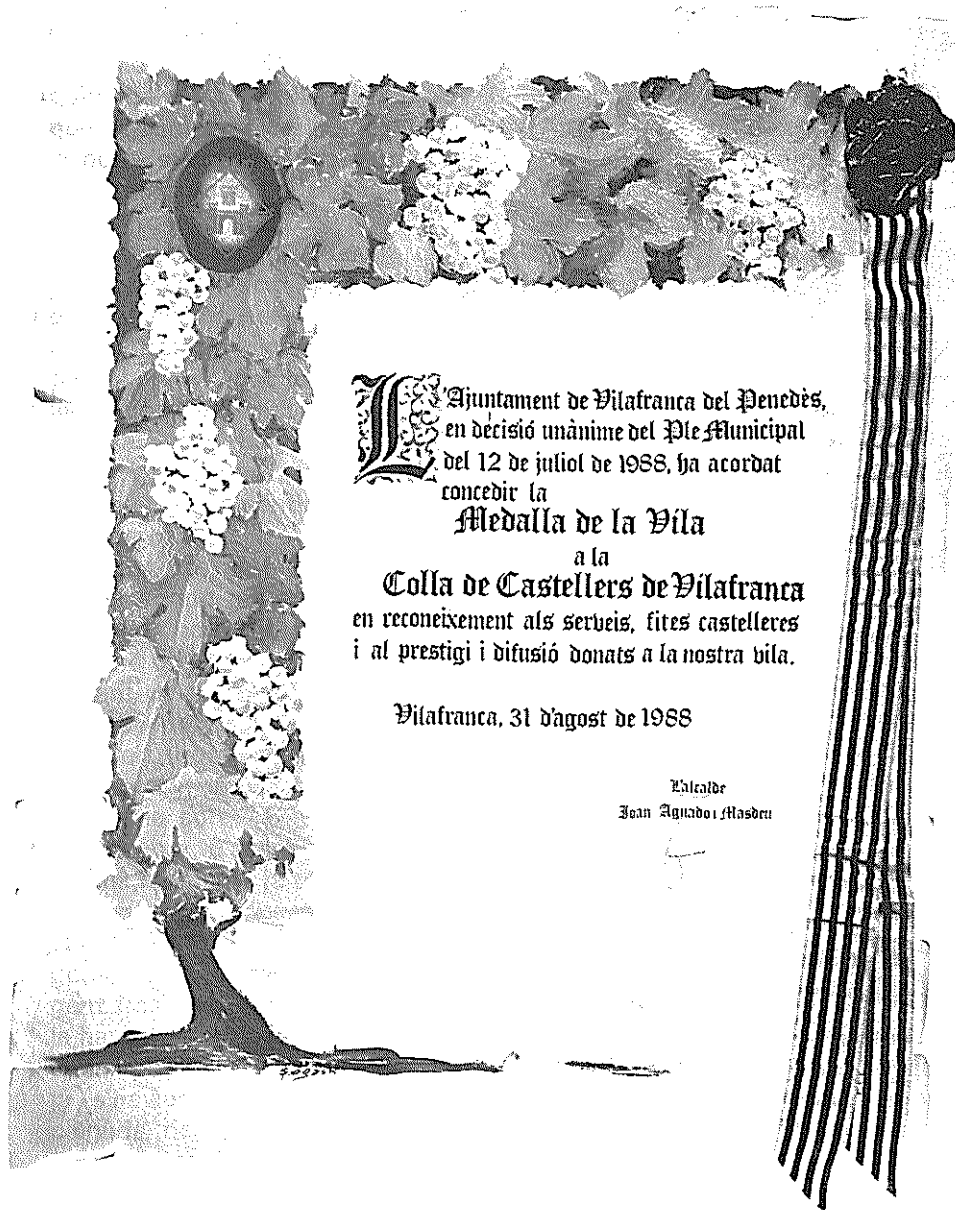
Tot això, Ajuntament d'aquesta vila, ho pot dir la Colla de Castellers de Vilafranca sense cap rubor, perquè és veritat. I ho pot dir, encara amb més llibertat, la boca concreta que en nom de la Colla us parla, és a dir, la meua boca individual, perquè jo mateix, com tantes altres persones de carn i ossos que no pertanyem a la tradicional àrea castellera -jo sóc badaloní-, he arribat al món casteller gràcies als homes de les camises verdes. En el meu cas va ser l'estimat amic, ara estimat difunt, Jaume Casanova i Cortès qui em va introduir en l'aventura. És, doncs, una colla vilafranquina

qui ha fet transcendir la catalana aventura castellera. Som moltíssims els qui hem après de Vilafranca del Penedès, què són els castells. Ho devem a Vilafranca i Vilafranca ho deu a la Colla de Castellers de Vilafranca. És aquest el valor **vilafranquí** de la Colla.

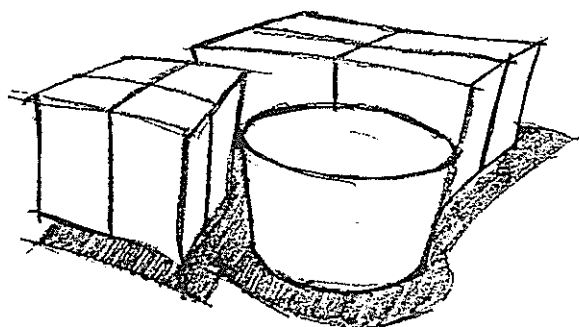
Damunt el color verd de les camises, damunt el símbol de la vida que s'obre, l'honor s'enlaira. I carrega i descarrega.

Per la Colla de CASTELLERS DE VILAFRANCA

Joan Argenté

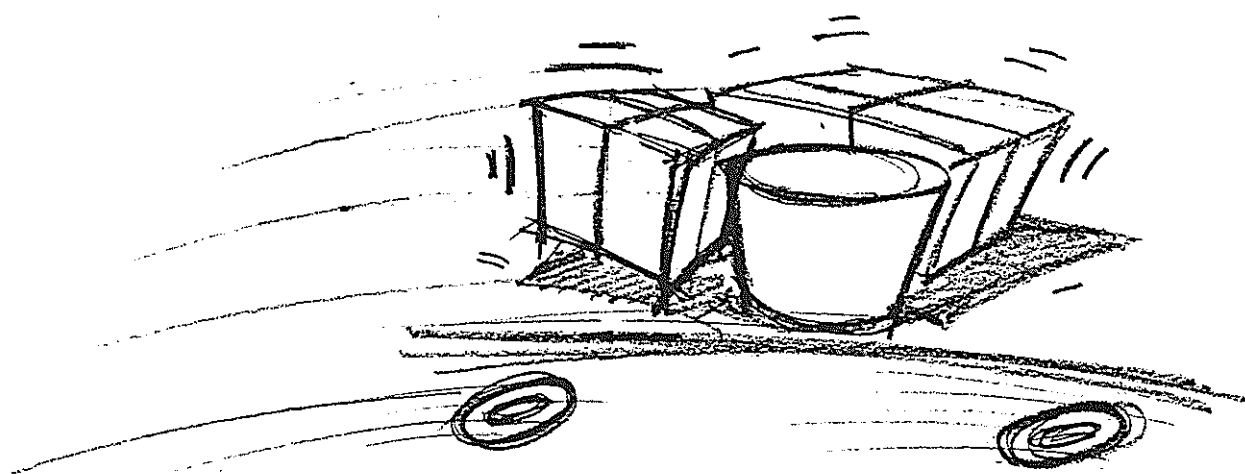

Diploma en què se certifica la concessió de la Medalla de la Vila, de la qual també podeu observar l'anvers i el revers.

-Detectrans

T R A N S P O R T

DISENY GRÀFIC: RICARD AGAÑO I REGUERA

Amalia Soler, 20 tels. 890 48 27 - 890 43 22 08720 VILAFRANCA DEL Penedès

Tarragona, Sant Fèlix i 40 anys: tres fites molt importants

Tarragona, Festa Major i els 40 anys de la colla. Quan t'atures i concentres la memòria has de fer un esforç notable per evitar el garbuix dels castells vistos i experimentats durant anys. El 1988 ha estat a més, un any molt ple. Perquè, a les grans jornades citades, caldria afegir-hi pel meu compte, la tarda d'agost a Reus, el dia de Santa Úrsula a Valls, la Mercè de Barcelona,... Quants i quants castells!

No tinc l'avaluació final per dir quina ha estat la colla puntera, la que ha sumat millors actuacions i la que s'emporta el trofeu moral de la temporada. En tot cas --això ja ens ho aclariran l'Eloi Miralles i el Josep Miret, que tenen una memòria prodigiosa, com de xip, per retenir les dades i situar-les en l'entramat històric-- concloc per mi mateix, que la colla Castellers de Vilafranca, els de la camisa verda, han fet una molt bona i important temporada. I crec que poden sentir-se satisfets del que han realitzat.

Centrant-nos en la Festa Major i en Tarragona, podem dir que dos tresos de nou, dos dosos de vuit, un cinc de vuit, quates de vuit i l'intent del quatre de nou, és un bon resultat. Un molt bon resultat. Cert, que pot dir-se que va faltar el toc de gràcia, el moment màgic, la sort,... el que vulgueu, per acabar d'assolir el que en alguns moments ja tocàvem amb la punta dels dits. És a dir: la caiguda del tres de nou de Tarragona, en obrir el concurs i amb la gent fresca, quan el pom de dalt ja havia baixat; la defallença de la canalla quan en el quatre de nou ja s'havien posat dosos, o la caiguda del cinc de vuit de la Festa Major van ser com cops de maça. En alguns moments va semblar que tot allò podia ser complet, però no va ser. És el misteri dels castells.

És el misteri del joc esportiu, del joc artístic, del joc intel·lectual, del joc comercial. És que entri un

triple quan pot decidir un partit de bàsquet empatat; és la pinzellada que acaba d'equilibrar un quadre, és la paraula exacta o el nombre precís en un text o un càlcul, o és l'argument brillant per acabar de tancar una operació de compra-venda. També això passa en els castells.

És també el seu atractiu. De l'esport i dels castells. Amb l'avantatge que l'esforç s'ha fet i constitueix l'esperó per a tornar-ho a intentar.

Calor, molta calor

Ara que ja anem de cara al temps de les cireres i la calor, el record més persistent de la Festa Major de l'any passat és la calor que feia a la plaça. Una plaça atapeïda amb cinc colles i una jornada llarga.

Va ser la gran trobada. El preàmbul de Tarragona sense els nervis ni els càlculs del concurs. Es van enfrontar la Vella de Valls, a la part alta de la plaça tocant a Cal Pallerola; els Castellers de Vilafranca, al mig, prop la porta central de l'Ajuntament; i els Joves de Valls, a la part baixa. Els Minyons de Terrassa, entre els joves vallencs i els Castellers de Vilafranca i els Xicots de Vilafranca entre aquests i els vells vallencs. I tots cinc van fer possible la gran diada de Sant Fèlix.

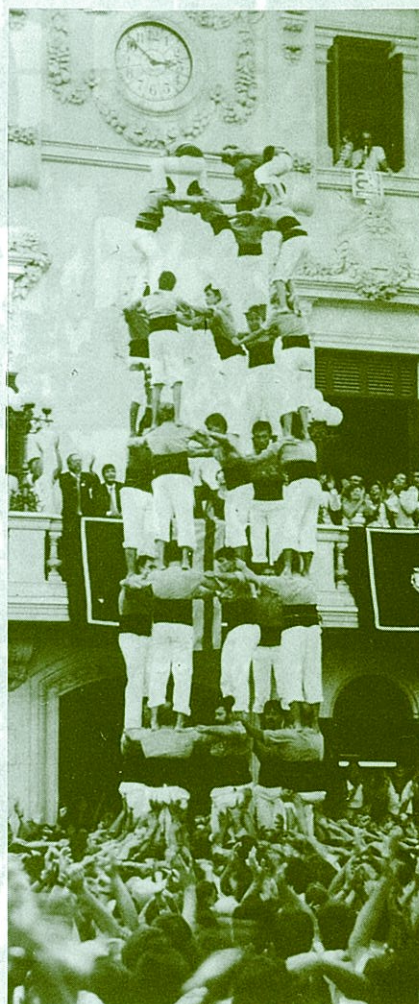
Els rotllos de cada colla estaven atapeïts i els peus dels castells van ser soberbis. Quan en Galofré i els altres manaies de la colla dels Castellers de Vilafranca n'havien d'organitzar el peu, s'havia d'apartar la gent. Era difícil moure's. Als altres grups deuria passar el mateix. No ho sé, perquè poc em vaig poder moure atrapat com vaig quedar allà on des de bon començament vaig situar-me: a la colla dels verds de Vilafranca.

I allà vam poder apretar fort en les pinyes del tres de nou, del dos de vuit i del cinc de vuit. I vam fer el que vam poder. El tres es va carregar i el cinc també. El dos

vam poder-lo descarregar i tot. Els Joves de Valls, amb els mateixos castells van tenir el toc de gràcia i van descarregar-los. Per a ells, l'honor. Per a tots, la merescuda fresca reconfortant després de l'esforç.

La colla Vella de Valls va venir a Vilafranca amb una estratègia més conservadora i va apostar per un segon lloc: dos de vuit, tres de vuit i quatre de vuit. Tenien l'ull fit a Tarragona on van arriscar una mica més.

Els terrassencs van fer un paperàs: tres de vuit, intent del cinc de vuit i quatre de vuit. És una gran colla. S'entesten a no anar a concursos, però un dia o altre bé hauran de trobar-se amb totes les

I allà vam poder apretar fort en les pinyes del tres de nou, del dos de vuit i del cinc de vuit. I vam fer el que vam poder.

colles grans en el clima d'un concurs. I crec que això té importància perquè el clima d'un concurs és diferent: hi ha uns nervis especials que s'afegeixen als que sempre comporta tota actuació castellera de compromís. Es veuen en els moments inicials d'obrir el concurs: més apinyament de les colles, més apinyament dels «supporters», més parers dels qui acudeixen al rotllo, més silenci dels caps de colla,... Els terrassencs van fer el concurs, de fet, a Vilafranca, per Sant Fèlix. Aquí van mesurar-se amb les altres tres grans colles i van reeixir de la prova demostrant que són una colla potent. Molt potent.

Gran responsabilitat

De Tarragona, el record persistent és el gran silenci a la pinya del tres de nou i les llàgrimes d'algun casteller gran perquè no s'havia pogut descarregar. El silenci era impressionant i tothom demostrava amb ell que era conscient del que representava aquell primer castell. Després va venir el segon. Els de Valls havien fet el dos de vuit carregat --la Vella-- i el tres de nou carregat --els Joves--, o sigui que era una ronda cabdal. Vilafranca i la Joves de Valls estaven empatats. Era el moment del quatre de nou. La pinya va ser més atapeïda. Atapeïdíssima. Va ser una pinya dura. El castell, però, no va ser

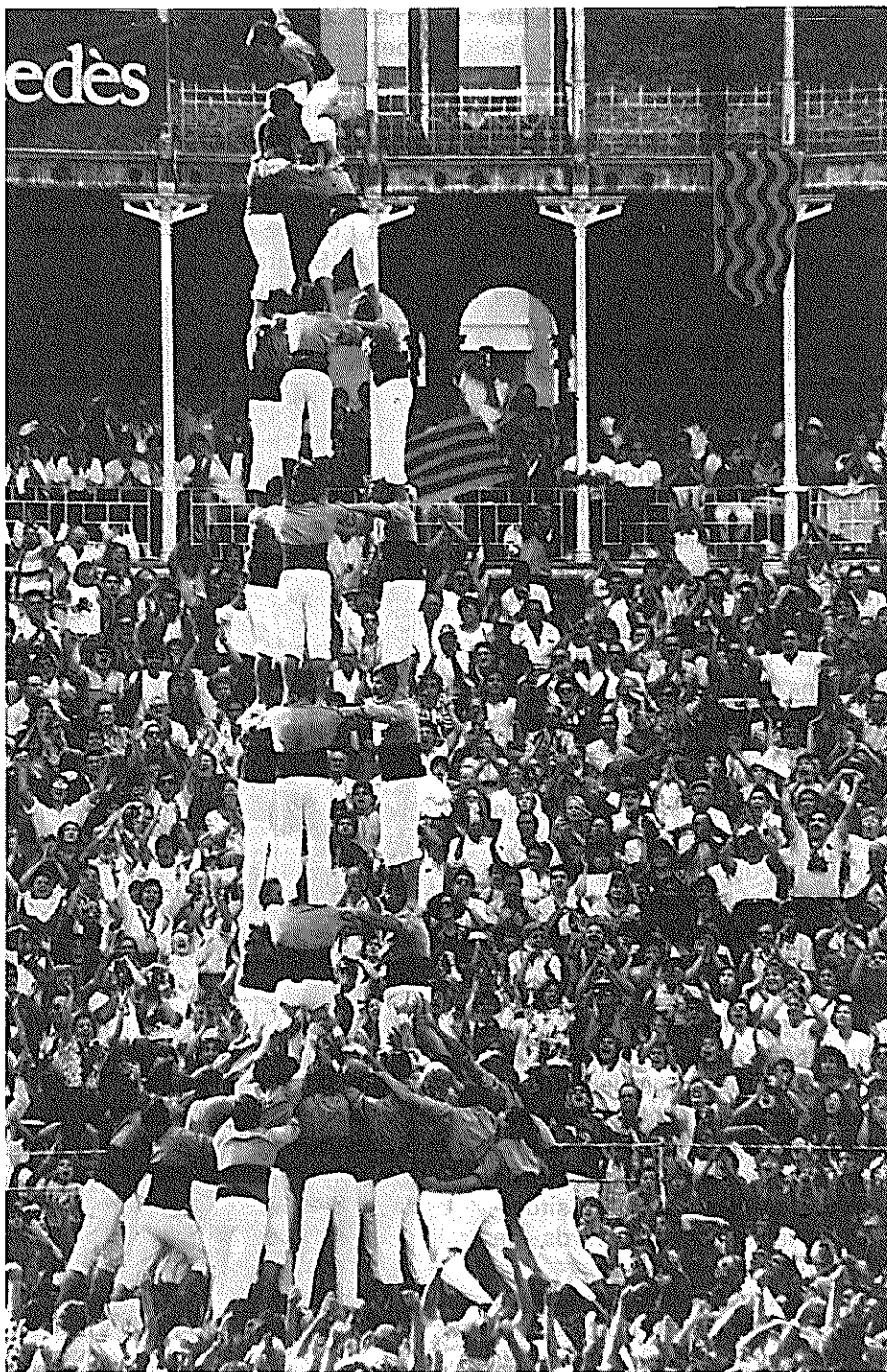
possible per una de les altres forces misterioses dels castells: la canalla. Van fer figa. S'espantaren? Van percebre que aniria malament? Era la por o la murrieria sàvia la que va aconsellar-los de no pujar?

Puc dir que m'agradaria parlar un dia amb els anxanetes, tot bevent una tàronjada o llepant un polo, perquè m'expliquessin el que passa per la seva ment en aquells instants. El fet és que els castells, que necessiten tècnica, força, voluntat i seny de la gent gran, entenimentada, experimentada i experta, per poder-se bastir, han de comptar amb la innocència dels infants, dels menuts que són els qui el coronen. Si ells es desdiiuen, no hi ha castell. El cap de colla no pot pujar al pom de dalt. Ni el més engrescat afeccionat que pot esgargamellar-se des de la plaça, la finestra, el balcó o el «tendido de sol» de la plaça de bous. Ni el qui fa pinya. Són ells, els anxanetes, els únics que poden pujar. I aconseguir coronar el castell.

Aquell dia a Tarragona un de la colla Rabassons em va explicar, tot comentant aquest misteri dels anxanetes, una frase de Joan Sol. Es veu que des de la seva sinagoga castellera deia amb la veu nasal i el to de qui està de tornada de tot que «l'anxaneta, per ser bo, ha de ser una mica mal parit». Tot i la definició que la frase comporta, també conté molta veritat. L'anxaneta ha de percebre o percepció l'estat del castell i l'estat d'ànim de la colla i juga amb unes ràpides intuïcions. La qualitat de «mal parit» hauria de quedar en elogi i dir-ne, més finament, astúcia, murrieria, cop d'ull, ull clínic o tenir nas, com vulgueu. Així, la sentència d'en Sol potser seria més exacta.

Aquell dia a Tarragona el quatre de nou fins a dosos semblava sòlid i esvelt. He remirat la fotografia. Jo era a la pinya, no veia res, només sentia els crits del Domènech. Però el moment era greu, solemne i el silenci preparatori imposava. I potser els anxanetes, amb tot això i el cimbrear habitual d'un castell de nou, van aplicar l'astúcia a protegir-se i no van voler-se arriscar.

En tot cas, Tarragona sempre tindrà aquesta incògnita i aquest misteri per als vilafranquins. Per als Joves de Valls va tenir l'encert que l'anxaneta i l'aixecador

De Tarragona, el record persistent és el gran silenci a la pinya del tres de nou i les llàgrimes d'algun casteller gran perquè no s'havia pogut descarregar.

-acotxador, en diuen- van arribar a dalt.

40 anys

El Toni Miralles va dir-me quan va encomanar-me l'article que no oblidés els 40 anys de la colla. Complim doncs. Els meus records més allunyats són boiroses imatges de l'Oriol Rossell i el Ciuró amb la primera camisa vermella de la colla inicial. També un record boirós escoltat de nano una tarda d'alguna festa major dient que hi havia hagut discussions al Coro, al Cafè del Nen. Poca cosa més. El que recordo amb nitidesa és l'any de la reorganització i la colla que emprèn la seva segona singladura amb la camisa verda. La festa major de 1957 quan el Pep de la Llet, de paisà, dirigia com a tècnic contractat la nova formació. I la impressió que va fer-me el tres de sis aixecat per sota i que, un cop bastit, queda net i la gent del rotllo per evidenciar-ho s'ajupí. Encara veig el Pep de la Llet ajupit a l'interior del castell...

Després recordo les festes majors en què la colla només sortia el dia 29 i el 31. El 30 era reservat per a

les colles grans: Valls i El Vendrell llavors. El Domènech va ser un fitxatge bàsic i els seus pilars de cinc amb el Puig, fill del campaner, de terç eren impecables. Aquells anys es lluitava per la torre de set i es provava any rera any el dia 31. Sempre queia. El Batet de Valls era la col·laboració externa i venia a fer de terç. Males llengües deien que aquella torre sempre «petava» pel terç. Suposo que era casualitat.

Més tard, i gràcies al concurs Anxaneta de Plata que va prestigiar El Vendrell i va allunyar els vallencs --un any van sortir pancartes que van enfadar un mossèn de Valls emparentat amb vilafranquins--, la colla es proposa el repte del quatre de vuit. Va ser un moment interessant. Molt interessant. N'hi havia ganes, es feia política i els entrenaments eren esplèndids. El Gabi Martínez, en ple dia de Sant Fèlix, quan ja estava posat a segons i tenia el terç a sobre, va fer tota una invocació a Sant Fèlix que li deu haver valgut la glòria, n'estic segur.

I s'assoleix el dos de set un bon

dia d'agost a Igualada. I al setembre el quatre de vuit. Després va venir tota la resta: tres de vuit, dos de vuit amb folre, pilar de sis, cinc de vuit, tres de nou i quatre de nou. I sobretot, molts i molts castells de set, de set i mig i de vuit. Torres i quaternes. Uns anys com si fos bufar i fer ampolles i altres amb més dificultats. No totes les collites són idèntiques. I la colla Castellers de Vilafranca, any rera any, amb tenacitat, enfonsa les arrels a la vila i a la comarca i és centre de trobada de persones i il·lusions de tota mena, units amb una sola dèria: fer castells. Una activitat purament creativa, artística, gratuïta i efímera. És la màgia del castell. Per més complicat que sigui, tot plegat dura escassament un, dos, tres minuts. Després és record i la fita. O és fotografia o pel·lícula o vídeo. És com un somriure. Com una flor. Com un glop d'aigua fresca.

I són ja quaranta anys de somriures. Modestament, em sembla que és important. I que la Medalla de la Vila, només per aquest fet, ja era del tot merescuda.

Antoni Ribas

VILAMOTOR, S. A.

CONCESSIONARI

RENAULT

Vehículos Industriales

Sarriera, 60 - 64 - Apartat 188

Tels. 890 45 00 - 890 43 54

08720 VILAFRANCA DEL PENEDES / Barna.

Quaranta anys d'història

El catorze de setembre del 1988 se celebrà el quarantè aniversari de la fundació de la colla Castellers de Vilafranca. Això vol dir que a Vilafranca una colla castellera, amb la continuïtat que això comporta, ha durat quaranta anys. És un fet notable que un grup vilafranquí amb entitat pròpia s'hagi superat fent castells fins a arribar a consolidar-se com una gran colla.

Les arrels per construir una colla a Vilafranca ja hi eren de feia molts anys. Aquestes arrels les podem trobar en individualitats molt importants, des de fa aproximadament cent cinquanta anys abans de la formació de la colla. Podem recordar que a mitjan segle passat, quan les colles vallenques (que eren les úniques que actuaven amb regularitat) venien a actuar per Sant Fèlix, ja comptaven amb la col·laboració dels vilafranquins per muntar cas-

tells de nou. Un clar exponent d'aquesta col·laboració és l'hereu Cartié, ja que a finals de la dècada dels vuitanta (ja a la baixa la gran eufòria castellera), la Vella de Valls tan sols intentava el pilar de set a Vilafranca perquè en aquesta plaça podia comptar amb la col·laboració de l'hereu Cartié, que pujava de terç. D'altres vilafranquins, no tan anomenats, van seguir donant el seu suport a les colles vallenques fins a finals de segle i durant les primeres dècades del segle XX.

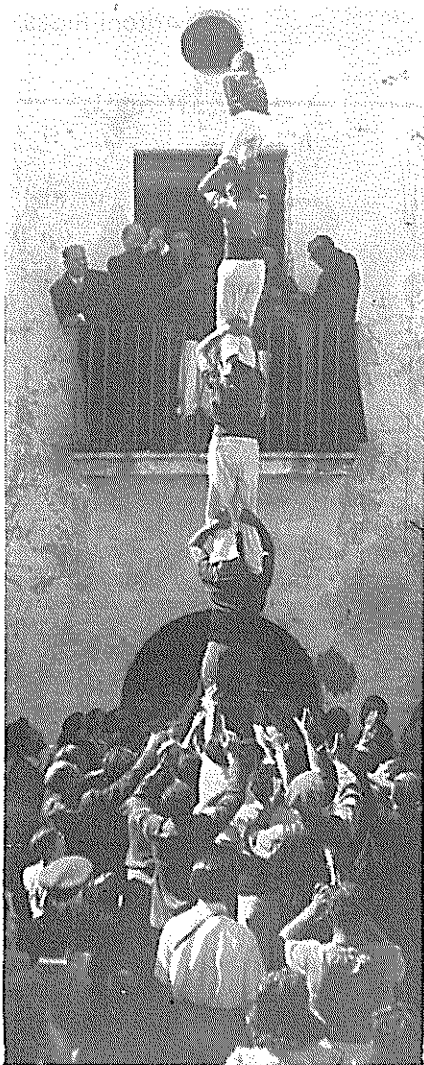
Un fet va inclinar la col·laboració vilafranquina cap a una altra colla, va ser la formació per primer cop d'una colla de castells penedès i, per tant, fora de les terres de l'Alt Camp. Aquesta nova colla es va formar al Vendrell al 1926, de seguida la joventut vilafranquina que tenia inquietuds castelleres va donar el seu suport a la colla del Baix Penedès. Al començament aquesta aportació es va centrar pràcticament en les exhibicions per Sant Fèlix.

Cal remarcar que a finals dels anys vint (1927-28), hi va haver un embrió de colla a Vilafranca coneguda com la colla de Cal Noi-Noi, que sols va arribar a fer alguna actuació en petites festes populars vilafranquines. Per això es va seguir donant suport especialment a la colla del Vendrell. En entrar als anys quaranta, aquesta col·laboració era molt

assídua. Podem anomenar joves com Valletbò, Oriol Rossell, Joan Bolet i Joan Sol, per deixar constància tan sols dels més coneguts. Actuaven amb regularitat en totes les seves sortides. Aquesta col·laboració era cuidada i agraïda pels capdavaners dels Nens del Vendrell.

Sortida improvisada

Una fita important va ser al 1948 quan, després d'una gran exhibició de les colles vallenques i del Vendrell per la diada de Sant Fèlix, els vilafranquins que hi van col·laborar, envalentonats per l'èxit obtingut ajudant les altres colles, es van engrescar i van aglomerar al seu voltant alguns afeccionats, previs alguns improvisats assatjos, van plantar un camió a la Rambla i convidaven la gent a acompanyar-los a Sant Cugat per fer una actuació. Sort en van tenir que els capdavaners del Vendrell, que no es deixaven perdre cap manifestació castellera, els van deixar tres o quatre «nanos» per coronar els pilars i castells que es van fer en aquesta primera i espontània sortida. De faixes, tothom en tenia, i de camises, n'hi havia algunes de vermelles (color més o menys vermell, comú a totes les colles), que pràcticament eren dels qui participaven a les actuacions dels Nens del Vendrell. Així fou la primera sortida dels Castellers de

Pilar de cinc a Sant Cugat Sesgarrigues, el 14 de setembre del 1948

Una de les primeres sortides de la colla a Sabanell

Vilafranca.

L'èxit d'aquesta primera sortida va encoratjar la colla vilafranquina i, al cap de pocs dies, aquesta va anar a la Granada, Sabanell i a Montserrat. Tot l'hivern es va anar continuant fent assatjos, el març següent es va fer una altra sortida a Moja i després d'aquesta ja es va sortir amb una certa continuïtat, cosa que va comportar que es refermés la colla. Ja no era una fogarada produïda per una gran exhibició de la Festa Major passada, sinó que fins i tot la colla es va consolidar com a tal, fins a arribar al 1949, quan per Corpus ja es va fer la torre de sis. Per la Festa Major del mateix any es va sortir el dia 31 i, segons que les cròniques deixen molt clar, mai no s'havia presentat una colla tan ben vestida: tothom amb roba nova de trinka, amb tots els detalls, mocadors ben posats i la canalla amb calcilles. Es va arrodonir la presentació amb un tres de set, un quatre de set, un dos de sis i el pilar de cinc. És important remarcar que aquests castells ja eren coronats per canalla de Vilafranca.

A partir d'aquesta presentació es va seguir fent castells de set, a la

Aquelles valuoses anxanetes que no paraven d'anar amunt i avall.

vegada que es va presentar un fet curiós: a Vilafranca hi havia canalla molt bona per coronar castells i llavors eren els del Vendrell els qui els venien a buscar (Ramonet, Antolín, Giménall, Garcelló, Polo entre altres), i durant els anys 1952, 53 i 54 tots els poms de dalt dels Nens del Vendrell eren formats per canalla de Vilafranca. Va ser molt important l'any 1951, quan es va descarregar per pri-

mer cop en aquest segle el tres de vuit, en el qual sis dels qui hi pujaven eren de Vilafranca. I fins passats divuit anys (1969) no es va poder tornar a descarregar.

Tornem a la colla vilafranquina, que va anar consolidant els castells de set. Per altra banda, sempre hi havia tres o quatre nanos que actuaven en dues colles, la qual cosa permetia mantenir els castells de vuit a la colla

El tres de set el dia de Sant Ramon de l'any 1949, dia de la presentació de la colla per la Festa Major.

Primera torre de set, feta a Igualada l'agost del 1969

Quatre de vuit carregat per la diada de la colla del 1969

del Vendrell. Els vilafranquins ja tenien consolidats els castells de set i volien fer els de vuit, però els faltaven quatre o cinc homes als pisos de segons i terços i algun quart. Es va demanar la col·laboració als vendrellencs, però aquí va sortir el problema, ja que era relativament fàcil convèncer els nens perquè col·laboressin amb una colla determinada, però fer el mateix amb homes fets que sentien una colla ja va ser més difícil. Finalment van arribar a un acord i per la Festa Major del 1955 la colla vilafranquina, refiant-se de la col·laboració forània, va anunciar que per a la gran diada intentaria el quatre de vuit. Quan s'acostava la data, els capdavanters del Vendrell es van preocupar d'impedir que es tingués l'ajuda prevista.

Per despit es va arribar a un acord amb la Vella de Valls, que no estava anunciada al programa. Ells ens havien de deixar les quatre o cinc persones que faltaven. Finalment es va arriar un quatre de vuit que quasi tot era de la Vella, és a dir van manar més els vallencs que els vilafranquins. Aquest fet va portar moltes picabaralles a la colla, ja que uns

deien que valia més no haver-ho fet i d'altres que no s'havia de deixar canalla a ningú. El sarau que es va formar al Bar del Coro, després de dinar, va ser per sucari-hi pa. L'endemà, dia 31, per fer el pilar a l'entrada d'ofici, el cap de Colla va tenir molta feina per arreplegar-ne set o vuit per fer un pilar de quatre.

Fruit d'aquestes tensions degudes a la problemàtica de la Festa Major, la colla va estar tot el 1956 sense activitat. No hi va haver sortides i pràcticament cap assaig.

La represa

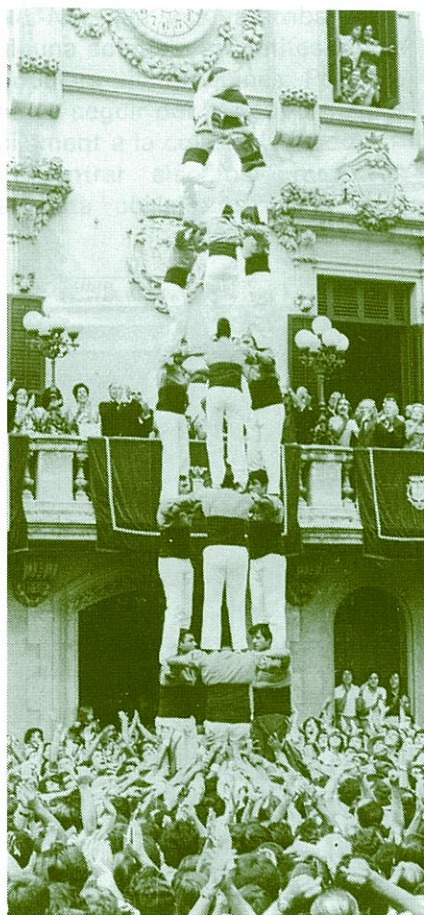
El 1957, Alfons Chulvi, des de Ràdio Vilafranca, va remoure el fet casteller de la nostra vila i va tornar a agrupar uns quants aficionats ja totalment deslligats de les colles de Valls i del Vendrell. Va proposar el color verd per identificar-se com a colla exclusivament vilafranquina, eliminant d'aquesta forma la possibilitat que, en possibles actuacions en conjunt, els castellers actuessin en colles que no fossin la seva. Hem de dir que en reprendre l'activitat, la colla tot just feia castells de set. Fins el 1961 no

es va tornar a fer el quatre de set amb l'agulla. Any rera any es va anar treballant, especialment el 1968, quan s'hi va donar una forta empenta. Però va ser en el 1969 quan es recolliren els primers fruits descarregant la torre de set a Igualada i després ja va venir el quatre de vuit (el 12 d'octubre) i el tres de vuit i el pilar de sis el 1972.

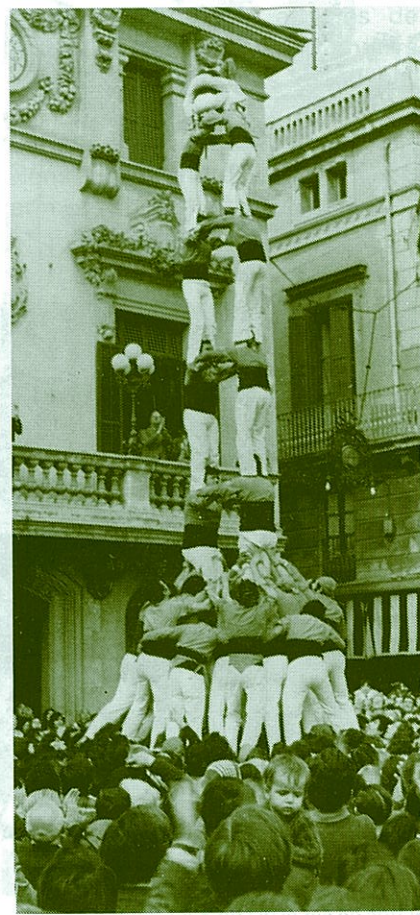
Un altre factor va intervenir en la progressió de la colla: a finals dels seixanta hi va haver dintre el moviment folklòric a Vilafranca una florida de balls totalment amateurs, això comportà que a finals dels 70 o primers del 80 ja eren pocs els qui cobraven per actuar a la Festa Major. Aquest fet va influir en els castells. Fins aquests anys, els castellers esperaven per la Festa Major el sobret amb la paga que els corresponia. Alguns d'aquests castellers que, ja tenien els seus fills dintre la colla, hi anaven desinteressadament, tan sols moguts per una autèntica afició als castells. Aquesta forma de pensar, la van fer seva cada cop més castellers, fins que a finals del 1981 es va decidir que per a la següent temporada se suprimiria total-

Pilar de sis descarregat pel Sant Fèlix del 1972

Primer tres de vuit descarregat durant la diada de Sant Fèlix de l'any 1974.

La diada de la colla de 1974 va veure descarregar la primera torre de vuit.

ment el repartiment de diners, fins i tot a la mainada més imprescindible; se'ls muntaria algun esplai, excursions o activitats, però de diners, res. La junta tenia les seves reserves de si la cosa funcionaria o bé plegaria una gran part de la canalla. De totes formes, s'hi arriscà i ho proposà fermament. Un petit sector de la colla s'hi va oposar, però en no poder imposar el seu criteri i amb la suposada convicció que la majoria els seguiria, es va separar de la colla i en va formar l'any següent una altra. No cal fer més comentaris d'aquesta escissió, ja que finalment van ser pocs els qui es van separar, encara que van ser els suficients per fer molt més difícils els castells de vuit de la Colla dels Castellers de Vilafranca d'aquella temporada del

1982 i començaments de la següent.

Els millors castells

Malgrat tot es van conservar els castells de vuit i aquests s'han seguit fent cada any, cosa que demostra l'èxit de la decisió d'amateuritzar totalment la colla. No sols es van refermar els castells de vuit, sinó que en el 85 es va descarregar el primer cinc de vuit, castell considerat com la catedral dels castells.

El fet de no repartir els diners guanyats per la colla en les seves actuacions, ha permès la compra de Cal Figarot, local de la colla en què es poden fer els assaigs, tant a l'estiu com a l'hivern, sense haver de dependre de ningú. A la vegada, és un estatge on es fan actes que faciliten la convivència

de la pròpia colla i també és una porta oberta a tots els afeccionats als castells.

Tot aquest moviment, que val la pena remarcar que és totalment amateur, ha donat com a fruit aconseguir castells de nou, castells que comporten un moviment de gent que sense l'actual estructura dels Castellers de Vilafranca seria molt difícil d'aglutinar.

Comptant amb la massa de castellers que forma la Colla, i amb la col.laboració que mai no ens ha faltat de l'afició, les fites de la colla són descarregar els castells de nou, cosa que tan a prop vam estar de fer-ho a Tarragona, i enllestir les dependències que encara queden per arreglar a la seu social de Cal Figarot.

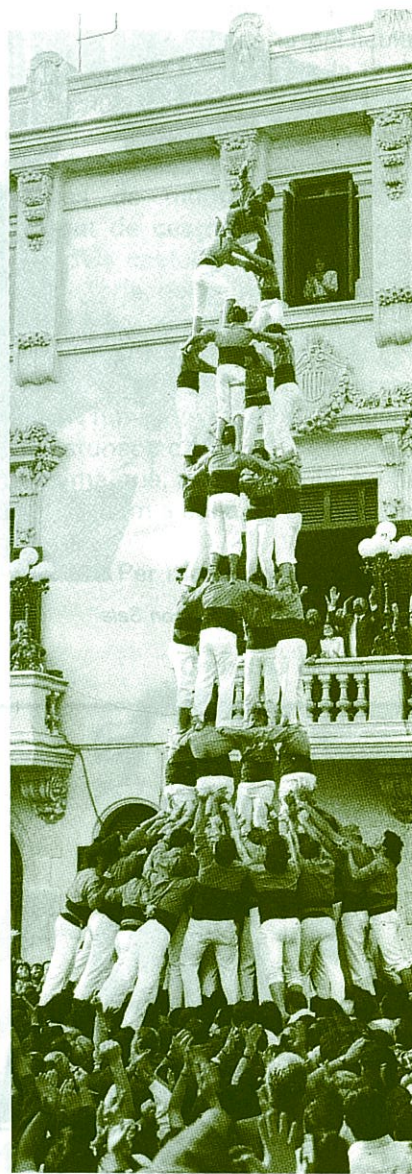
Joan Puné

La nostra primera Catedral a la Plaça més Castellera pel Sant Fèlix del 1985

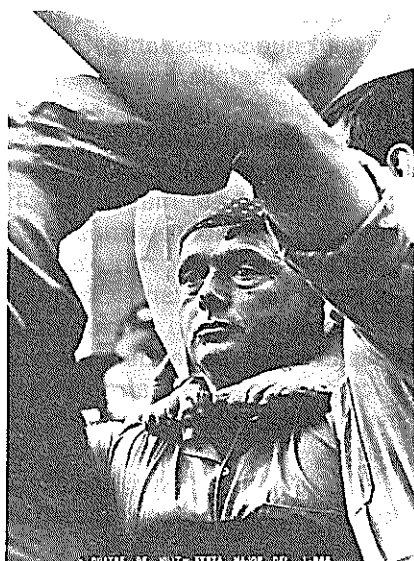

El dia de Sant Ramon de 1987 vam aconseguir el primer castell de nou pisos, el tres de nou.

I per Tots Sants vam carregar el quatre de nou amb folre.

Els caps de colla

1948-52 Oriol Rossell

La figura del cap de colla és una peça important dins d'una agrupació castellera. Tot i que, els castells són una feina de tot un col·lectiu, sovint recordem una època dins de la història per aquest o aquell altre cap de colla. En aquesta pàgina, doncs, teniu els set caps de colla que han anat agafant el comandament dels Castellers de Vilafranca durant aquests quaranta anys. Cada un d'aquests castellers ha aportat el seu gra de sorra per aconseguir d'arribar on som i és just, doncs, que els dediquem aquí un apartat en el relat de la nostra història.

1953-55 Ramon Sala

1957-59 Josep Pedrol †

1960-61/1975-? Carles Domènech

1962-63 Joan Bolet

1964-69/1974 Gabriel Martínez †

1970-73 Lluís Giménez

Freginada de peix, jocs per a la mainada i cinema en la celebració del 40è aniversari

El fet que l'any passat es va complir el 40è aniversari de la fundació de la colla, ens va motivar una mica per fer alguns actes per celebrar-ho, perquè creiem que la gent de la colla s'ho mereix, i molt més després de l'excel·lent temporada que va fer, que va acabar d'arrodonir la celebració d'aquest 40è aniversari.

Encara que el dia històric és el 14 de setembre, ho vàrem traslladar al dia 16 per celebrar-ho (tàctiques de la tècnica perquè el 16 era divendres), amb un suculent tastet de peix que va fer llepar els dits a tothom.

Després d'un assaig d'aquells de vigílies de Festa Major (recordem que el dia 2 d'octubre teníem el concurs de Tarragona) en el qual, a part de l'assaig normal, va haver-hi una mica d'actuació en que varen fer castells a segons les velles glòries de la colla: el Garça, l'Oriol, el Palau, etc., vàrem fer asserenar la gent fent-la esperar una mica per allò de donar-li més emoció a la cosa. D'això se'n va carregar l'amic Miret, que va aprofitar l'ocasió per fer una mica d'història des de la primera actuació a Sant Cugat Sesgarrigues el 14 de setembre de l'any 1948. Sense deixar-se detalls com és habitual en ell, va fer un repàs de les peripècies viscudes per la colla fins al present. També va agafar la paraula el primer cap de colla dels Castellers, l'Oriol Rosell, qui també va fer un repàs de la seva època.

Després d'aquests parlaments, va començar la freginada de peix.

Hem de dir que la cuina no estava acabada del tot i això va dificultar una mica l'harmonia entre plat i plat. Val a dir que a la cuina no hi cabia ni un peix, entre professionals de cuina, aprenents de xefs, cambrers i altres voluntaris que buscaven alguna gamba perduda, això sense comptar els fums de la freginada, els esquixos d'oli, les cremades, els nervis; total: xauxa. Però, amb tot i això, va ser un èxit, ja que la gent, acostumada a la típica coca i cava, va quedar sorpresa perquè potser esperava només quatre peixets i en veure que, encara que lentament, anaven sortint més plats i sobretot que cada remesa era de diferent classe, no s'ho creia. Ara! la gent va aguantar fins al final, quan van sortir les gambes i més d'un, (que tots sabem qui són) es va haver d'afluixar el cinturó per poder complir amb la fama de «Carpanta».

De totes maneres, hem de dir que va ser un èxit ja que el mateix «Mènec» ens va dir que era la primera vegada que veia en aquesta colla que, en un àpat com aquell molt bo i encertat en què la gent havia menjat fins i tot per les orelles, encara havia sobrat menjar.

El dia 17 va ser el dia dedicat a la canalla, ja que moltes vegades ens n'oblidem, i pensem que sense canalla no fariem res.

Amb la iniciativa d'uns quants membres joves de la colla (el Balañà, el Carbonell i d'altres companys) se'ls va preparar una tarda d'aquelles de què se'n diuen

de pel·lícula.

Entre jocs típics dels Escoltes i concursos, varen passar una tarda divertida i van acabar pintats com a indis.

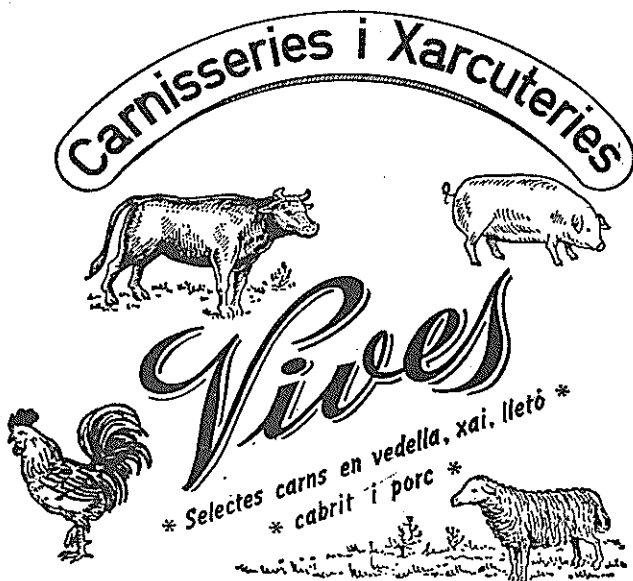
El dia 18 també van haver-hi actes, encara que teníem sortida al matí a Vallirana. Després de dinar estàvem convocats a Cal Figarot a fer el Cafè, la Copa i el Puro, pagant la colla, és clar. També va ser un èxit perquè això d'anar de gorra sempre va bé. Mentre la gent anava cremant la fària, es va passar algun vídeo per la tele, de castells s'entén. Mentre, a fora el pati s'estava preparant pantalla i projector per passar diverses filmacions del company casteller Saumell, de sortides a l'estranger i dels millors castells d'enguany.

Però l'objectiu principal era l'estrena a Vilafranca de la pel·lícula «Pilars, Torres i Castells», la qual va resultar ser una esplèndida i documentada recopilació de diversos castells històrics, de les formes de muntatge de cada varietat de castells, dels noms i vida dels castellers que han fet i fan història, del sentir dels castellers de soca-rel davant del repte que ens porta el futur i es repasava també el sentir de la quitxalla a l'hora de pujar a aquests majestuosos castells.

Llàstima que, a la pel·lícula, no hi entrem com a colla de castells de nou.

Per molts anys

Comissió de Festes

- CTRA. D'IGUALADA, 45 · Telèf. 892 0748
- MERCAT DE LA CARN, 13 · 14
- C/ PONENT, 12 · Telèf. 890 45 59
- PLAÇA SANT JOAN, 6 · Telèf. 892 15 61

Vilafranca del Penedès

La mainada xala de valent en un pati de Cal Figarot convertit en «Can 40»

Dins dels actes programats per a la celebració del nostre quarantè aniversari, també hi va haver cabuda per a la nostra mainada. Però ah!, la sorpresa de tots, no va ser una representació de titelles o un grup de pallassos que els fes riure, o una projecció de cinema infantil, no, va ser un Can 60. Un Can 60 que, donada l'ocasió es va anomenar Can 40. Vam anar a buscar els nostres amics de l'Agrupament Escolta Pere II i Santa Maria de Foix de la nostra vila per tal que ens en prepararessin un.

Quina una ens en van muntar! Qui ho anava a dir que allò els fes riure tant i s'ho passessin tan bé. Fins i tot els grans reien de veure per exemple tot el pom de dalt amb els cabells pintats de tots

colors, observar com quedaven penjats entre els arbres que hi ha al costat de la gruta o els sortís una barba ben blanca per buscar una moneda dins un plat de farina o que per poder-se menjar una poma s'haguessin de mullar tota la cara. Semblava que vinguessin de la guerra, ah!, però per si faltava alguna cosa tots anaven degudament maquillats per a l'ocasió, de verd, vermell o negre, era igual, tots pintats de dalt a baix.

Va ser un èxit, tots vam xalar d'allò més, això sí, per acabar i que no hi faltés, un bon berenar per a tots per tal de reposar les forces gastades amb tant amunt i avall, pujar i baixar cordes i saltar sense parar.

Carbonell

Els menuts de la colla se'n van a can Barça a veure un partit de futbol

El dia 22 de febrer passat la mainada de la colla Castellers de Vilafranca vàrem anar al Camp Nou de Barcelona a veure el partit entre el F.C. Barcelona i el Racing de Santander. Tota la mainada castellera esperàvem aquell dia impacientment. Tots estàvem molt contents, menys alguns «merengues» que desitjaven que el Barça perdés, però no va ser així, ja que el Barça va guanyar per un justet tres a dos. Nosaltres, al Camp Nou, vàrem fer un concert de trompetes i d'altres coses. A part d'uns madrilenys que ens feien la punyeta, ens ho vàrem passar molt divertit perquè el Barça per a nosaltres és el millor, i sempre ho serà.

La mainada castellera

A LA PRIMAVERA VISQUI EN EL SEU JARDÍ O TERRASSA

Mil i una combinacions en mobiliari segons les seves necessitats, espai, imaginació i pressupost.

**ALLIBERT &
COMBI**

BADIA
erreteria

c/. Clascar, 12
Telèfon 890 17 04
Vilafranca del Penedès

Les rampes per pujar a Montserrat fan suar tant com el tres de nou

6'15 - Toca el despertador; em desperto; però, què passa, no és l'hora de sempre: ah!, ja me n'adono, anem amb bicicleta a Montserrat.

A l'hora prevista
al Figarot ens trobarem
bicicletes en renglera
a Montserrat anirem...

No fa pas calor, anem ben tapats i a punt per a l'aventura: la singular caravana es posa en marxa. A pedalar hem començat. Anem ben organitzats, ah!, però sempre falta alguna cosa. Ens adonem que ens hem deixat un component de l'expedició a la gasolinera del Penedès, sort que a Sant Quintí s'incorpora al grup. Comença la primera pujada i algú paga la novatada, la bicicleta no és cap ximpleria i s'ha d'anar ben preparat si no et vols quedar a mig camí.

Pedalant i pedalant
els quilòmetres van passant
pedalant i pedalant
Montserrat es va apropant

Els mallots verds comencen a lluir quan parem per avituallar-nos i treure'ns la roba d'abric: les furgonetes i els cotxes arriben, ens baixen les peres i les taronges, més uns bons «tragos» d'aigua. Ja comença la gran pujada, es conserva un bon humor, les rampes fortes de la muntanya fan

cantar el canvi de pinyons de les nostres bicicletes.

Tomba, tomba la roda
sempre pujada amunt
arribem abans de l'hora
la rebuda és a punt.

Ja passada la cruïlla de Can Massana, gairebé tot sembla superat; però el trencacames que ens espera el notarem més endavant quan, a la cruïlla de la carretera de Monistrol la definitiva rampa espera per veure 'si algú falla i no arriba fins a la fi.

Pedalant i pedalant
davant la verge ens trobem
pedalant i pedalant
una ofrena li farem

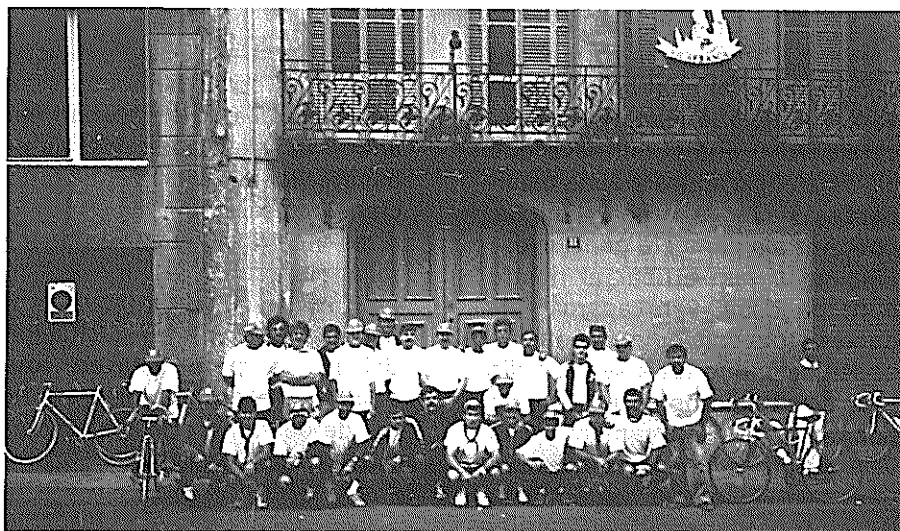
Bé, ja som dalt la plaça del Monestir, tots contents d'haver arribat com sigui, la forma i el temps era el de menys.

Ara toca bona teca, per recuperar les energies perdudes. No hi faltirà res, fins i tot postres de la Vila hi hem portat: «panellets Caselles».

Bona mostra de l'ambient, el vídeo del Quim va prendre. Com que la pujada era castellera, encara que fos amb pedals, un pilar de quatre també va deixar palesa la nostra gran afecció.

La diada és acabada
fins a casa tornarem
de la pujada amb bicicleta
l'any que ve ja en parlarem.

Jaume Bahamontes

Expedició de la primera pujada ciclista a Montserrat, feta l'any 87, abans de sortir. L'any passat hi va haver vídeo, però es van deixar la màquina de fotografiar a casa.

GESTORIA ADMINISTRATIVA I ASSEGURANCES

SOLÉ

Rambla Nostra Senyora, 1

Telèfon 890 27 81

08720 VILAFRANCA DEL PENEDES (Barcelona)

Castells a la Universitat

Cap a finals d'agost vam anar a la Universitat Catalana d'Estiu que cada any s'organitza al Lycée Renouvier de Prada, capital de la comarca del Conflent a la Catalunya Nord. Ens van contractar per fer-hi dues activitats diferents però alhora complementàries: el divendres, 19 d'agost, van organitzar un taller casteller que coordinava l'Eloi Miralles i en el qual també, van participar altres castellers de la colla i l'endemà, per complementar el taller i com a motiu de festa, vam fer dues actuacions castelleres.

Així doncs, aquell divendres i de bon matí, dos cotxes plens de castellers van sortir de la Senyora Vila en direcció cap a Prada, per tal de fer-nos càrrec del taller casteller que la Universitat havia anunciat per a les 3 de la tarda. Pels volts de les 11 del matí hi vam arribar, com que ningú no sabia on era el Lycée que servia de seu a la Universitat C.E. vam preguntar-ho, i ens va sorprendre el fet que molta gent parlava «gavatxo» i que entenien molt poc el català. Això ens confirmava que els catalans d'aquesta zona estan perdent la seva pròpia llengua, sobretot els nens i la gent jove. Finalment vam arribar al nostre punt de destí, vam aparcar els cotxes i tots vam coincidir en una observació: que tot, i sent un dia assoleiat i calorós, hi havia molt poc ambient, pràcticament no es veia ningú, tan sols hi havia la gent que vigilava les quatre taules amb propaganda dels partits independentistes i algunes altres amb llibres, contes, discos... escrits o cantats en català.

Ràpidament ens vam presentar a l'organització, entre els membres de la qual hi havia un vilafranquí, Salvador Alegret, que ens va explicar on i quan es faria el taller. Ell mateix ens va acompanyar a dinar, als menjadors del Lycée, i ho vam fer molt aviat: hora francesa. Després de beure un cafè molt dolent, a l'estil del país, vam començar la taula rodona o taller, el qual estava perfectament anunciat a les cartelleres i fullatons que s'havien editat. L'assistència va ser superior a la que ens esperàvem, va venir una trentena de persones, tot un èxit, si tenim en compte que simultània-

ment es feien altres tallers, cursos, conferències i activitats diverses. El vilafranquí Salvador Alegret va presentar els ponents i vam començar a exposar en què consistiria el taller. Hi va haver una part teòrica on vam explicar els orígens i la història del fet casteller, el lèxic casteller, les parts d'un castell, les diferents construccions, l'àrea geogràfica casteller històrica i l'expansió del fet casteller.

Mentre féiem l'exposició, hi havia gent que agafava apunts i al final es van fer moltes preguntes que els diferents ponents de la taula van respondre. Com a fet anecdòtic cal dir que a l'hora de fer el taller pràctic van venir els nens de la guarderia amb el seu monitor, aquesta segona part la vam fer al pati, a l'aire lliure i vam construir un pom de dalt, on els dosos eren gent de la colla però l'aixecador i l'anxaneta eren nens del servei de guarderia; també vam ensenyar com es munta el peu d'un castell, on es van posar persones assistents al taller. Per acabar vam anar a la sala d'àudio-visuals per passar vídeos de diferents actuacions castelleres.

A les 6 de la tarda es va donar el taller per acabat.

En un principi ens havíem de quedar a dormir a les habitacions del Lycée, però estaven totes ocupades i, després de dues hores de gestions, ens van enviar a la «Maison Familier» de Fullà, un

petit i bonic poble d'estiu, banyat per les aigües del riu Tet. Vam anar a sopar a Vilafranca del Conflent, per allò de la nostàlgia, des d'on els dos companys més «carrosses» (el Vermell i el Boana) van haver de trucar per telèfon a les respectives mullers.

El dissabte ens vam llevar força aviat i vam fer un esmorzar típicament francès, amb torrades, melmelada, llet... El temps havia canviat, estava ennuvolat i feia més fresqueta de la normal, el vent bufava fort i ens portava els aires del bonic Canigó que presideix tota aquesta comarca. Com que faltaven un parell d'hores perquè arribés el gruix de la colla vam fer una visita turística a l'Església de Santa Maria de Serrabona, situada a uns 598 m. d'altitud. Vam saber que fins a finals del segle passat s'hi mantingué un petit poble avui deshabitat. El paisatge és aspre i rocós i la carretera que hi arriba és estreta i plena de revolts. Aquesta església pertany a la comarca del Rosselló. El senyor que es feia càrrec del priorat de Serrabona, en saber que érem castellers i de Vilafranca del Penedès, ens va comentar que ell ja n'havia vist, de castells, i que havia estat a Sitges i a Vilafranca i que coneixia el Museu del Vi i la «Catedral», és a dir Santa Maria.

A les 11 vam anar cap a la Universitat i al cap de poc van arribar els autocars que portaven

L'avançada de l'expedició casteller que va assistir al curset sobre els castells que va donar l'Eloi Miralles, va fer turisme i va tenir temps per retratar-se i tot

la resta de la colla. A la 1 del migdia vam fer la primera actuació, a prop dels menjadors, perquè era l'hora en què la gent anava o sortia de dinar. El vent bufava fort, però força gent es va quedar a veure l'actuació.

Després de dinar vam anar cap a Prada, ja que el Lycée està una mica separat del nucli urbà, alguns hi van anar a peu, d'altres amb autocar i els qui havíem vingut amb cotxes particulars el vam agafar. L'actuació estava anunciada per a les 6 de la tarda a la plaça de Sant Pere, coneguda popularment per la Plaça, lloc on es fa el mercat i on està situada

l'Església que li dona el nom. Vam començar molt puntuals, el públic, que en la seva majoria seia en unes grades de fusta, era molt heterogeni: hi havia gent de la Universitat, turistes, gent de Prada i fins i tot uns nuvis que acabaven de casar-se. Un dels castells més emotius que vam fer tant al migdia com a la tarda a la Plaça va ser un pilar de quatre aixecat per sota en que l'anxaneta portava la bandera estelada. Pels volts de 2/4 de vuit vam iniciar el viatge de retorn a la Catalunya Nova.

Segarrulls

DEPARTEMENT DES PYRENEES-ORIENTALES

**PRIEURÉ DE
SERRABONA**

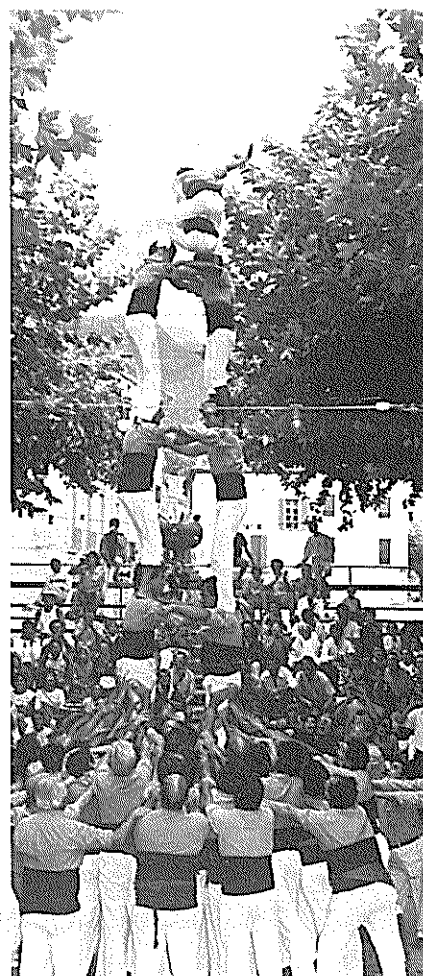
BOULE D'AMONT
66130 ILLE sur TET

(imp. SOFREIX)

2,50 F
Nº 19285

Demostració evident que n'hi va haver alguns que van aprofitar el viatge per «fer cultura», i no pas per distreure's en altres coses

Torre de sis a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent

EL MON DEL TRANSPORT

IVECO

Puigmotor, s.a.

SEU CENTRAL
CTra. Nal. 340 Qm. 321'6
Tels. 660 02 54 - 660 01 50
VALLIRANA

VILAFRANCA DEL PENEDES
Pol. Industrial St. Pere Molanta
Tel. 892 04 04

PALLEJÀ
Ctra. Nal. Qm. 604
Tels. 668 36 49 - 668 90 55

MERCABARNA
Parcel.la 24 (al costat entrada principal)
BARCELONA

A més... amb el seus serveis

TALLERS UNITS, S.C.C.L.

L'assemblea rejuveneix els membres de la junta i de la tècnica i parla de millorar les temporades passades

La junta de la Colla i del Patronat va fer un balanç positiu de l'any 1988 i va apuntar els objectius de cara a la temporada que ara comença

El bar del nostre local es va omplir de castellers -i de fum- que van seguir atentament les opinions que es van posar sobre la taula durant l'assemblea

Carles Domènech, el cap de colla dels Castellers de Vilafranca, va manifestar a l'assemblea anual que enguany s'han de millorar els castells de les temporades passades i que s'han de cobrir amb èxit les diades que hi haurà de compromís.

L'assemblea anual de la colla es va celebrar aquest cop, i per primera vegada, al nostre local social de «Cal Figarot», el dia 10 de març passat i va servir, a més de per fer balanç de l'estat actual de la colla, d'inici 'oficial' de la temporada.

Va obrir l'acte el cap de colla, qui va donar la benvinguda a tots els castellers i afeccionats que es trobaven al local a les onze i vint-i-cinc minuts de la nit i, tot seguit, es va llegir l'acta de l'última assemblea, que va ser aprovada pels assistents. A continuació, el president del Patronat de Castellers de Vilafranca, Josep Just, va prendre la paraula per recalcar un punt de vital importància per al desenvolupament de la colla: es tracta dels deutes contrets arran de les obres del local, deutes que obliguen a demanar un crèdit pont per poder liquidar-los. (En aquest sentit, es va demanar a l'assemblea el vist-i-plau per fer la petició d'aquest crèdit, cosa que va ser concedida pels assistents.

Un cop aprovat aquest punt, es va cedir la paraula al tresorer del Patronat, Josep Miret, qui va presentar l'estat de comptes, amb un import de deu milions de pessetes en concepte d'obres realitzades, de les quals se n'han pagat 6.174.000, i en queden 3.826.000 per pagar. Miret va insistir en la importància que té per a la colla la venda dels números mensuals del sorteig en combinació amb la O.N.C.E., ja que aquest produeix a la colla uns beneficis nets de vora els

dos milions de pessetes, els quals, junt amb les aportacions d'altres entitats vilafranquines, ens ajudaran a netejar molt aviat de números vermells la caixa de la colla.

El següent punt de l'ordre del dia va tractar dels castells realitzats durant la temporada passada, apartat que va ser exposat pel Jaume Raventós, Jaume del Ràpit, qui va indicar que s'havien fet 315 castells i, tot seguit, va detallar quants se n'havien aixecat de cada un.

Acte seguit va ser Joan Roig qui va encetar el punt destinat a informar de l'estat de les arques de la colla.

Aquest punt també va ser aprovat.

A continuació es va passar a parlar de l'estat de les obres del local, tant de les que s'han dut a terme com de les que estan projectades, com per exemple les que hauran d'arreglar el magatzem i transformar-lo en una sala polivalent. Un cop feta l'exposició de les obres a càrrec de Joan Torner, va tornar a agafar la paraula el cap de colla, Carles Domènech, qui, després

de posar el seu càrrec i el de la junta a la disposició dels assembleistes i sense que hi hagués cap objecció perquè continuessin exercint aquests càrrecs, va explicar les línies que pensava portar aquest any. En aquest sentit va informar que volia remodelar la junta amb una sèrie de càrrecs nous i que també pretenia ampliar la tècnica amb cinc nous components. Aquests nous castellers s'afegiran, doncs, a tots els qui ja formaven part tant de la junta com de la tècnica. El cap de colla va manifestar la voluntat que aquests reforços donin una capacitat de treball més gran i que permetin de portar la colla tan amunt com es pugui. Els nous membres de la junta són el Jordi Mir, el Lluís Raventós, el Jordi Carbonell, l'Àngel Grau, el Carles Domènech, fill, el Jordi Adell, el Lluís Molas i el Fèlix Balaña; mentre que han entrat a la tècnica el Xavi Bages, el Francesc Moreno, el Manel Huguet, el Jaume Boquera i el Jaume Clavé. Tot plegat serveix també per rejuvenir els òrgans directius de la colla.

També cal destacar que el res-

ponsable de la roba serà l'Antoni Campesino «Campe» i que el seu lligam amb la junta serà el Masó. Tot seguit, el cap de colla també va ressaltar la necessitat que hi ha que la gent de la colla es responsabilitzi a l'hora de prendre part tant com sigui possible en les sortides, ja que aquest any es preveuen compromisos molt importants i s'han de millorar les temporades passades. En concret, Carles Domènech va dir que s'havien de descarregar els castells de nou, i el que convingui. Es va passar a continuació al torn dels precs i preguntes i, en aquest apartat, es van debatre les formes d'integrar més gent a la colla, ja que és molt necessari per als castells que s'estan fent comptar amb un bon nombre de castellers. També es va apuntar la necessitat que hi hagi un retratista quan es celebri alguna festa per a la mainada i també es va parlar de la necessitat que s'estableixi un reglament d'ordre interior al local. L'assemblea es va donar per acabada pels voltants de mitjanit.

Un que hi era

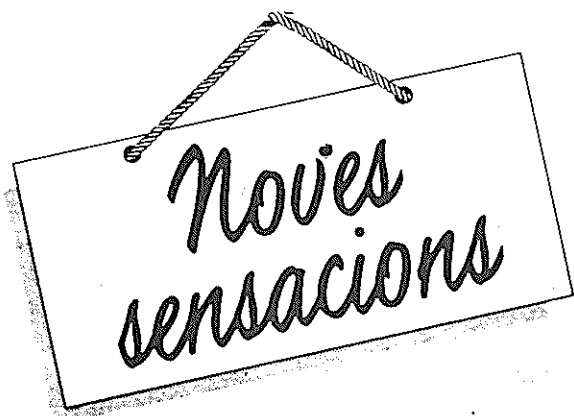

Escola de Perruqueria MAGDA

Rbla. Sant Francesc, 11 – Concellers, 3 entresol

————— Telèfon 892 33 54 —————

08720 VILAFRANCA DEL PENEDES (Barcelona)

VINGUI A DESCOBRIR PER QUE EL PEUGEOT 309 ES UNA ALTRA HISTORIA.

S'ha escrit molt últimament sobre el Peugeot 309. Molt i bo. Entre altres coses, que és un nou estil de cotxe. Un nou estil de conducció.

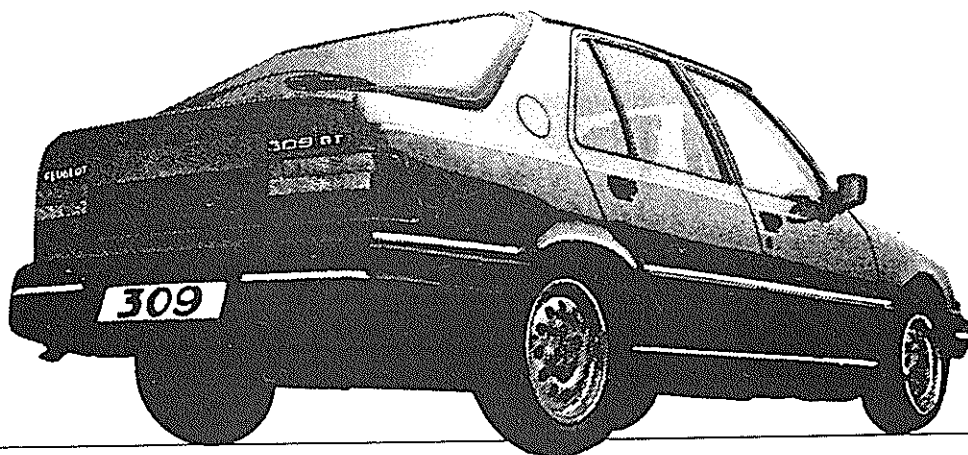
En resum, que és una altra història.

Doncs bé, l'invitem que ho comprovi personalment. Que el provi a fons i en tregui les seves pròpies conclusions. Sense més compromisos.

El Peugeot 309 no el deixarà indiferent. N'estem segurs. Tant, que estem oberts a totes les

exigències. Per celebrar el seu recent llançament i perquè, per temps, que no quedi. Sigui benvingut, vostè i la seva família. Per a ells no faltaran atencions. Per a vostè no faltaran proves que el Peugeot 309 és una altra història.

 PEUGEOT 309

Tallers Auto - Tractor, S.A

Comerç, 3

☎ 890 24 11 - 890 29 32

VILAFRANCA DEL Penedès (Barcelona)

El seu concessionari **PEUGEOT TALBOT**

Els dos certàmens Castellers de Vilafranca fan conèixer la colla en el vessant cultural

Abans que la colla disposés de Cal Figarot, les festes d'aniversari es limitaven a bastir els castells a la plaça de la Vila i al dinar de germanor en el local d'una associació vilafranquina, si més no, amb alguna o altra tertúlia al bar del Coro. Però d'ençà que endreçarem l'estatge social la colla ha crescut; de mica en mica ha anat augmentant els seus membres, les activitats dins dels actes d'aniversari són múltiples, el saló del Casino se'ns féu petit i haguérem de buscar un altre indret més adient per donar cabuda als quasi cinc-cents comensals. Ara, les tertúlies s'allarguen cada dia d'assaig fins altra hora a Cal Figarot, juntament amb familiars i companys, però des de la creació de la Comissió de Cultura s'ha aconseguit que, mitjançant les exposicions i concursos, els afeccionats i el poble de Vilafranca en general visitin periòdicament el nostre casal i ensems s'adonin que és obert a tothom.

Amb les exposicions que es muntan per les Fires de Maig i la Festa Major, a més de captar la visita de molt vilafranquins, s'enriqueix el nostre patrimoni artístic, ja que la condició que es demana a l'expositor és la donació d'una de les seves obres exposades.

La idea de crear el «Certamen

Castellers de Vilafranca» va sorgir per fomentar el fet casteller en totes les vessants culturals, de moment fotografia i treballs manuals de volum, oferta molt variada i enriquidora de cara a la nostra colla com ho demostra l'èxit d'aquests dos certàmens que ens han muntat els de Cultura.

Si al primer Certamen ens veiérem, els de la camisa verda, plasmats a tot color en diferents postures i situacions, també va servir perquè aquells «fotògrafs» que hi van prendre part van haver de seguir-nos en les múltiples sortides realitzades l'any 87, ja que les fotografies havien de ser de l'any en curs.

El Certamen del 88 podem dir que va ser del tot curiós i sorprenent en veure com s'imaginaven els nens i nenes els castellers.

No és feina fàcil per a un nen fer un treball manual de volum i encara menys en un tema tan concret. Malgrat això, la varietat de materials emprats ha estat múltiple, així doncs, en aquest concurs la canalla de set a dotze anys ens han immortalitzat en figures de fang, de guix, de llana, de fusta, de ferro i fins i tot de llegum i pasta de sopa i ens hem vist reflectits amb el cap gros i tot, mitjançant uns taps de cava

d'ampolles desgorjades.

El diumenge en què es lliuraven els premis d'aquest segon Certamen, el Figarot semblava un altre. La cara neta després de la recent pintada per a la visita del president de la Generalitat, Jordi Pujol, i la gran munió de gent que s'hi aplegà donava un caire festiu, digne d'unes festes d'aniversari.

Sens dubte aquests de cultura s'ho van muntar la mar de bé en fer-hi partícips tant els alumnes com els corresponents tutors i directors de llurs escoles, a més dels corresponents familiars. Les dues «sales nobles» foren insuficients per acollir-hi tots els allà presents, i és que l'acte s'ho mereixia.

Quan van començar a repartir els premis-regal, petits i grans quedaren bocabadats per la gran quantitat d'obsequis que contenia aquella bossa esportiva amb l'anagrama de la colla; en el seu interior hi havia jocs didàctics, material escolar, rellotges, ràdios, auriculars, llibres, discs, llaminadures, samarretes estampades, àlbums i rotllets fotogràfics, carteres,... i, no cal dir-ho un póster i un clauer de la colla.

El somriure dels nens arribava d'orella a orella, encara que més gran fou «l'obertura» dels directors i tutors de les escoles gua-

El Premi d'Honor «Castellers de Vilafranca» va ser per a l'escola Mas i Parera

1.er premi per al 3.er d'E.G.B. de l'Escola Cristòfor Mestre

nyadores en rebre l'equip de música que corresponia als quatre primers premis. Doble somriure per a la directora de l'escola Mas i Parera en guanyar els seus alumnes de 4.^{art} d'E.G.B. el premi d'honor Castellers de Vilafranca. Cal fer esment del fet que tots aquests premis, que superen amb escreix les dues-centes cinquanta mil pessetes, a més del sopar que van oferir als membres del jurat,

han estat viables sense que la colla hagi hagut de rascar-se ni un sol duro de la butxaca. Molt s'hauran hagut de basquejar per buscar subvencions i patrocinadors per fer possible aquesta quantitat de regals.

Només amb aquests dos certàmens s'ha donat a conèixer, i molt, el nom de la colla en la vessant castellera-cultural, tant pels temes dels concursos dels

certàmens com pel preuat premi d'honor que ja és anhelat pel seu valor històric-artístic, en ésser una peça d'art única i de gran valor molt arrelada al fet casteller vilafranquí. Així doncs, després de veure l'èxit aconseguit en els dos certàmens, esperem amb ànsia quina ens tenen preparada els de cultura, per a la tercera edició.

Lo terç

El treball «Castell carregat» guanya el concurs de treballs manuals en volum

Tot seguit, us transcrivim el veredict del jurat:

A dos quarts de nou del vespre, reunit el jurat qualificador per deliberar quant als treballs presentats en el II Certamen «Castellers de Vilafranca» en el 1.er concurs de Treballs Manuals de Volum (Tres Dimensions), compost per la Sra. Pilarín Bayés, dibuixant; Montserrat Llanas, professora d'Arts i Oficis Artístics; Pere Lluís Via, pintor; Frederic Cuscó, psicòleg; i Josep Mestres com a representant de la colla dels Castellers de Vilafranca, i actuant com a secretaris els Srs. J. Bosch i Manel Martin, han decidit el següent veredict:

Primer Premi: 3.er Curs d'E.G.B. a l'Escola Cristòfor Mestre de Vilafranca, als treballs conjunts que porten el lema: «El Món casteller...», de què són autors:

Anna Ferret i Fortuny, Xavier Pedrol i Medialdea, Jordi Queralt i Mascaró i Laura Piñero i Nieto.

Accèssits:

«Pilar de Tres», Josep M.ª Grima i Esteve, del col·legi Sant Ramon de Vilafranca.

Sense títol, Àngels Massana i Alexis Clos Solé, de l'Escola Cristòfor Mestre de Vilafranca.

Primer Premi: 4.^{art} Curs d'E.G.B. a l'Escola Mas i Perera de Vilafranca, al treball que porta per lema: «Castell carregat», del qual són autors:

Antoni Cunillera Llorente, Roger Cuyàs Baqués, Aida Girona Girona, Antoni Ramiro Rios, Àlex

Antúnez Herrera i Josep Miquel Vega Campaña.

Accèssits:

«Els Castellers de Vilafranca», Gerard Cortiada i Carbó, Montserrat Urpí i Notó, Josep Jiménez Sánchez i Sílvia Jiménez Sánchez, de l'Escola de Sant Marçal. «La Gran Pinya», Sílvia Vallès, del col·legi Nostra Senyora del Carme de Vilafranca.

Primer Premi: 5.^è Curs d'E.G.B. a l'Escola de Sant Marçal.

El treball que porta per lema: «Els Castellers de Vilafranca», del qual és autora:

Sara Sivill i Morató.

Accèssits:

«Cava Casteller», Jordi Martín i Cuadras i Raimon Badia i Colet, de l'Escola Cristòfor Mestre de Vila-

franca.

«Els Castellers», Gerard Jané i Joan Carles Córdoba del Col·legi Nostra Senyora del Carme de Vilafranca.

Primer Premi: 6.^è Curs d'E.G.B. al Col·legi Nostra Senyora del Carme de Vilafranca, al treball que porta per lema: «Tocant les estrelles» del qual és autora:

Eva Maria Muñoz.

Accèssit:

«Endavant amb el progrés», Jordi Feixas del Col·legi Nostra Senyora del Carme.

Així mateix, el jurat considera atorgar el Premi d'Honor «Castellers de Vilafranca» al Primer Premi de QUART Curs d'E.G.B. que correspon a l'Escola Mas i Perera de Vilafranca del Penedès.

1.er premi per al 4.^{art} d'E.G.B. de l'Escola Mas i Parera

La Comissió de Cultura agraeix les col.laboracions de les entitats i de les cases comercials

La Comissió de Cultura de la colla dels Castellars de Vilafranca agraeix públicament la inestimable col.laboració d'entitats i cases comercials que amb la seva aportació també han fet possible que molta canalla de la que ha participat en el II Certamen 1.er Concurs de Treballs Manuals de Volum, anés d'allò més cofoia cap a casa seva després de recollir els obsequis corresponents.

I no diem res de les representants de les escoles premiades, que es trobaven com els més menuts en la nit de Reis.

Fem esment, ací, d'aquestes entitats i firmes comercials que han col.laborat:

Ajuntament de Vilafranca, Aguil·lar, fotògraf, Bazar Vilafranca, Caixa Penedès, Llibreria Didàctica, Discofilm, Tintoreria Edelweiss, Esquei, Fler Española, S.A., Gràfiques Kerpe, Pintures Janer, La Facilitat-Peques 2, Esports Mañé, Estanc Ollé, Paretas, fotògraf, Pòdium Esports, Llibreria Pujol, Els Quatre Cantons, Llibreria Sant Joan, Llibreria Sellarès, Bodegues Torres, Estanc Tossa de Mar, Relotgeria Maem,

Les aportacions han estat les següents:

45.000,- ptes. en metàl·lic, 4 equips compactes de música, 4 ràdio-transistors, 4 auriculars, 4 rellotges, 25 carrets de fotogra-

fia, 25 àlbums de fotos, 11 discs, 11 clauers, 10 Kg. de xiclets, 40 samarretes, 6 caixes de colors i retoladors, 31 llapis, 25 bolígrafs, 25 llibretes, 25 bosses

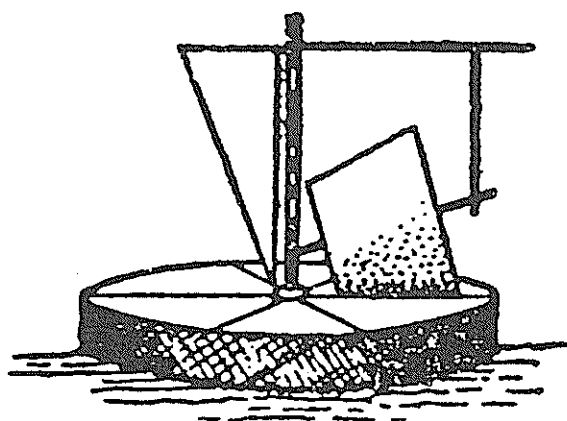
esportives, 4 carteres col·legial, 3 motxilles, 35 llibres, 34 jocs didàctics, 48 ampolles de vi de quart de litre, 25 clauers de la colla, 25 pósters del 5 de 8,

1.er premi per al 6.^è d'E.G.B. de l'Escola Nostra Senyora del Carme

1.er premi per al 5.^è d'E.G.B. de l'Escola de Sant Marçal

BAR - RESTAURANT

El Trull

Bisbe Estalella, 15 - Tel. 890 33 45
Vilafranca del Penedès

El III Certamen Castellars de Vilafranca es dedica a la música dels grups de gralles

El 8 de març va ser presentat a Cal Figarot el tercer Certamen Castellars de Vilafranca, que organitza la Comissió de Cultura de la colla de la camisa verda. Aquesta edició està dedicada a les gralles i compta amb la coordinació del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Les bases indiquen que el Concurs és obert a tot Catalunya. Hi poden participar tant agrupacions tradicionals (gralles i tabals), com agrupacions que integren la gralla junt amb altres instruments.

Cada grup participant haurà d'interpretar tres peces. La data màxima d'inscripció és el 17 de setembre del 1989 i cal fer-ho amb les butlletes especialment editades per a aquest efecte. El Jurat del Certamen estarà format per especialistes dels diversos camps folclòrics i de la música tradicional.

Els premis s'especifiquen a les bases, però cal remarcar que el d'honor «Castellers de Vilafranca» és una còpia de l'esbós del Monument als Castellers de Josep Cañas, que està format per la base del pilar de cinc que està

plantat a la plaça de Jaume I de la nostra vila. Cal destacar, entre altres premis, l'enregistrament d'un disc patrocinat per la Generalitat.

A l'acte, va assistir-hi el senyor Anguela, del Departament de Cultura de la Generalitat, qui va recalcar la importància d'aquest Certamen, que pot servir perquè els grups de grallers s'esforcin a recuperar peces tradicionals amb la màxima fidelitat i que serveixin de mirall als grups que ara comencen.

Les bases del Certamen són les següents:

Les bases del III Certamen Castellars de Vilafranca

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la Colla «Castellers de Vilafranca» organitzen el «I CONCURS DE GRALLS», coincidint amb el Certamen que convoca anualment l'esmentada colla casteller.

D'acord amb la línia mantinguda en anys anteriors pel Certamen «Castellers de Vilafranca» d'adreçar-se sempre a col·lectius relacionats amb el món casteller, i d'acord també amb la voluntat del Departament de Cultura d'impulsar la música tradicional catalana en tots els seus àmbits, la present convocatòria s'adreça a l'entorn d'un dels instruments més representatius de la nostra música autòctona: la gralla.

La gralla, instrument íntimament lligat al fet casteller i que va sobreviure als anys més difícils únicament dins de les comarques tradicionalment castelleres, ha estat protagonista d'una espectacular expansió, tant territorial com quantitativa, que l'han convertit en una peça fonamental en el conjunt de les nostres manifestacions i festes populars.

Més tard, i sovint a partir del món de la gralla, s'han recuperat tam-

bé altres formacions que han anat incorporant instruments com el flabiol, les tarotes, el sac de gemecs, etc.

Aquesta convocatòria respon al desig d'introduir un element nou que serveixi al món de la gralla i, en general, a la música tradicional, de dinamitzador, i que representi un incentiu per al gran nombre de colles de grallers i altres formacions que treballen en la recuperació i la divulgació d'una part tan important del nostre patrimoni cultural.

En aquest sentit, el Concurs s'entén com una eina que pot oferir un decidit reconeixement a la tasca musical dels diferents grups i incentivar tant les qualitats tècniques dels intèrprets com l'ampliació dels repertoris.

PARTICIPACIÓ:

Aquest concurs està obert, bàsicament a totes les colles de grallers que utilitzen la gralla (en qualsevol de les seves variants), amb la percussió que li és pròpia i en la seva disposició tradicional. També hi poden participar altres

grups instrumentals on es trobin la gralla, les tarotes i/o altres instruments d'ús habitual en les formacions elementals de música tradicional.

Resten excloses d'aquesta convocatòria les cobles de sardanes.

OBJECTIU:

La finalitat del concurs és premiar la millor interpretació de conjunt, artística i tècnica, en base a la interpretació de 3 peces musicals designades prèviament pels concursants. I, en definitiva, contribuir a una major difusió de la música tradicional catalana.

S'estableixen tres modalitats de repertori:

- a) Peça tradicional.
- b) Peça recuperada.
- c) Peça de nova creació.

El programa que presenti cada grup pot pertànyer, indistintament, a una o a unes quantes d'aquestes modalitats.

Caldrà documentar adequadament les peces que es presentin dins la modalitat de «peça recuperada».

Les peces de «nova creació» hauran de ser compostes espe-

cialment per a aquest certamen i hauran d'anar acompanyades de la corresponent partitura.

MECÀNICA DEL CONCURS:

*** Inscripció.** - Els grups o formacions instrumentals interessats a participar al concurs hauran de complimentar la butlleta d'inscripció adjunta, amb indicació expressa del programa a interpretar. Aquesta butlleta s'haurà de trametre a «Castellers de Vilafranca», Apartat de Correus, 313, 08720 Vilafranca del Penedès, ressenyant en el sobre «Concurs de gralles».

El termini d'admissió d'inscripcions finalitzarà el dia 17 de setembre de 1989. Un cop formalitzada la inscripció no es podrà modificar el programa escollit.

*** Admissió.** - L'organització confirmarà l'admissió de cada grup mitjançant una Butlleta de Participació que l'acreditarà com a concursant. El dia de la convocatòria, els concursants hauran de presentar aquest document amb el número d'inscripció que prèviament hauran rebut.

En cas que la quantitat de concursants inscrits depassi les expectatives de participació, els organitzadors podran limitar els grups admesos, per rigorós ordre d'inscripció.

*** Proves.** - El Concurs es desenvoluparà en dues fases:

- Prova eliminatòria.

- Prova final.

Després de cada fase, el Jurat donarà a conèixer el seu veredict. En acabar la fase final, i un cop proclamats els guanyadors, es lliuraran els premis.

Totes les proves seran públiques i s'efectuaran als jardins del local social dels Castellers de Vilafranca, «Cal Figarot». Carrer General Prim, 11 de Vilafranca els dies 28 i 29 d'octubre de 1989.

*** Jurat.** - El Jurat estarà format per diferents especialistes en el camp de la música tradicional catalana, i per representants de l'organització. Aquest Jurat dictaminarà l'atorgament dels diferents premis excepte el premi d'honor.

La Colla «Castellers de Vilafranca» es constituirà en Jurat per tal d'atorgar el premi d'honor del certamen.

PREMIS:

*** Premi Generalitat de Catalunya.**

S'atorgarà, en dues modalitats a:

- La millor colla de grallers en la seva disposició tradicional.
- La millor formació elemental de música tradicional.

Consistirà en:

- Sengles trofeus per a cada grup, del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Trofeu a cadascun dels components dels grups.
- Participació dels grups guanyadors en l'enregistrament d'un disc

de música tradicional.

*** Premi d'Honor «Castellers de Vilafranca».**

S'atorgarà a la que es consideri la millor agrupació participant.

*** Premi a la millor peça tradicional.**

Dotat amb:

- 25.000,- pessetes.

- Trofeu per a cadascun dels components del grup.

*** Premi a la millor peça recuperada.**

Dotat amb:

- 25.000,- pessetes.

- Trofeu per a cadascun dels components del grup.

*** Premi a la millor peça de nova creació.**

Dotat amb:

- 25.000,- pessetes.

- Trofeu per a cadascun dels components del grup.

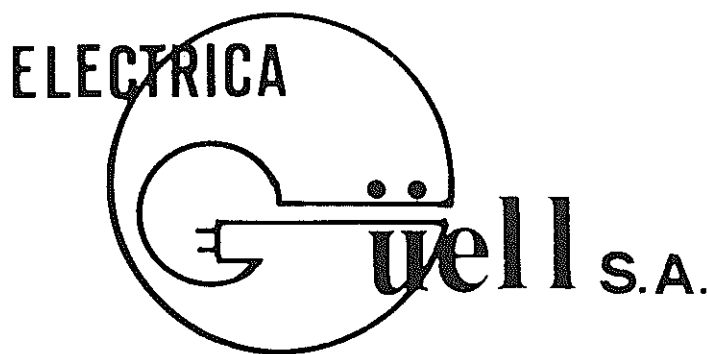
* A més a més, cada grup finalista tindrà una dotació de 10.000,- pessetes.

El Jurat podrà considerar desert o ex aequo qualsevol d'aquests premis.

El sol fet de participar en el concurs implica la plena acceptació d'aquestes bases i de les decisions del Jurat, les quals seran inapel·lables.

Tot allò que no es contempli en aquestes bases serà resolt inexorablement pel Jurat.

Vilafranca del Penedès, abril de 1989.

LLOGUER DE CAMIÓ GRUA PER A TREBALLS ELEVATS
PROJECTES I INSTAL·LACIONS D'ENLLUMENATS PÚBLICS
MANTENIMENT D'ENLLUMENATS PÚBLICS
IL·LUMINACIONS ORNAMENTALS
MUNTATGES INDUSTRIALS
INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES
MANTENIMENTS INDUSTRIALS

INSTAL·LACIONS DE GAS INDUSTRIALS I DOMÈSTIQUES
INSTAL·LACIONS DE FONTANERIA
PROJECTES I INSTAL·LACIONS D'EXARXES D'AIGUA PERA POBL.
COL·LOCACIÓ DE BOMBES A POUS PROFUNDS
ENERGIA SOLAR
INSTAL·LACIONS DE CALEFACCIÓ

Oficines i Tallers:

C/. Tossa de Mar, 29

Tel. 890 13 92

Vilafranca del Penedès

(Barcelona)

Vint anys de castells de vuit

Des que l'any 1969 vam carregar per primer cop el quatre de vuit, han passat vint anys en què hem aixecat castells de vuit, fins i tot de nou, per un bon grapat de places de Catalunya i de l'estranger. Tots aquests anys es poden reunir en aquest quadre que ha

elaborat el Jordi Mir, en el qual és possible de comprovar quin ha estat l'any que vam intentar per primer cop un castell de vuit en alguna plaça (I), en quin any l'hi vam carregar (C) i quan va ser que vam descarregar per primer cop aquest castell en aquesta pobla-

ció (D). Tot plegat, gràcies als miracles de la informàtica... i del Jordi Mir. I és que al nostre bon amic li passa com al vídeo que anuncien a la retransmissions de futbol del Puyal: no se n'hi escapa ni una, tu.

	4 x 8			1 x 6			3 x 8			2 x 8F			1 x 7F			5 x 8			4 x 9F			3 x 9F		
	I	C	D	I	C	D	I	C	D	I	C	D	I	C	D	I	C	D	I	C	D	I	C	D
VILAFRANCA	68	69	71	71	71	72	71	75	74	76	73	74	73			75	88	85	85	87		87	87	
TARRAGONA	70	70	72	82	72		77	72	74	74	78	84							86			88		
MOJA (OLÈRDOLA)	77			72																				
LA BISBAL	79	80	72	72			74			79	79													
BARCELONA	78		74				88	85	88	83														
LLORENÇ	86		75																					
MONTSERRAT (MONISTROL)			76						84	86	83					85								
ELS MONJOS	79	80	84				85	87		88						88	87							
IGUALADA			79	84			88																	
SANT PERE DE RIBES	81																							
TERRASSA			81						88	83														
L'ARBOÇ			83						83	84		83												
REUS	88	84	85				86	88	85	88	86													
MONTBLANC			85						87															
CAST. S. DOMINGO (MONJOS)			85																					
LES ESCALDES	85		85																					
LA GORNAL (CASTELLET)	85																							
SANT SADURNÍ		85	86				87			87														
BANYERES			86																					
MATARÓ			86																					
PUIGDÀLBER			86																					
VILANOVA			87																					
GUARDIOLA DE FONT-RUBÍ			87																					
LAVERN (SUBIRATS)			87																					
GELIDA			87																					
CAN RUBIÓ (ELS MONJOS)	88		87																					
SITGES			87																					
SANTA COLOMA DE GRAMANET									88															
OLESA DE BONESVALLS			88																					
BELLVEI			88																					
LA BLEDA (SANT MARTÍ)	88																							
CIUTAT DEL VATICÀ			88																					

Exposició a Cal Figarot

DEL 17 AL 21 DE MAIG

Mostra d'etiquetes de vins i caves de tot el món
de la col.lecció d'ÀNGEL ESCUDÉ

Inauguració: el mateix dia 17, a les 7 de la tarda

Horari de visita: feiners, de 7 a 9 de la tarda

festius, de 12 a 2 del migdia i de 7 a 9 de la tarda

Un article sobre els castells amb folre guanya el «Força, equilibri, valor i seny»

Reunit a la masia de cal Cassanyes (Castellet i la Gornal) el jurat qualificador dels articles periodístics de divulgació castellera que opten als premis, «Força, equilibri, valor i seny» i «Crossa, en memòria de Jaume Casanova», presidit per Maria Aurèlia Capmany i Farnés, i integrat, a més, per Joan Argenté i Artigal, Joan Anton Benach i Olivella, Josep Miret i Pujol, Antoni Plaja i Mateu, Joan Reventós i Carner, Josep Maria Santacana i Serdà i Jaume Vidal Alcover, vocals, i Eloi Miralles i Figueres, secretari, s'ha procedit a destriar, d'entre un total de vint-i-dos treballs presentats, aquells que el jurat ha volgut seleccionar com a més interessants; i així, ha pres en consideració els següents:

- 1.- «Les Crosses, la feina d'una gent que no es veu mai», publicat a «El Figarot» (butlletí dels Castellers de Vilafranca) n.º 7, agost 1988.
- 2.- «Aproximació als castells amb folre», publicat a «Colla» (butlletí dels Minyons de Terrassa) n.º 35, octubre 1988.
- 3.- «L'art d'aixecar torres humanes», publicat a «El Món» n.º 338, del 13-18 d'octubre de 1988.
- 4.- «Cel Rogent», publicat a «El Vallenc» n.º 33, del 25 de novembre de 1988.
- 5.- «Els Castells, coratjosa prova de la Catalunya Nova», publicat a «Serra d'Or» n.º 331, abril 1987.
- 6.- «Impressions darrera la gralla», publicat a «Castellers» (butlletí dels Castellers de Terrassa) n.º 0, juliol 1987.

Fetes les deliberacions oportunes i després de les votacions corresponents, el jurat acorda atorgar el 9.º premi «Força, equilibri, valor i seny», dotat amb 40.000,- pessetes, al treball «Aproximació als castells amb folre», de Carles Feiner, «Negre», publicat a «Colla» (butlletí dels Minyons de Terrassa), per majoria de vots. Així mateix, el 4.º Premi «Crossa, en memòria de Jaume Casanova», dotat amb 20.000,- pessetes s'atorga al treball «Les Crosses, la feina d'una gent que no es veu

mai», signat per Biel (Gabriel Senabre), publicat a «El Figarot» (butlletí dels Castellers de Vilafranca), també per majoria de vots.

D'altra banda, el jurat vol fer menció de l'article «Impressions darrera la gralla», d'Esteve Grau i Creus, publicat a «Castellers» (butlletí dels Castellers de Terrassa), perquè descriu amb encert l'evocació d'unes vivències de les quals gralles i grallers en són protagonistes.

Igualment, el Jurat subratlla l'interès del treball «Miscel·lània Castellera», del vallenc Miquel Trenchs i Mestre, tot i que no ha estat presentat en aquesta avinentesa, treball que ja va ser guardonat a la darrera edició de

les Festes Fabra, celebrades a Valls.

Així mateix, el jurat vol expressar, una vegada més, el seu especial agraïment al senyor Oriol Rossell i Almirall -fent-lo extensiu a la «Colla Rabassons» -pels seus respectius patrocinis dels dos premis avui atorgats.

Deliberat i decidit a la masia de cal Cassanyes de Sant Marçal (Castellet i la Gornal), la nit del dia 7 de gener de 1989, diada de Sant Ramon de Penyafort, patró de Vilafranca del Penedès.

Signen i donen la seva conformitat: Maria Aurèlia Capmany, Joan Argenté, Joan Anton Benach, Josep Miret, Antoni Plaja, Joan Reventós, Josep M.ª Santacana i Jaume Vidal.

Els membres del jurat dels premis reunits a la masia de Cal Cassanyes, a Castellet i La Gornal.

La colla dels rabassons i els guardonats en la foto de rigor després del dinar que va servir per lliurar els dos premis.

Tot seguit us reproduïm el text de l'article «Aproximació als Castells amb folre», de Carles Feiner, que va guanyar el premi «Força, Equilibri, Valor i Seny» corresponent a la seva novena edició.

Aproximació als castells amb folre

Tot i que els castells amb folre són relativament recents en aquest segle, hi ha sobre la seva construcció un buit informatiu preocupant. Si qualsevol persona interessada sobre la tècnica que emprem al tronc, al pom de dalt o a la pinya, pot fer-ho fins i tot en obres divulgatives i publicacions més o menys especialitzades. Penso que és bo intentar omplir

Dos de vuit de la Mercè, 24-9-88.

un xic aquest buit mitjançant aquest article. Algú, defensor d'aquest esperit hermètic al que em referia, dirà que divulgar aquests coneixements és contrari als nostres interessos.

Jo, per contra, penso que és bo divulgar-los per a millorar els coneixements de bona part de la gent de la nostra colla, i útil per al món casteller en general. No oblidem que els castells milloren quan hi ha sana competència i quan a la seva construcció hi apliquem un esperit racionalista i crític. Anem, doncs, a parlar de folres.

La funció del folre

Començar per una evidència pot semblar absurd, però útil. En aquest cas, és evident per a qualsevol afeccionat que el folre serveix per a bastir castells que pel seu pes i alçada serien inviables sense un ajut suplementari als homes del segon i tercer pis. En aquesta categoria hi englobem tots els castells de nou, el dos de vuit i el pilar de set.

Per tant, un folre és un ajut, inconcret, que posem al servei dels segons i els terços dels castells de nou. Dic inconcret perquè les formes de realitzar-lo són moltes. Per tant, i sortint al pas d'una vella polèmica castellerà, és absurd distingir entre folre i manilles en funció de la quantitat de gent que col·loquen com a «ajut». Simplement, tot allò que trobarem al segon pis d'un castell serà anomenat *folre*, i tot allò que col·locarem damunt del folre com a ajut als pisos tercer i quart dels castells (en els hipotètics pilars de vuit, dos de nou i castells de deu) serà anomenat *manilles*. En un i altre cas, repeteixo, el nom és independentment del nombre de persones que fem servir.

Altra concepció que discrepi d'aquesta no és més que una baralla partidista, encesa en temps de concurs, per a beneficiar o perjudicar determinades colles. I convindreu amb mi, suposo, que la

tècnica castellerà ha de ser prou rigorosa com per mantenir-la apartada d'interessos poc confessables.

El folre; fi o mitjà

L'interítol -perdoneu- no és prou aclaridor. Vull dir: plantejarem el folre exclusivament com a ajut al castell i per tant no modificarem la resta, o en els castells folrats hi ha d'haver un canvi estructural complet?

Penso que totes dues solucions són vàlides. Tot i així, en castells sempre s'ha d'anar cap a la optimització dels recursos (sempre hi ha menys castellers dels que caldria) i això ens obliga a limitar el pes dels castells, que ens permetrà reduir el nombre de persones necessàries al folre fins al mínim, i a reestructurar la distribució de castellers a la soca per tal de fer el màxim de força amb els mínims castellers.

Per tant, el folre és un mitjà, però tan íntimament lligat amb l'estructura global del castell, que tots dos es complementen, s'obliquen, es modifiquen mútuament...

Estructures mínimes de folre

Com hem dit, un pas previ és avaluar el castell que col·locarem damunt del folre (dos de set, tres de vuit, quatre de vuit) i fer-ne els canvis precisos per poder posar tot el conjunt damunt de la pinya. Els canvis que cal fer, en línies generals, són els que ens permetin de reduir el màxim de pes sense afectar l'estabilitat global del castell.

No oblidem que, a menys pes, més estrebades y menys resistència a aquestes tindrà el castell. Per raons llargues d'analitzar, considero que els pisos clau són aixecador i enxaneta, sisens i terços. És clar que canvis en aquests pisos condicionen canvis a dosos i quints (el pis de quarts no té, quant a influència sobre l'estructura del castell, massa importància), però aquests canvis

no són viables si prèviament no hem reduït el pes dels pisos primerament esmentats.

Considerant un castell òptim quant a pes, les estructures mínimes de folre serien una adaptació el més fidel possible de la pinya dels castells homònims de menys pisos, i les esquematitzaríem com segueix:

La col·locació de contraforts i crosses assegura la màxima subjecció dels segons. Algunes colles posen daus, sobretot en el quatre de nou, en lloc de crosses. Possiblement això fa que el castell tingui tendència a desquadrar-se, a més d'obligar les laterals i mà-i-mà a treballar molt separats del terç, cosa que els resta eficàcia. Nosaltres, per tant, hem preferit generalitzar la col·locació de crosses.

Els terços duen les mateixes mans que els segons d'un castell de vuit, si exceptuem l'agulla (impossible de col·locar en els 3 i 4 de 9, atès que col·locar-la impediria posar crosses), i hi afegim el mà-i-mà de davant (també anomenat vent), que no acostuma a existir a la pinya. El mà-i-mà de davant seria suprimible, però els segons quedarien massa deslligats i les laterals, en quedar massa lluny de l'estructura compacta, tindrien moltes dificultats per a treballar.

Les terceres mans també són supèrflues cara al castell, però ajuden a pujar la gent, feina que desestabilitzaria el folre si l'haguessin de fer els segones mans. Com veiem, en el fons aquests models són un fidel reflex de l'estructura bàsica de la pinya amb molt lleugeres variacions. Més endavant analitzarem la posició dels qui treballen al folre, que sí que difereix, necessàriament, de la que s'utilitza a la pinya. Hem comentat l'afegit d'un nou element, el mà-i-mà per davant o vent, que no acostuma a existir a la pinya. És la persona que lliga el folre.

Si heu observat com es basteix un castell amb folre, veureu que es fa en dues fases ben diferenciades. A la primera, es munta tota l'estructura que envolta els segons (crosses, contraforts i mà-i-mà). Damunt hi pugem els terços i es dona consistència a l'estructura; immediatament després puja la resta del folre. És bo de recordar que el folre no adquireix solidesa si no s'hi posa pes al

damunt; passar molt de temps mirant la quadratura del castell sense posar-li pes impedeix la bona compactació del folre i ens resta possibilitats d'èxit.

En síntesi, l'estructura bàsica del folre estarà formada per dos blocs concèntrics:

- a) segons, contraforts, crosses, mà-i-mà de davant.
- b) resta del folre.

El bloc a) es responsabilitzaria sobretot de l'estabilitat dels segons i la quadratura del castell. El bloc b) dels terços.

Aquests blocs no són tan sols concèntrics. També estan integrats dins d'un sistema de simetries. Més endavant ho veurem.

Bastir el cordó. Concèntric o simètric?

Ja tenim un bonic folre. És una

arma molt poderosa (si disposem d'un cordó de protecció suficient) ja que ens permet aixecar castells de vuit amb només una seixantena de persones entrenades. Sigui dit de passada, com creieu sinó que les colles punteres són capaces d'aixecar castells de vuit a cada cantonada? Espero que em sabreu guardar el secret.

Però anàvem a bastir castells de nou, i no a rendibilitar recursos. Aquesta arma, el folre, no serveix de res si no hi ha a sota un cordó suficient i ben elaborat. Si els amics de la colla Joves em permeten el plagi, direm que un enginy nuclear només és operatiu si, a més de la tecnologia, disposem de la matèria primera per a fabricar-lo. Anem, doncs, a suposar que tenim prou «massa crítica» i disposem-nos a construir el

Tres de nou amb folre dels Minyons de Terrassa, carregat el novembre de l'any passat.

cordó.

Quan vàrem començar a fer folres... ens queien tots sols. Després de moltes hores de mirar vídeo, fer «espionatge industrial» i trencar-nos la closca, havíem aconseguit gent de folre que s'hi aguantava i una estructura de dalt passable. Però així que s'hi posava pes tot s'entregirava, s'obria, es desquadrava i queia.

Solució? Havíem fet les pinyes pensant que eren exactament iguals que les dels altres castells. És a dir, una estructura central i un seguit d'anelles concèntriques que evitaven que el centre es deformés. En lloc d'alçar les mans com a la pinya, ens agafàvem de la faixa del company del costat, apretàvem com animals, i llestos. Res més lluny de la realitat.

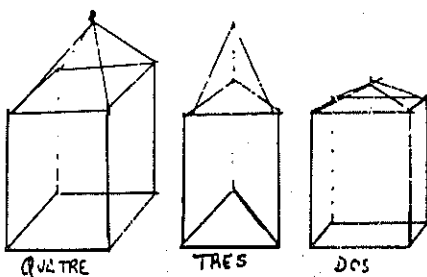
Per trobar la solució, si és que n'hi ha, haurem de recórrer a fer una mica de geometria recreativa.

Un castell és, en principi, un cilindre amb un con a la punta.

I per tant hauria de tenir la base circular. És a dir, la teoria dels cercles concèntrics hauria de ser la vàlida.

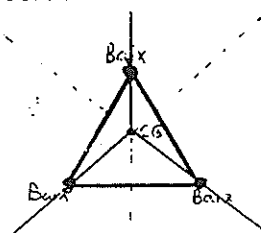
Però un castell, en realitat, té forma de prisma.

I la seva base, per tant, és quadrada, triangular, rectangular, etc, segons el castell que anem a construir. (Defujo a posta el pilar, car el folre del pilar de set s'aparta d'aquestes generalitats i es construeix a partir del folre del dos per a evitar els problemes d'estabilitat que comportaria fer-lo de forma «ortodoxa»).

El tres, per exemple, de base triangular, tindrà tres eixos de simetria (per a simplificar no considerarem vectors de forces ni la simetria diferent del pom de dalt) construïts a partir de la

prolongació del centre de gravetat teòric del castell. A partir d'aquests eixos haurem de construir el cordó.

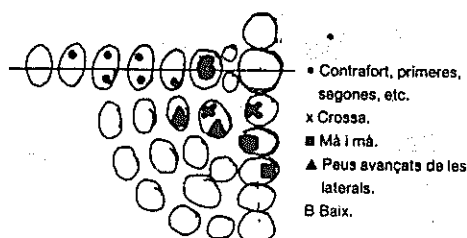
El nombre exacte de persones i la seva col·locació és variable. Depèn del «gruix» físic dels castellers i de la seva alçada. El que és bàsic és que la construcció sigui simètrica. Aquesta simetria ens permetrà anular les forces de rotació que tendeixen a desfigurar el castell, fins a fer-lo caure. No oblidem que, en el fons, qualsevol castell és una lluita constant per a anular forces tendents a fer-li perdre el centre de gravetat. Tot i que aquesta concepció és massa simplificada (hauríem de tenir en compte cada casteller individualment, cada pis per separat i els vectors resultants de tota l'estructura) és útil per a començar a treballar.

D'aquest concepte de construcció del cordó en surten els següents esquemes: (figura 2, busqueu annex)

Acabar el trencaclosques

Tenim les dues estructures bàsiques enllestides. Només ens queda sobreposar-les. La superposició ens dirà com s'han de col·locar els peus dels homes del folre per tal que treballin amb la màxima eficàcia.

A partir de dos de vuit en treurem un conjunt de regularitats que es poden generalitzar a tots els castells:

Tothom anirà amb un peu més endavant que l'altre (excepte el segon, evidentment) per garantir una major estabilitat.

La línia contrafort, primeres, segones..., és pot fer més o menys apretada; si no l'estampim tant com en el dibuix la possibilitat de moure peus i/o apuntalar-se per a fer més força millora.

Les laterals tenen el peu del davant fix i el del darrera mòbil, que es col·locarà segons els convingui. Han de cuidar de treballar sense deixar espais oberts que facilitin el moviment del folre. En els castells de nou treballen força endarrera i han de vigilar de no agenollar els terços.

Les crosse treballen eixancarrades. En el tres i el quatre les crosse posaran el peu avançat damunt l'agulla. En el dos, per manca d'espatlles, es fa la ficció de convertir la base rectangular en una de quadrada. Això ens possibilita la introducció, sota a la soca, de dos vents, encarats amb l'agulla, damunt dels quals van les crosse.

I ja està! Només heu d'ajuntar tres-cents persones, aplicar aquest procés, i descobrireu que tota la teoria no serveix per a res. (És broma). De fet, però, és impossible aplicar això mecànicament. Hi ha problemes de detall, però a la pràctica terriblement importants, que només poden solucionar-se per la via de l'assaig i error. Problemes com ara la quantitat de força que ha de fer la gent del cordó, si els alts han de posar-se davant o darrera, com es col·loquen els braços (un colze al melic és una autèntica tortura), la posició exacta de cap i espatlles de les crosse del folre (en el tres de nou el cap de la crosse és a sota una guillotina), ningú no els té plenament solucionats i, tot i ser accessoris, abans d'anar a la plaça esdevenen els més importants.

Per tancar; dues qüestions penjades

S'ha bastit tot aquest entramat teòric damunt de suposicions, observació i experiència directa. Els castells són bàsicament intuitius. Caldria una observació més rigorosa i experimental i, potser, una «física dels castells» que regularitzés les nostres observacions i digués fins a quin punt tenen base científica.

I, d'altra banda, observo que quan s'assoleixin plenament i es consoliden els castells de nou, haurem superat el sostre teòric que hom accepta per a l'alçada dels castells. I després, què? Penso que ha arribat el moment de plantejar-s'ho.

És pràcticament impossible tirar més enllà amb el mètode actual d'assaig, que especialitza una àm-

plia minoria però deixa prop de la meitat dels castellers dins d'una estricta funció de «cordó». Aquests castellers, a la llarga, es desmotiven i assisteixen poc als entrenaments. Cal anar pensant, doncs, en un nou sistema d'assaig que tingui en compte el progrés individual dels castellers i assegurí a tots, facin la feina que facin en el castell, un bon nivell de preparació tècnica.

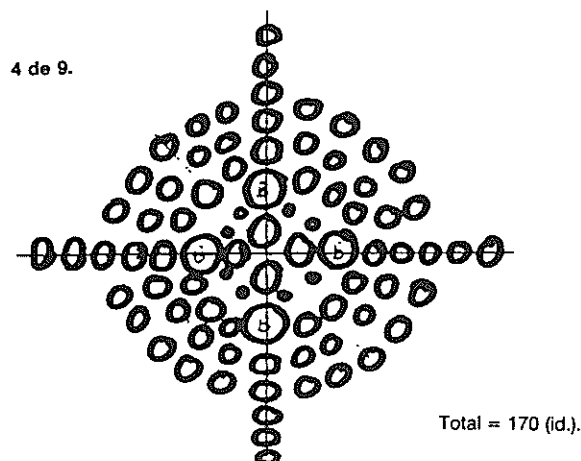
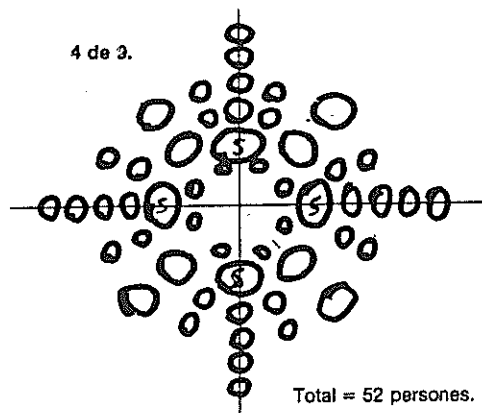
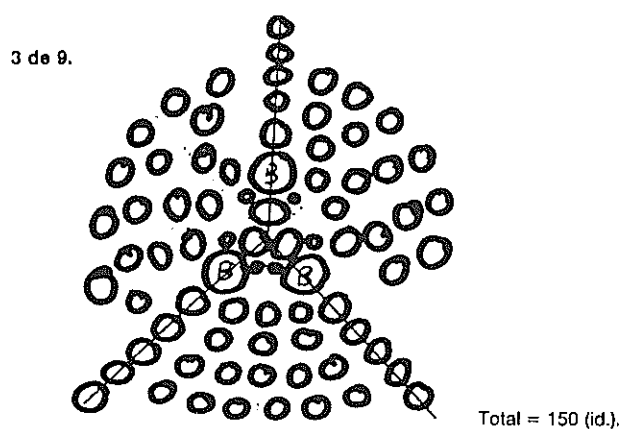
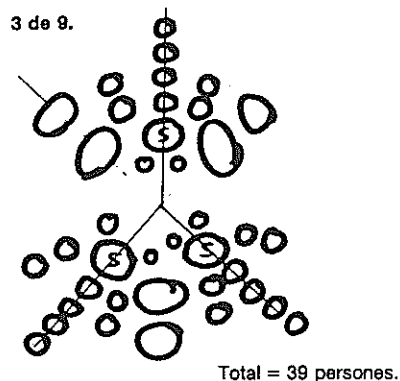
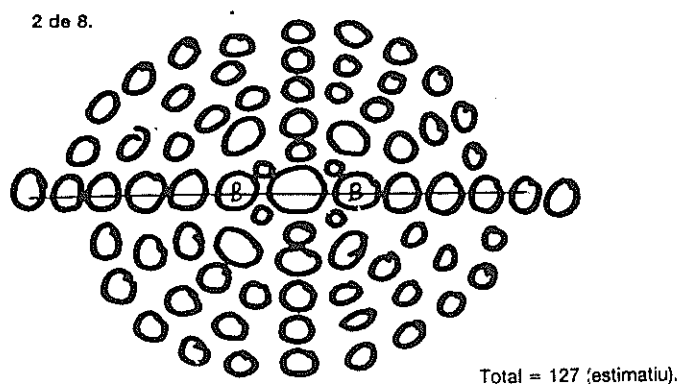
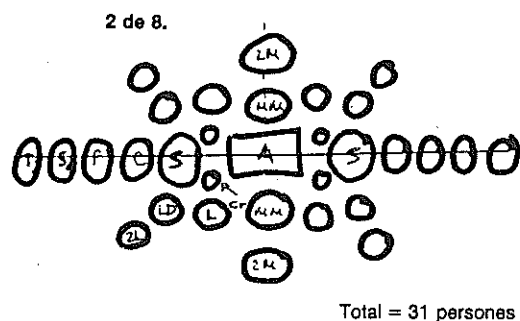
Això, molt probablement, passarà per un augment de les hores d'assaig i una diversificació dels mètodes (exercicis específics per a fer de terç, d'agulla, d'aixecador, de segon cordó... en petits grups autocorrectius que periòdicament es troben per a realitzar el clàssic «assaig» de gran colla castellera). És una idea, encara als seus inicis, però de la qual no es veu gaire llunyana l'aplicació pràctica.

Potser serà la solució per a augmentar la «militància» dels castellers i començar a pensar en superar la barrera dels nou pisos, si és que això és possible. Però aquesta ja és una altra història...

Carles Feiner «Negre»
Terrassa, 2 de novembre de 1988

MM = mà-l-mà 2M = 2on. mà-l-mà
S = segon
A = agulla
C_r = crosses
C = contrafort
P = primeres
S = segones
T = terceres
L = laterals
LD = laterals darrera
ZL = laterals segones

B = baix

Els totals es refereixen al nombre de gent que porta peu al damunt més un mínim cordó de protecció necessari per a poder assajar els castells amb un cert pes al damunt.

L'amic Joan Borbonés és vilanoví de soca-rel i, com a tal, confrare dels Bordegassos de Vilanova, una colla que gairebé podríem dir que va néixer redós seu. Això no obstant, aquest fet no el priva d'ésser un enamorat de la plaça de Vilafranca i també un bon simpatitzant de la nostra colla. En aquest poema, gosariem a dir èpic, vessa tot el sentiment casteller que duu al fons del fons, en un sincer i plecar homenatge a la nostra plaça, «la més castellera», als seus homes i als castells que, any rere any, fan de la nostra diada de Sant Fèlix el «dia súmmum» de la castellística.

Per Sant Fèlix, carro gros

Castellers, torrers, pilaners:
qui engendra aquesta raça,
que, enlairant-se aquí a la plaça,
a ple esforç i sofrint, gaudeix?

Sofreixen amb gallardia:
l'esforç, si esdevé fruit, enalteix.

Quin poble i quina raó
nodreix la valerosa gent?
D'on surt la fe i el braó,
que manté viva la tradició
amb constant deliri creixent?

És un desig fet anhel,
és un obelisc humà,
és un prec de cara al cel,
car pugen dant-se les mans.

Quan hi ha una força que uneix
i un esperit que t'abraça,
cadascú no és cada u:
és gegant, és poble, és raça.

Quan hom aporta el que té
entre un grapat de persones
de voluntat i gran fe,
s'aconsegueixen grans coses.

La colla és una entitat
que et fa útil, mai no exclou,
cadascú hi té el seu lloc:
gota a gota és forma un doll.

De l'anxaneta al més vell
conformen, de l'u, un tot.
Com l'arbre: soca, arrels,
branques, branquillons i brots.

La pinya, la crossa:
com tanyada que al peu neix
i, brostada, capça el cim:
fonamentant just a baix,
es guarneix el pom de dalt.

Cenyides estan les faixes.
Peus: lliures i descalçats.
Crosses, agulles, daus, taps, baixos,
contraforts i cordons: lligats.

Fe i voluntat -nissaga de país-,
amor propi i compliment t'empeny:
lluïta interna entre tu mateix,
força, perícia, equilibri, valor i seny.

Expectació i neguit a la plaça.
El clàssic rellotge -amb hora castellera-
testifica, minut a minut, des de l'Ajuntament.

Avui Vilafranca -la senyora vila-
és ànima i cor de Catalunya,
arítmia i batec al so de l'esdeveniment.

Les camises com senyeres de la colla
es despleguen i s'enlairen a ple sol.

Atletes que prenen vol descalços
per cimals cercant la coma.

Peuades, petjades, trepitjades.
Un crit: «Terços amunt!»
Sona punyent, la gralla:
les fileres arrenclerades i a punt.

Esquitllades, embranzides, sacsejades.
La fe els manté, l'esforç és viu.
Trontollades, batzegades, sotragades.
Finets i amunt: «Citius, altius, fortius».

Que no rellisquin les mans,
que no s'esmunyin els peus.
Són les postures forçades,
els braços com clavats en creu.

Nervis, angúnies, anhels, eufòria
-plora un nen: no vol pujar-,
cercant sols una efímera glòria
digna per a ells, per a la colla, per a l'historiar.

El castell encara enfila,
pis per pis, un altre més.
Ja no sento res de res,
sols la gralla ja refila.

L'anxaneta es para; s'hi repensa.
La gent: sua que suaràs.
Hi ha un silenci d'esglai i temença
... i un sospir quan ja torna a grimpar.

Ja floreix el pom de dalt!
Poncelles al cimadal!

S'acotxa l'aixecador. Ara
fa la cassoleta. El remunta
l'anxaneta que somica d'emoció
i, tremolenc, fa l'aleta.

Per fi... La gralla reviu,
repica i redobla el tambor.
Hi ha un sol pas del suplici a la glòria:
el cor que sofria ja riu:

No és el final per a narrar:
crits, emocions desbordades
... aplaudiments i besades.

Al meu costat -sota el balcó,
deslliurant-se del cordó- un avi,
que de nen fou enxaneta
i ha baixat, pis per pis, fins a la crossa,
ara plora d'emoció i, amb el revers
de la mà, s'eixuga les llagrimetes.

Llàgrimes que em fan pensar:
Sento orgull, eufòria, alegria.
Admiro el seny, la generositat,
la voluntat, l'amor propi i l'homenia
d'aquesta gent: entranya i símbol
del sofert poble català.

Joan Borbonés i Carlos

A cau d'orella

El pròxim, amb tren

Els organitzadors del viatge a Roma van fer una barreja de castellers i llurs mullers en distribuir les places dels autocars. Mare de Déu quin merder! Els pobres organitzadors van haver de reorganitzar-ho per complir amb la ideologia masclista de la Colla. Els pobres en van quedar tan farts que els hem sentit a comentar que proposaran que el proper desplaçament es faci amb tren, per poder tenir un vagó per a cada grupet.

La «llenya» barateta

Per escalfar el nostre local social, i després de moltes i costoses proves, van instal·lar una «estufeta» de llenya. Suposem que ho han fet perquè aquest combustible, «LA LLENYA», el tenim baratet i de collita pròpia. Que consti que l'estufeta és petita, ja que, de llenya, amb una estufa grossa no en tindríem per a tot l'hivern.

Dinar de conya

Aquest any no ens podem queixar del pavelló i del dinar calentet; l'àpat de la festa de la colla va anar «de conya». Felicitats a la Comissió de Festes, principal responsable d'aquest acte.

Oda a l'Honorable

L'Honorable Pujol ens va visitar amb vi Torres va brindar, amb quines peles es pagaran els quilos de pintura que es van gastar?

Vacances de «El Figarot»

La redacció de EL FIGAROT ha estat de vaga o dormida?

L'últim butlletí va sortir per l'agost de l'any passat.

Mireu si trebalieu poc, que el cap de colla, en l'assemblea anual, en agrair a les diferents comissions la feina feta, les va anomenar totes menys la vostra. Apa nois, si voleu que es recordin de vosaltres, com a mínim heu de fer quatre FIGAROTS a l'any.

Nou d'amplada

Què en podem dir del NOU DE SET? No tan sols fem castells de nou d'alçada, sinó també els sabem fer d'amplada. Per un cop hem deixat amb un pam de nas les altres colles.

A menjar cues de pansa

La Comissió responsable de nomenar els Castellers de Soca-rel haurà de menjar cues de pansa, o consultar «EL FIGAROT». No creiem que estigui normalitzat nomenar dues vegades un mateix home com a Casteller de Soca-rel.

Pel davant i pels darreres

El nostre amic «GUAPU» ens va demostrar el perquè del seu sobrenom. Ja ho tenim clar, després de veure-li els darreres (gràcies a una rampuada d'un quart en un assaig). Podem certificar que els seus perfils són perfectes pel davant i pel darrera.

Castellers de Vilafranca

**Sorteig Extraordinari
Pro-Casal dels Castellers**

**D'UN MAGNIFIC AUTOMOBIL
OPEL CORSA**

(F. F.)

El número premiat, serà el que coincideixi amb les quatre últimes xifres del primer premi del sorteig de la loteria Nacional del dia 30 de setembre de 1989.

Caduca als 30 dies

Donatiu: 200 ptes.

Vilafranca, vila castellera

És la plaça de la Vila,
junt amb la de Sant Joan,
la plaça més castellera
de Vilafranca i el seu voltant.

És una plaça històrica
que ens recorda als vilatans,
tant als petits com als que són grans,
fets que no perd la memòria.

El cafè de cal Nen Muixó,
el forner de ca l'Oliver
el majorista Carrué
i els barbers Ràfols i Vinós.

La Caixa i el cafè del Comerç,
la verdulera Parera,
la Sila i la Rebatxola
i també la del Garrellet.

Les professores de piano
Avel·lina Junyent, Paquita Prats,
l'església de Sant Joan i el Gaig,
com el verduler Mariano.

La Florència i el Catantingas,
de la Lliga l'edifici,
com la fonda de cal Quintí
i el col·legi dels Maristes.

La farmàcia Bosch i cal Cuyàs,
baixos de darrera Conde Moy,
cantonada de cal Farreró
i de la Loteria despatx.

Recordant tot aquest personal,
que de la plaça és la llavor,
diuen que en el món no hi ha millor
que pugui fer cosa igual.

Visca la plaça castellera
de Vilafranca del Penedès
que igual no en trobareu cap més
que pugui assemblar-se a ella.

S. Girona

Vilafranca del Penedès, any 1985

De la diada dels Castellers de Vilafranca

(13 de novembre de 1988)

Un castell i mig de nou,
el balanç de la jornada.
Cert que no n'hem tingut prou.
Però el temps -si plou no plou-
ha influït en la jugada.

Un castell -quatre de nou-
que ha encès de fervor la plaça.
Hi ha algun cor que no es commou
quan el nen, amb bona passa,
es posa al cim i el traspasa?

Un quatre de nou que clou
una felicitat temporada.
De fer el tres... quin enrenou!
hauria estat la diada
més gran de la vostra història:
assolir doble victòria:
el quatre i el tres de nou!
Serà pel vuitanta-nou
que, entre plors i crits d'eufòria,
sereu enduts a la glòria?

Antoni Massanell i Esclassans
14 novembre-21 desembre 1988

Es necessita gent per a la Comissió de Cultura

La Comissió de Cultura dels «Castellers de Vilafranca» fan saber que per al proper Certamen, a causa de la seva envergadura, necessitaran la col·laboració d'altres membres de la colla que desitgin integrar-se en aquesta comissió, a fi de poder desenvolupar amb normalitat i el millor possible la tasca de divulgació i de caire cultural que envers la colla i el món casteller en general estan portant a terme. Si algú, doncs, se sent interessat, cal que es posi en contacte amb el Manel Martín o el Joan Bosch.

Els Castellers de Terrassa ens feliciten pel nou de set

Amics de la colla «CASTELLERS DE VILAFRANCA»:

Us volem fer arribar la nostra alegria en saber de la vostra proesa en descarregar el primer «NOU DE SET» del segle, així com de l'èxit de la sortida que vau realitzar a ROMA la setmana passada. Així doncs, rebeu la nostra enhorabona i aprofitant la present us volem desitjar unes bones festes, així com un any nou 1989 ple d'èxits castellers.

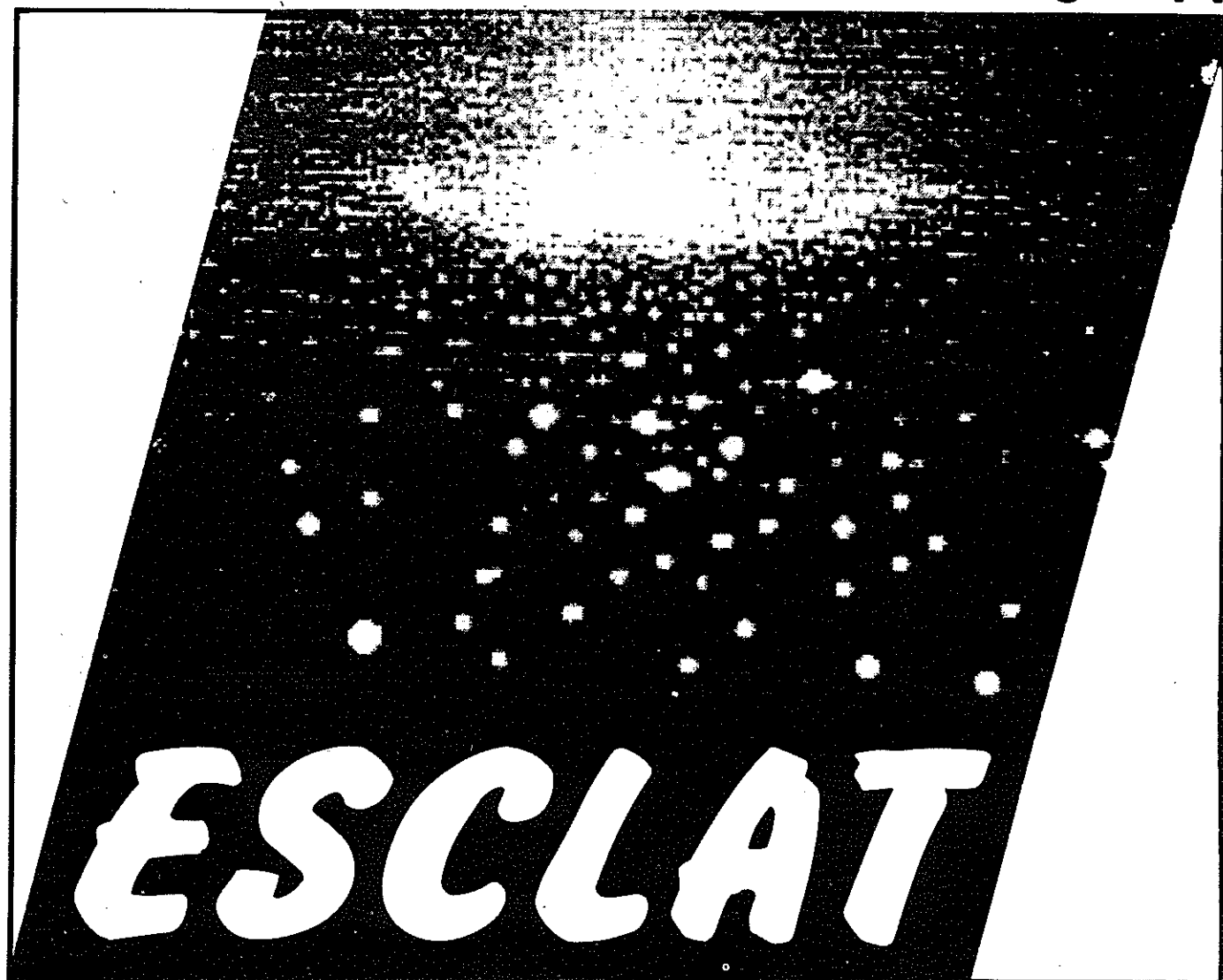
Cordialment:

Àrea de Relacions Públiques

Augmenta la quota

La quota de soci del nostre PATRONAT tindrà un augment de 50 pessetes trimestrals i quedarà, per tant, fixada en 1.700 pessetes a l'any.

V I L A F R A N C A

HIPERMERCAT

**El Centre Comercial
del Penedès**

TRIÏ EL VIATGE QUE MES LI SEDUEIXI. CAIXA PENEDES LI REGALA.

Ara, encara pot fer realitat el seu viatge desitjat. Només cal que tingui domiciliada la nòmina o pensió a CAIXA PENEDES.

Passi per la seva oficina, reculli la seva "Butlleta Personal" i sort! Entrarà automàticament en tots els sorteigs mensuals de l'any 1989.

Cada mes premiem amb un viatge per a dues persones, a qualsevol d'aquestes ciutats: París, Londres, Roma, Atenes, Estambul, Lisboa, Viena, Brussel·les, Amsterdam o Munic.

I, a més, també pot guanyar una de les 10 PAGUES EXTRES que sortegem cada mes.

Vingui a CAIXA PENEDES i quedarà seduït!

Caixa Penedès